LATVIJAS REPUBLIKAS SAEIMA

2017. GADA PUBLISKAIS PĀRSKATS

2018

SATURS

SAEIMAS PRIEKŠSĒDĒTĀJAS INĀRAS MŪRNIECES IEVADVĀRDI 3

1. LATVIJAS REPUBLIKAS SAEIMA 5
- 1.1. 12. Saeimas deputāti 6
- 1.2. Saeimas Prezidijs 7
- 1.3. Saeimas frakcijas 8
- 1.4. Saeimas komisijas, apakškomisijas un deputātu grupas 9

2. SAEIMAS LIKUMDOŠANAS DARBS 12
- 2.1. Likumprojekta izskatīšanas un pieņemšanas gaita 13
- 2.2. Saeimai iesniegtie likumprojekti un pieņemtie likumi 15
- 2.3. Saeimai iesniegtie lēmumu projekti un Saeimas pieņemtie paziņojumi 17
- 2.4. Saeimas sesijas un sēdes 17
- 2.5. Saeimas sēžu stenogrammas un videotranslācija 19

3. PARLAMENTĀRĀ UZRAUDZĪBA 20
- 3.1. Deputātu pieprasījumi un jautājumi 21
- 3.2. Ministru kabineta locekļu un tiesībsarga ziņojumi 22

4. ĀRPOLITISKĀ DARBĪBA 23
- 4.1. Valsts, oficiālās un darba vizītes 24
- 4.2. Delegācijas starptautiskajās organizācijās 27
- 4.3. Deputātu grupas sadarbībai ar citu valstu parlamentiem 30

5. SABIEDRISKI NOZĪMĪGI PASĀKUMI SAEIMĀ 31
- 5.1. Tematiskas konferences un diskusijas 32
- 5.2. Informatīvi izglītojoši pasākumi jauniešiem 34
- 5.3. Akcijas, pasākumi un izstādes 36
- 5.4. Svinīgie pasākumi 39

6. DIALOGS AR SABIEDRĪBU 41
- 6.1. Saeimas darba atspoguļojums 42
- 6.2. Saeimas apmeklētāju skaita dinamika 42
- 6.3. Saņemtie iesniegumi 43

7. SAEIMAS DARBA NODROŠINĀŠANA 45
- 7.1. Personāla vadība 46
  - 7.1.1. Strukturālās un saturiskās izmaiņas Saeimas Administrācijā 46
  - 7.1.2. Darbinieku atlīdzības un motivēšanas sistēmas īstenošana un pilnveidošana 48
  - 7.1.3. Darbinieku darba izpildes novērtēšanas procesa īstenošana un pilnveidošana 49
  - 7.1.4. Darbinieku kvalifikācijas paaugstināšanas plānošanas un organizēšanas procesa nodrošināšana 49
  - 7.1.5. Personāla vadības operacionālās un personāla dokumentu pārvaldības funkcijas nodrošināšana un statistikas dati par Saeimas darbinieku mainību 50
- 7.2. Juridiskā atbalsta nodrošināšana 51
- 7.3. Veiktie un plānotie pētījumi 51
- 7.4. Pārskata gada jaunie projekti 52
- 7.5. Dokumentu plūsmas nodrošināšana 52
- 7.6. Informatīvais un tehniskais nodrošinājums 53
- 7.7. Publiskie iepirkumi un saimnieciskā darbība 54

8. SAEIMAS FINANSĒJUMS UN TĀ IZLIETOJUMS 56
- 8.1. Saeimas budžets 57
- 8.2. Budžeta līdzekļu izlietojums 57

GODĀTIE LASĪTĀJI!

Mūsu valsts iekārtas pamatprincips ir parlamentārisms. Tas palīdz īstenot demokrātiju un dod skaidru mehānismu politiskās atbildības uzturēšanai.

Latvijas parlamentu jeb Saeimu ievēlē pilsoņi, un Saeima ir atbildīga viņu priekšā par savu darbību. Visas institūcijas un amatpersonas – izņemot pašvaldības – ir tieši vai netieši atbildīgas Saeimas priekšā.

Parlamenta darbības vērtējuma galvenie kritēriji ir pieņemto likumu kvalitāte un tas, kā Saeima īsteno parlamentāro uzraudzību.

Atskatoties uz 2017. gadā paveikto, minēšu divas jomas, kurās Saeima pieņēmusi ilgtermiņā nozīmīgus lēmumus.

Pirmais bija balsojums par likumu paketi, ar kuru valstī tika ieviesta nodokļu reforma. Saeima pieņēma divus jaunus likumus un izdarīja grozījumus deviņos nodokļus regulējošos likumos. Dažkārt par nodokļu reformu izskan kritiski vērtējumi, tomēr sabiedrība kopumā pozitīvi vērtē gan minimālās algas un diferencētā neapliekamā minimuma paaugstinājumu, gan nulles procentu uzņēmumu ienākuma nodoklim reinvestētajai peļņai.

Otrais svarīgais balsojums bija par reformu veselības aprūpes finansēšanas sistēmā. Tika pieņemts *Veselības aprūpes finansēšanas likums*, tādējādi ieviešot valsts obligāto veselības apdrošināšanu no 2019. gada.

Kopumā Saeima 2017. gadā ir pieņēmusi 278 likumus – no tiem 51 jaunu likumu un 227 likumu grozījumus.

Saeimai ir arī uzticēts iecelt valsts amatpersonas. Pārskata gadā Saeima par valsts kontrolieri atkārtoti iecēla Elitu Krūmiņu, kā arī apstiprināja vairākus Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes locekļus – Ivaru Āboliņu, Ievu Beitiku, Patriku Grīvu un Guntu Līdaku. Tika apstiprināts jauns Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšnieks – par to kļuva Jēkabs Straume.

2017. gada pavasarī 12. Saeima par īpašiem nopelniem Latvijas pilsonībā uzņēma pasaulslaveno baletdejotāju Mihailu Barišņikovu.

2017. gadā pilnvērtīgi sāka strādāt Saeimas Analītiskais dienests. Tā kompetencē ir gan likumprojektu *ex ante* un *ex post* izvērtēšana, gan salīdzinošā un izmaksu analīze. Minētajā laikposmā Saeimas Analītiskais dienests sakārtoja savai darbībai nepieciešamo normatīvo bāzi un izstrādāja metodoloģiju pētījumu veikšanai. Tika veikts pētījums *Lauksaimniecībā izmantojamās zemes tirdzniecības ierobežojumi Eiropā un tirgus situācija Latvijā*.

Izpildvaras pārraudzību Saeima īsteno dažādos veidos, un galvenokārt to veic Saeimas komisijas. Pārskata gadā tika iesniegti arī 145 deputātu jautājumi. Visbiežāk uzdotie jautājumi skāra elektroenerģijas iepirkumu, veselības jomu, valsts budžetu un nodokļus, kā arī izglītības nozares aktualitātes. Tāpat tika iesniegti 12 deputātu pieprasījumi, kas adresēti valdības locekļiem, un uz tiem visbiežāk bija jāatbild Ministru prezidentam.

Saeima vienmēr ir bijusi aktīva ārpolitiskajā darbībā, tā ir viena no svarīgajām parlamenta funkcijām. 2017. gadā notika astoņas Saeimas priekšsēdētājas un trīs Saeimas priekšsēdētāja biedra ārvalstu vizītes. Savukārt Saeimu apmeklēja gan ārvalstu prezidenti un parlamentu vadītāji, gan ministru prezidenti, ārlietu ministri un parlamentārās delegācijas.

Latvijas parlaments ir viens no atvērtākajiem Eiropas parlamentiem. Tā ir iespēja gan ieinteresētajām pusēm apmeklēt komisiju sēdes, gan sabiedrības grupām un nozarēm kopā ar Saeimu rīkot konferences un diskusijas par aktuāliem jautājumiem. Jau tradicionāli Saeimā notiek *Ēnu diena*, sanāk *Jauniešu Saeima*, kā arī parlaments ver durvis *Muzeju naktī*.

Īpaši šoreiz vēlos uzsvērt pasākumus, kas veltīti mūsu valsts simtgadei. Gada sākumā Saeimas namā tika atklāts mākslas objekts *Tautas veidots Latvijas karogs*, kas tapa īpašā performancē festivāla *Staro Rīga 2016* ietvaros, kad cilvēki stilizētā Latvijas karogā ar roku ierakstīja savu vārdu, lai dāvinātu Latvijai gaismu – domās, darbos un vārdos.

Saeimas Sēžu zālē svinīgi tika atklātas divas vēsturiskas sienas plāksnes, uz kurām lasāmi mūsu valsts pamatlikuma – Satversmes – pirmie divi panti. Tā parlaments godināja 95. gadadienu kopš Satversmes pieņemšanas.

Īpaši 2017. gadā tika svinēts arī 4. maijs, jo šoreiz Saeimas Prezidija locekļi un deputāti piedalījās gan Latvijas neatkarības atjaunošanas 27. gadadienas svinībās Rīgā, gan 5. maijā par godu Latgales kongresa simtajai gadadienai veltītajā pasākumā Rēzeknē.

Šis ir bijis darbiem un notikumiem bagāts gads, ko nepārprotami iezīmēja gatavošanās mūsu valsts dibināšanas 100. gadskārtai.

Ināra Mūrniece,
Saeimas priekšsēdētāja

1. LATVIJAS REPUBLIKAS SAEIMA

Latvijas Republikas **Saeima tiek ievēlēta uz četriem gadiem** vispārējās, vienlīdzīgās, tiešās, aizklātās un proporcionālās vēlēšanās. Saeimā var ievēlēt katru pilntiesīgu Latvijas pilsoni, kurš vēlēšanu dienā ir vecāks par 21 gadu, savukārt tiesības vēlēt Saeimu ir pilntiesīgiem Latvijas pilsoņiem, kuri vēlēšanu dienā sasnieguši 18 gadu vecumu. Saeima sastāv no **100 tautas priekšstāvjiem – deputātiem**, kuru mandātus (pilnvaras) apstiprina Saeima. Saeimas locekļi dod svinīgo solījumu Saeimas sēdē no tribīnes un solījumu apliecina ar parakstu. Pēc svinīgā solījuma došanas Saeima lemj (balsojot) par deputāta pilnvarām.

Kārtējās Saeimas vēlēšanas tiek rīkotas iepriekšējās Saeimas pilnvaru termiņa beigās, tādējādi tiek nodrošināts tas, ka Saeima ir pastāvīgi funkcionējoša **tautas pārstāvības institūcija**. Saeimas vēlēšanu kārtību nosaka Saeimas vēlēšanu likums, bet to norisi sagatavo un vada Centrālā vēlēšanu komisija. Saskaņā ar Latvijas Republikas Satversmes 13. pantu 12. Saeimas pilnvaras beigsies 2018. gada novembra pirmajā otrdienā, kad jāsanāk jaunievēlētajai Saeimai.

Svarīgākie Saeimas darbības noteikumi ietverti Latvijas Republikas pamatlikumā – **Satversmē** – un **Saeimas kārtības rullī**.

Deputātu darbību nodrošina Saeimas Administrācijas struktūrvienības, Saeimas biroji un dienesti (Juridiskais birojs, Starpparlamentu attiecību birojs, Sabiedrisko attiecību birojs, Analītiskais dienests), Saeimas frakciju un komisiju darbinieki, kā arī deputātu palīgi.

1.1. 12. SAEIMAS DEPUTĀTI

Saeimas deputātu sastāvs var mainīties Saeimas kārtības rullī paredzētajos gadījumos, tostarp deputātam ir tiesības nolikt deputāta mandātu uz

12. Saeimas deputāti 2017. gada decembrī 1. tabula

Solvita Āboliņa (VIENOTĪBA)	Hosams Abu Meri (VIENOTĪBA)	Aldis Adamovičs (VIENOTĪBA)	Jānis Ādamsons (SASKAŅA)
Ringolds Balodis (NSL)	Aija Barča (ZZS)	Andris Bērziņš (ZZS)	Gaidis Bērziņš (VL–TB/LNNK)
Inesis Boķis (VIENOTĪBA)	Augusts Brigmanis (ZZS)	Ivars Brīvers (LRA)	Andris Buiķis (VL–TB/LNNK)
Boriss Cilevičs (SASKAŅA)	Einārs Cilinskis (VL–TB/LNNK)	Lolita Čigāne (VIENOTĪBA)	Ints Dālderis (VIENOTĪBA)
Valters Dambe (ZZS)	Gundars Daudze (ZZS)	Sergejs Dolgopolovs (SASKAŅA)	Jānis Dombrava (VL–TB/LNNK)
Raivis Dzintars (VL–TB/LNNK)	Astrīda Harju (VIENOTĪBA)	Aleksandrs Jakimovs (SASKAŅA)	Ritvars Jansons (VL–TB/LNNK)
Andrejs Judins (VIENOTĪBA)	Artuss Kaimiņš (pie frakcijām nepiederošs deputāts)	Guntis Kalniņš (ZZS)	Ojārs Ēriks Kalniņš (VIENOTĪBA)
Valdis Kalnozols (ZZS)	Aleksandrs Kiršteins (VL–TB/LNNK)	Jānis Klaužs (ZZS)	Nellija Kleinberga (LRA)
Andrejs Klementjevs (SASKAŅA)	Ivans Klementjevs (SASKAŅA)	Askolds Kļaviņš (ZZS)	Rihards Kols (VL–TB/LNNK)
Līga Kozlovska (ZZS)	Armands Krauze (ZZS)	Kārlis Krēsliņš (VL–TB/LNNK)	Varis Krūmiņš (LRA)
Janīna Kursīte-Pakule (VL–TB/LNNK)	Gunārs Kūtris (NSL)	Inese Laizāne (VL–TB/LNNK)	Ainars Latkovskis (VIENOTĪBA)
Ilmārs Latkovskis (pie frakcijām nepiederošs deputāts)	Jeļena Lazareva (SASKAŅA)	Atis Lejiņš (VIENOTĪBA)	Inese Lībiņa-Egnere (VIENOTĪBA)
Ingmārs Līdaka (ZZS)	Aleksejs Loskutovs (VIENOTĪBA)	Anrijs Matīss (VIENOTĪBA)	Aivars Meija (NSL)
Rihards Melgailis (LRA)	Romāns Mežeckis (NSL)	Ainārs Mežulis (ZZS)	Romans Miloslavskis (pie frakcijām nepiederošs deputāts)
Sergejs Mirskis (SASKAŅA)	Andris Morozovs (SASKAŅA)	Ināra Mūrniece (VL–TB/LNNK)	Romāns Naudiņš (VL–TB/LNNK)
Vladimirs Nikonovs (SASKAŅA)	Vitālijs Orlovs (SASKAŅA)	Imants Parādnieks (VL–TB/LNNK)	Igors Pimenovs (SASKAŅA)
Arvīds Platpers (pie frakcijām nepiederošs deputāts)	Sergejs Potapkins (SASKAŅA)	Renārs Putniņš (VIENOTĪBA)	Edgars Putra (ZZS)
Artis Rasmanis (ZZS)	Romualds Ražuks (VIENOTĪBA)	Ivans Ribakovs (SASKAŅA)	Inguna Rībena (VL–TB/LNNK)
Artūrs Rubiks (SASKAŅA)	Raimonds Rubiks (SASKAŅA)	Jānis Ruks (LRA)	Kārlis Seržants (ZZS)
Andris Siliņš (ZZS)	Valdis Skujiņš (ZZS)	Edvards Smiltēns (pie frakcijām nepiederošs deputāts)	Veiko Spolītis (VIENOTĪBA)
Jūlija Stepaņenko (SASKAŅA)	Laimdota Straujuma (VIENOTĪBA)	Inguna Sudraba (NSL)	Mārtiņš Šics (LRA)
Silvija Šimfa (pie frakcijām nepiederoša deputāte)	Edvīns Šnore (VL–TB/LNNK)	Juris Šulcs (VIENOTĪBA)	Zenta Tretjaka (SASKAŅA)
Jānis Trupovnieks (ZZS)	Jānis Tutins (SASKAŅA)	Jānis Upenieks (VIENOTĪBA)	Jānis Urbanovičs (SASKAŅA)
Viktors Valainis (VIENOTĪBA)	Juris Vectirāns (ZZS)	Juris Viļums (LRA)	Jānis Vucāns (ZZS)
Dzintars Zaķis (VIENOTĪBA)	Ivars Zariņš (SASKAŅA)	Mihails Zemļinskis (SASKAŅA)	Igors Zujevs (SASKAŅA)

Tabulā lietotie saīsinājumi: frakcija SASKAŅA (SASKAŅA), frakcija VIENOTĪBA (VIENOTĪBA), Zaļo un Zemnieku savienības frakcija (ZZS), Nacionālās apvienības "Visu Latvijai!" – "Tēvzemei un Brīvībai/LNNK" frakcija (VL–TB/LNNK), Latvijas Reģionu apvienības frakcija (LRA), frakcija "No sirds Latvijai" (NSL).

Ministru prezidenta vai ministra amata pildīšanas laiku, kā arī uz grūtniecības un dzemdību atvaļinājuma vai bērna kopšanas atvaļinājuma laiku. Saskaņā ar Saeimas kārtības rulli Saeimas Prezidijs uzaicina mandātu nolikušā deputāta vietā iestāties Saeimas sastāvā nākamo kandidātu un paziņo par to Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijai. Komisija pārbauda vēlēšanu materiālus un par pārbaudes rezultātiem ziņo Saeimai, kas pēc tam lemj par minētā kandidāta deputāta pilnvaru apstiprināšanu.

2017. gadā 12. Saeimas deputātu sastāvā notika šādas izmaiņas:

- 20. aprīlī Ivaram Brīveram apstiprināja deputāta pilnvaras uz laiku, kamēr deputāte Inga Bite atrodas bērna kopšanas atvaļinājumā;
- 22. jūnijā Edvardam Smiltēnam piešķīra pastāvīgo deputāta mandātu, jo pēc pašvaldību vēlēšanām deputāta mandātu zaudēja Vilnis Ķirsis (ievēlēts Rīgas domē); Astrīdai Harju apstiprināja deputāta pilnvaras uz laiku, kamēr ekonomikas ministra pienākumus pilda Arvils Ašeradens; Varim Krūmiņam apstiprināja deputāta pilnvaras, jo pēc pašvaldību vēlēšanām deputāta mandātu zaudēja Mārtiņš Bondars (ievēlēts Rīgas domē);
- 13. jūlijā Andrim Morozovam, Līgai Kozlovskai, Jeļenai Lazarevai un Romanam Miloslavskim apstiprināja deputāta pilnvaras, jo pēc pašvaldību vēlēšanām deputāta mandātu zaudēja Ņikita Ņikiforovs (ievēlēts Jūrmalas domē), Rihards Eigims (ievēlēts Daugavpils domē), Andrejs Elksniņš (ievēlēts Daugavpils domē) un Valērijs Agešins (ievēlēts Liepājas domē);
- 14. septembrī Renāram Putniņam apstiprināja deputāta pilnvaras uz laiku; Veiko Spolītim piešķīra pastāvīgo deputāta mandātu, jo Ilze Viņķele nolika deputāta mandātu.

12. Saeimas Prezidijs. Attēlā no kreisās: Gunārs Kūtris, Inese Lībiņa-Egnere, Ināra Mūrniece, Gundars Daudze un Andrejs Klementjevs

1.2. SAEIMAS PREZIDIJS

Saeimas darbību vada Saeimas Prezidijs, kuru Saeima ievēlē savu pilnvaru laika sākumā. Kandidatūras Prezidija locekļu amatiem deputāti iesniedz rakstveidā, un par katram amatam izvirzītajiem kandidātiem Saeima balso vienlaikus atklāti ar vēlēšanu zīmēm.

Saeimas Prezidija sastāvā ir pieci deputāti – Saeimas priekšsēdētājs, divi viņa biedri, Saeimas sekretārs un viņa biedrs.

12. Saeimas priekšsēdētāja ir **Ināra Mūrniece**, viņas biedri – **Gundars Daudze** un **Inese Lībiņa-Egnere**. Saeimas sekretārs ir **Andrejs Klementjevs**, Saeimas sekretāra biedrs – **Gunārs Kūtris**.

Saeimas Prezidija sēdes notiek reizi vai divas reizes nedēļā. Prezidija sēdi sasauc Saeimas priekšsēdētājs vai – viņa prombūtnes laikā – viens no Saeimas priekšsēdētāja biedriem. Prezidija locekļi nosaka Saeimas iekšējo kārtību un darba gaitu Saeimā, dod atzinumus un virza saņemtās lietas tālāk visos Saeimas kārtības rullī paredzētajos gadījumos.

2017. gadā notikušas 55 Saeimas Prezidija sēdes, kurās pieņemti atzinumi par saņemtajiem likumprojektiem, apstiprinātas Saeimas sēžu darba kārtības, kā arī dažādi dokumenti, kas nosaka Saeimas iekšējo kārtību un darba gaitu Saeimā.

1.3. SAEIMAS FRAKCIJAS

Ne mazāk kā pieci vienas politiskās partijas vai viena nosaukuma deputātu kandidātu saraksta deputāti var izveidot frakciju. Viena nosaukuma deputātu kandidātu saraksta deputāti var izveidot tikai vienu frakciju un nevar iestāties citā frakcijā. Ja kāds deputāts izstājas no frakcijas, viņš nezaudē deputāta mandātu un turpmāk tiek uzskatīts par pie frakcijām nepiederošu deputātu.

Atsevišķas frakcijas var apvienoties politiskajos blokos, kuros var iesaistīties arī pie frakcijām nepiederoši deputāti.

Lai saskaņotu frakciju un politisko bloku darbību Saeimā un izlemtu jautājumus, kurus neregulē Saeimas kārtības rullis, tiek izveidota **Frakciju padome**. Tās sastāvā ir Saeimas Prezidija locekļi un pa vienam deputātam no katras frakcijas un politiskā bloka. 2017. gadā ir notikušas četras Frakciju padomes sēdes.

Pārskata gadā Saeimā darbojās **sešas frakcijas un seši pie frakcijām nepiederoši deputāti**.

2017. gadā palielinājās pie frakcijām nepiederošu deputātu skaits: 21. jūnijā no Nacionālās apvienības "Visu Latvijai!"–"Tēvzemei un Brīvībai/LNNK" frakcijas izstājās Ilmārs Latkovskis; 13. jūlijā frakcijai SASKAŅA nepievienojās Romans Miloslavskis; 7. septembrī no frakcijas VIENOTĪBA izstājās Edvards Smiltēns; 1. decembrī no frakcijas "No sirds Latvijai" izstājās Arvīds Platpers un Silvija Šimfa.

Pārskata gadā notika izmaiņas arī Saeimas frakciju amatpersonu sastāvā: no 21. augusta Latvi-

Saeimas Prezidija sagatavotie un noformētie lēmumi 2. tabula

Prezidija sēdēs pieņemtie un noformētie lēmumi	Skaits
Saeimas sēžu darba kārtības	38
Saeimas ārkārtas sesijas, svinīgās un ārkārtas sēdes	10
Jautājumu un atbilžu sēdes	33
Komandējumi	257
Lēmumi par finansiālo un saimniecisko nodrošinājumu	6
Saeimas iekšējo kārtību regulējošie lēmumi	52
Kopā	**396**

Deputātu skaits 12. Saeimas frakcijās (2017. gada sākumā un beigās) 1. attēls

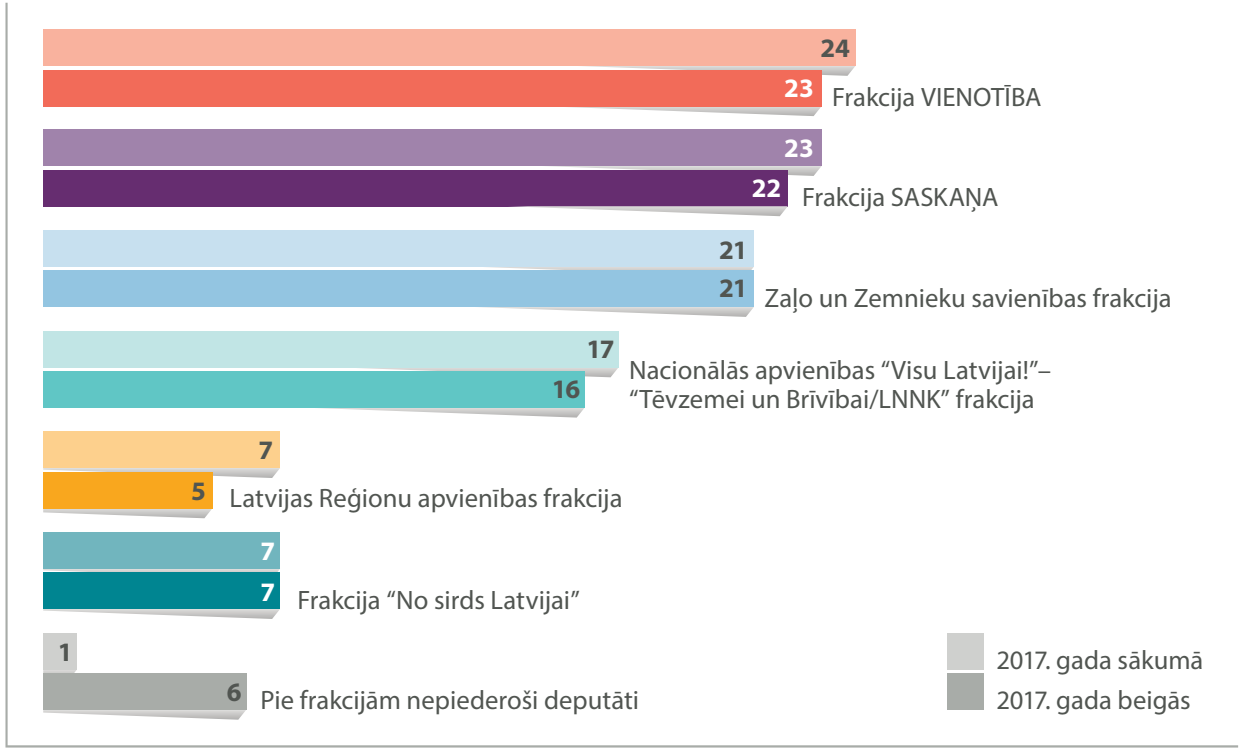

jas Reģionu apvienības frakcijas priekšsēdētāja pienākumus pilda Nellija Kleinberga (no 03.08.2016. līdz 21.06.2017. frakcijas priekšsēdētājs bija Mārtiņš Bondars); no 21. decembra frakcijas VIENOTĪBA priekšsēdētāja pienākumus pilda Hosams Abu Meri (no 06.11.2014. līdz 21.12.2017. frakcijas priekšsēdētāja bija Solvita Āboltiņa).

Frakcijas SASKAŅA priekšsēdētājs ir Jānis Urbanovičs, Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšsēdētājs – Augusts Brigmanis, Nacionālās apvienības "Visu Latvijai!"–"Tēvzemei un Brīvībai/LNNK" frakcijas priekšsēdētājs – Raivis Dzintars, frakcijas "No sirds Latvijai" priekšsēdētāja – Inguna Sudraba.

1.4. SAEIMAS KOMISIJAS, APAKŠKOMISIJAS UN DEPUTĀTU GRUPAS

KOMISIJAS

Saskaņā ar Saeimas kārtības rulli Saeimā darbojas 16 pastāvīgās komisijas (ar komisiju sastāvu un sēžu darba kārtību var iepazīties Saeimas mājaslapā www.saeima.lv).

Komisija strādā noteiktā likumdošanas jomā vai pilda citus uzdevumus, piemēram, vērtē publisko izdevumu pamatotību, izskata ētikas pārkāpumus, apspriež un vērtē valsts ilgtspējīgas attīstības tendences, skata nacionālās drošības jautājumus un vērtē Latvijas nacionālās pozīcijas Eiropas Savienības (turpmāk arī – ES) jautājumos.

Komisijās deputāti tiek ievēlēti no katras frakcijas, ievērojot proporcionalitātes principu. Deputātu darbības principus komisijās katra Saeima apstiprina kādā no savām pirmajām sēdēm.

Komisijas sagatavo izskatīšanai likumprojektus attiecīgajam lasījumam, lēmumu projektus, kas tiek apspriesti Saeimas sēdēs, izskata visus deputātu un valdības iesniegtos priekšlikumus likumprojektiem, iepazīstas ar privātpersonu ierosinājumiem likumdošanas jomā un rosina svarīgāko principu iestrādi likumdošanas aktos. Aktīvākās un plašākās diskusijas par likumprojektiem notiek tieši Saeimas komisijās.

Plašāka informācija par komisiju darbu un komisijās izskatāmajiem jautājumiem ir pieejama Saeimas mājaslapas sadaļā *Notikumu kalendārs*.

Atsevišķu likumdošanas uzdevumu veikšanai Saeima var izveidot speciālas komisijas. Satversme noteic, ka Saeima noteiktiem gadījumiem izveido parlamentārās izmeklēšanas komisijas, ja to pieprasa ne mazāk kā viena trešā daļa Saeimas locekļu.

Saskaņā ar *Parlamentārās izmeklēšanas komisiju likumu* parlamentārās izmeklēšanas komisijas darbība izbeidzas astotajā dienā pēc galaziņojuma izskatīšanas Saeimas sēdē, ja Saeima nav lēmusi citādi.

2017. gada 21. jūlijā tika izveidota Parlamentārās izmeklēšanas komisija par valsts nozagšanas pazīmēm un pirmstiesas izmeklēšanas kvalitāti kriminālprocesā Nr. 16870000911, kurā darbojās seši deputāti un notika 16 sēdes. Komisijai tika izveidota sava tīmekļvietne izmeklekomisija.saeima.lv.

Komisiju sēžu skaits 2017. gadā 3. tabula

Komisija	Sēžu skaits
Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisija	81
Ārlietu komisija	33
Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija	83
Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisija	65
Eiropas lietu komisija	62
Ilgtspējīgas attīstības komisija	37
Izglītības, kultūras un zinātnes komisija	79
Juridiskā komisija	77
Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija	36
Nacionālās drošības komisija	37
Pieprasījumu komisija	27
Pilsonības, migrācijas un sabiedrības saliedētības komisija	36
Publisko izdevumu un revīzijas komisija	67
Sociālo un darba lietu komisija	89
Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija	76
Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija	76

APAKŠKOMISIJAS

Darbu sagatavošanai vai atsevišķu uzdevumu veikšanai Saeimas pastāvīgā komisija var izveidot ne vairāk kā divas apakškomisijas. Apakškomisijas sastāvā var iekļaut arī deputātus, kas nav attiecīgās komisijas locekļi. Saskaņā ar Saeimas kārtības rulli deputāts vienlaikus var strādāt divās pastāvīgajās komisijās un trijās apakškomisijās.

2017. gadā Saeimas deputāti darbojās 14 apakškomisijās.

Apakškomisiju sēžu skaits 2017. gadā 4. tabula

Apakškomisija	Sēžu skaits
Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas **Korupcijas novēršanas apakškomisija**	18
Ārlietu komisijas **Baltijas lietu apakškomisija**	17
Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas **Demogrāfijas lietu apakškomisija**	6
Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas **Nodokļu politikas apakškomisija**	3
Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas **Sporta apakškomisija**	25
Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas **Valstiskās audzināšanas un jaunatnes lietu apakškomisija**	23
Juridiskās komisijas **Krimināltiesību politikas apakškomisija**	31
Juridiskās komisijas **Tiesu politikas apakškomisija**	19
Sociālo un darba lietu komisijas **Nodarbinātības apakškomisija**	21
Sociālo un darba lietu komisijas **Sabiedrības veselības apakškomisija**	37
Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas **Informācijas tehnoloģiju un inovatīvās uzņēmējdarbības apakškomisija**	5
Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas **Vides un klimata politikas apakškomisija**	12
Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijas **Mājokļa jautājumu apakškomisija**	7
Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijas **Pašvaldību sistēmas pilnveidošanas apakškomisija**	4

DEPUTĀTU GRUPAS

Deputāti sadarbības veicināšanai ar citu valstu parlamentiem vai citu ar deputāta darbību saistītu interešu apmierināšanai var izveidot deputātu grupu. Informācija par deputātu grupām sadarbībai ar citu valstu parlamentiem skatāma šā pārskata 4. sadaļā *Ārpolitiskā darbība*.

Pārskata gadā Saeimā darbojās 10 deputātu grupas ar deputāta darbību saistītu interešu apmierināšanai. 2017. gadā izveidotas četras jaunas deputātu grupas: deputātu grupa HIV un tuberkulozes pacientu atbalstam; deputātu grupa Krievijas pilsoniskās sabiedrības atbalstam; deputātu grupa kristīgi konservatīvo vērtību aizstāvībai un deputātu grupa *Parlamentārieši vecumā līdz 40 gadiem*.

Deputātu skaits deputātu grupās 2017. gada nogalē 5. tabula

Deputātu grupa	Deputātu skaits
Deputātu grupa *Eiropas parlamentārieši Āfrikai* (no 14.04.2016.)	4
Deputātu grupa HIV un tuberkulozes pacientu atbalstam (no 21.09.2017.)	17
Deputātu grupa Integrālās politikas studijām (no 12.05.2015.)	10
Deputātu grupa Krievijas pilsoniskās sabiedrības atbalstam (no 26.01.2017.)	6
Deputātu grupa kristīgi konservatīvo vērtību aizstāvībai (no 06.10.2017.)	5
Deputātu grupa Okupācijas muzeja atbalstam (no 04.12.2014.)	11
Deputātu grupa palestīniešu Nacionālās padomes atbalstam (no 17.11.2015.)	5
Deputātu grupa sadarbībai ar Eiropas Parlamentu forumu kopienas un attīstības jautājumos (no 18.02.2015.)	5
Deputātu grupa Tibetas atbalstam (no 28.01.2015.)	15
Deputātu grupa *Parlamentārieši vecumā līdz 40 gadiem* (no 21.09.2017.)	12

2. SAEIMAS LIKUMDOŠANAS DARBS

2.1. LIKUMPROJEKTA IZSKATĪŠANAS UN PIEŅEMŠANAS GAITA

Likumdošanas iniciatīvas tiesības nosaka Latvijas Republikas Satversmes 65. pants. Saeimai likumprojektus var iesniegt Valsts prezidents, Ministru kabinets, Saeimas komisijas, ne mazāk kā pieci deputāti, kā arī – Satversmē paredzētajos gadījumos un kārtībā – viena desmitā daļa vēlētāju. Likumprojektiem jābūt noformētiem atbilstoši noteiktām prasībām. Valsts prezidentam ir tiesības iesniegt likuma ierosinājumus, kas var nebūt noformēti kā likumprojekti.

Likumprojektus iesniedz Saeimas Prezidijam, un tos reģistrē likumprojektu reģistrā.

Saeimas sēdē Prezidijs ziņo par saņemtajiem likumprojektiem. Saeima lemj par likumprojektu nodošanu komisijām, nosakot atbildīgo komisiju.

Atbildīgā komisija sēdē izskata likumprojektu, dod atzinumu par likumprojektu un par iesniegtajiem priekšlikumiem; ja nepieciešams, pievieno savus priekšlikumus.

Priekšlikumus par grozījumiem likumprojektā vai Saeimas lēmuma projektā var iesniegt:

- Valsts prezidents;
- Saeimas komisija;
- frakcija, politiskais bloks;
- deputāts;
- Ministru prezidents, Ministru prezidenta biedrs, ministrs;
- ministra pilnvarojumā – ministrijas parlamentārais sekretārs;
- Saeimas juridiskais dienests, ja šie priekšlikumi attiecas uz likumdošanas tehniku un kodifikāciju;
- tiesībsargs.

Likumprojekta izskatīšanas un pieņemšanas gaita Saeimā, sākot no likumprojekta iesniegšanas līdz likuma izsludināšanai

2. attēls

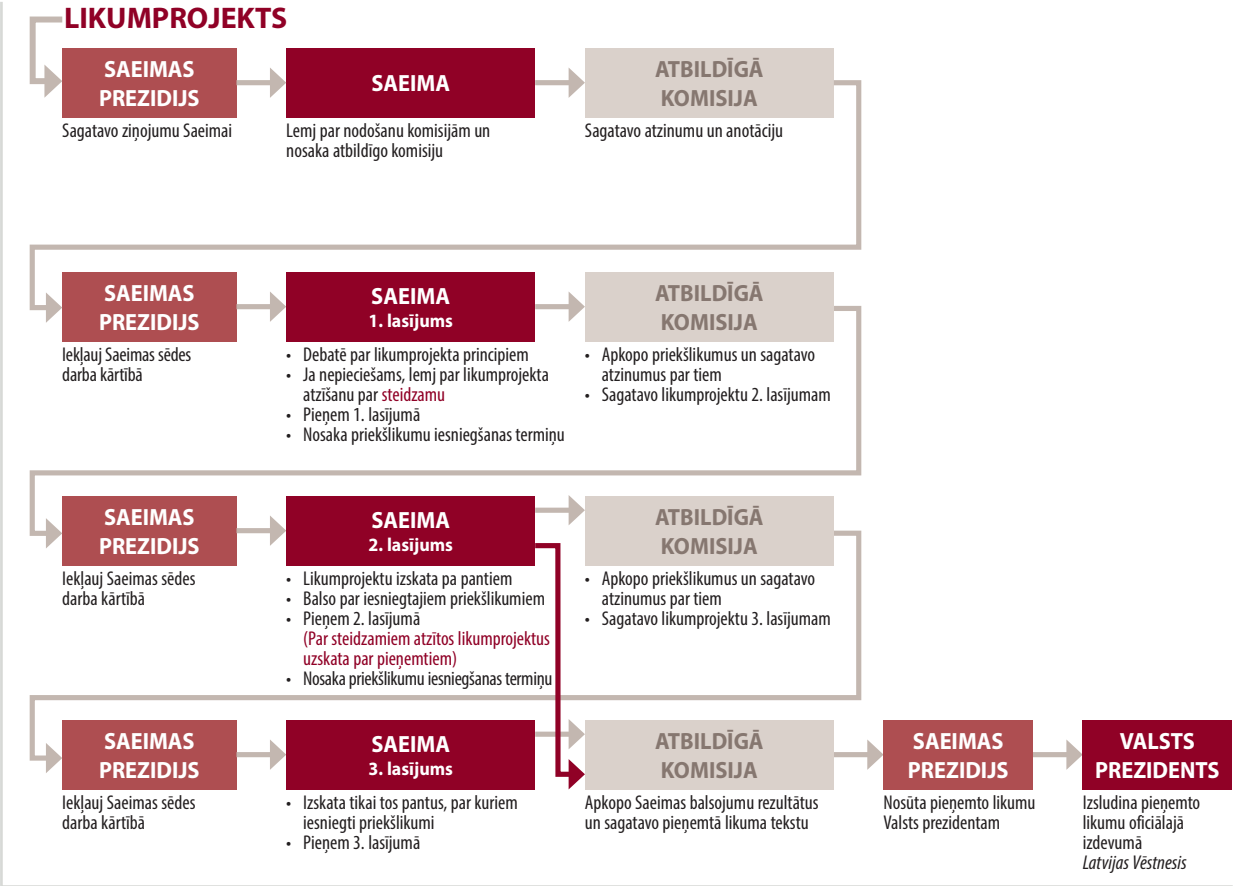

Saskaņā ar Saeimas kārtības ruļļa 94. un 106. pantu, sagatavojot likumprojektu izskatīšanai otrajā un trešajā lasījumā, darbā iesaistās arī Saeimas Juridiskā biroja un valsts valodas speciālisti.

Sagatavoto likumprojektu atbildīgā komisija iesniedz Prezidijam, kurš to iekļauj Saeimas sēdes darba kārtībā.

Saeimas sēdē pēc visu priekšlikumu izskatīšanas sēdes vadītājs aicina balsot par likumprojektu kopumā. Likumprojekts uzskatāms par pieņemtu un līdz ar to kļūst par likumu, ja tas apspriests trijos lasījumos un balsojumā ieguvis klātesošo deputātu absolūto balsu vairākumu.

Divos lasījumos izskata:

- likumprojektus, kas atzīti par steidzamiem;
- valsts budžeta likuma projektu, grozījumus valsts budžetā, vidēja termiņa budžeta ietvara likuma projektu un grozījumus vidēja termiņa budžeta ietvara likumā;
- likumprojektus, kas paredz starptautisko līgumu apstiprināšanu.

Pēc likuma pieņemšanas atbildīgā komisija apkopo Saeimas balsojumu rezultātus un sagatavo pieņemtā likuma tekstu.

Saeimas Prezidijs nosūta pieņemtos likumus Valsts prezidentam izsludināšanai. Saeimā pieņemto likumu Valsts prezidents izsludina ne agrāk kā 10 dienas un ne vēlāk kā 21 dienu pēc tā pieņemšanas. Desmit dienu laikā, skaitot no likuma pieņemšanas dienas, Valsts prezidents var prasīt likuma otrreizēju caurlūkošanu. Ja Saeima ar vismaz divu trešdaļu balsu vairākumu nobalsojusi par likumprojekta steidzamību, Valsts prezidents nevar prasīt likuma otrreizēju caurlūkošanu, to nevar nodot tautas nobalsošanai un tas ir izsludināms ne vēlāk kā trešajā dienā pēc tam, kad Valsts prezidents pieņemto likumu saņēmis.

Pārskata gadā iesniegti, noraidīti un pieņemti likumprojekti 3. attēls

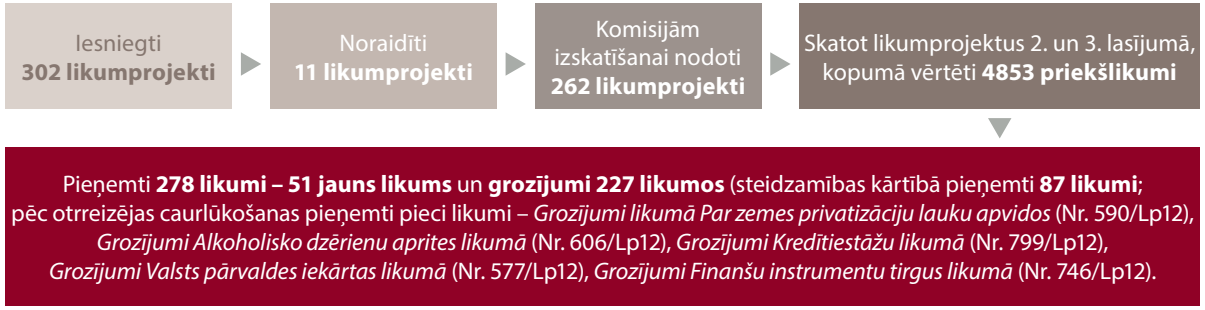

Saeimā pieņemto likumu statistika (2011–2017) 4. attēls

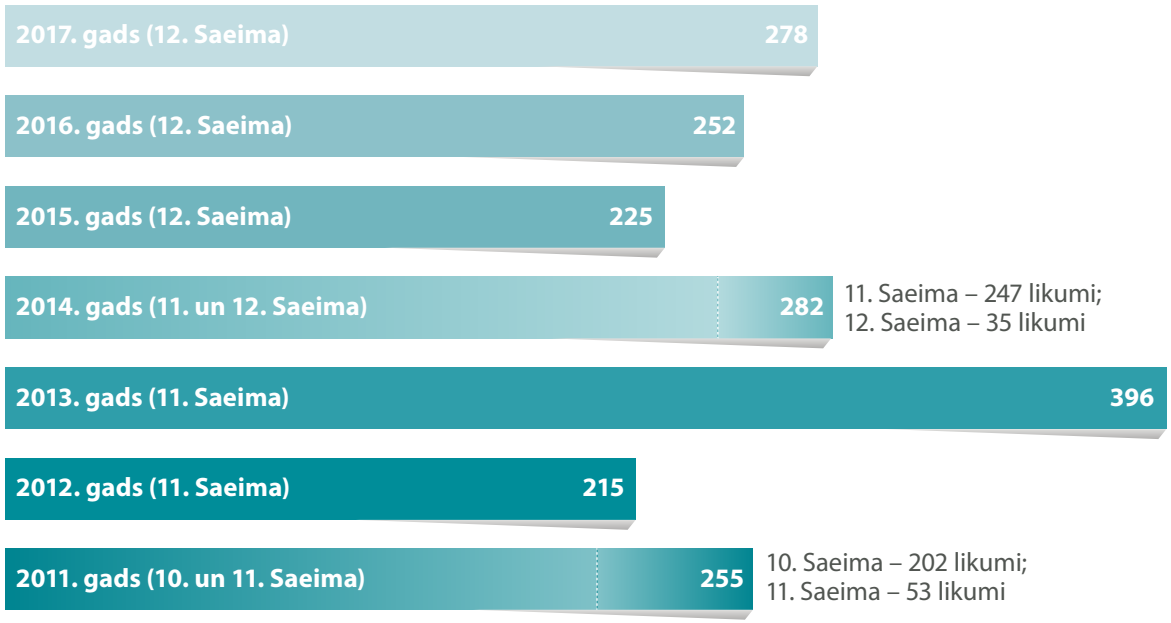

Saeimas pieņemtos likumus Valsts prezidents izsludina oficiālajā izdevumā *Latvijas Vēstnesis* (www.vestnesis.lv), teksta beigās norādot likuma pieņemšanas datumu šādi: "Likums Saeimā pieņemts (datums)."

2.2. SAEIMAI IESNIEGTIE LIKUMPROJEKTI UN PIEŅEMTIE LIKUMI

Svarīgākā Saeimas funkcija ir likumu pieņemšana. Ar likumdošanas procesu saprot gan jaunu likumu izstrādi un pieņemšanu, gan arī grozījumu izdarīšanu jau spēkā esošajos likumos.

2017. gadā Saeima pieņēma virkni no jauna izstrādātu likumu: *Gaisa kuģu pasažieru datu apstrādes likumu; Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likumu; Ātrdarbīga elektronisko sakaru tīkla likumu*; *Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta projektu uzraudzības likumu; Eiropas politisko partiju un Eiropas politisko fondu likumu; Autortiesību kolektīvā pārvaldījuma likumu; Noziedzīgi iegūtas mantas konfiskācijas izpildes likumu; likumu "Par 1991. gada barikāžu dalībnieka statusu"; Nodokļu maksātājiem nokavējuma naudas un soda naudas dzēšanai paredzētā atbalsta likumu*; *Uzņēmumu ienākuma nodokļa likumu; Sociālā uzņēmuma likumu; Radošo personu statusa un profesionālo radošo organizāciju likumu; Kriminālprocesā un administratīvo pārkāpumu lietvedībā nodarītā kaitējuma atlīdzināšanas likumu; Sakrālā mantojuma saglabāšanas finansēšanas likumu*; *Fizisko personu reģistra likumu; Veselības aprūpes finansēšanas likumu; likumu "Par Otrā pasaules kara dalībnieka statusu"* u. c., kā arī pieņēma *Psihologu likumu*, kura izskatīšanu uzsāka 11. Saeima 2014. gadā.

Pārskata gadā Saeima ratificējusi 24 starptautiskus līgumus.

Likumprojektu iesniedzēji, iesniegto un noraidīto likumprojektu skaits 6. tabula

Likumprojekta iesniedzējs	Iesniegtie likumprojekti	Noraidītie likumprojekti
Ministru kabinets	237	1
Saeimas deputāti	21	9
Saeimas komisijas	43	–
Valsts prezidents	1	1
10 % vēlētāju	–	–

Katru gadu pirms saimnieciskā gada sākuma Saeima lemj par valsts izdevumu un ienākumu budžetu. 2017. gadā kopā ar likumprojektu *Par valsts budžetu 2018. gadam* un likumprojektu *Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2018., 2019. un 2020. gadam* tika iesniegti 28 pavadošie likumprojekti (grozījumi 26 likumos un divi jauni likumi (*Sakrālā mantojuma saglabāšanas finansēšanas likums* un *Radošo personu statusa un profesionālo radošo organizāciju likums*), kas saistīti ar 2018. gada valsts budžetu).

Pieņemot 2018. gada valsts budžetu, vidēja termiņa budžeta ietvaru 2018., 2019. un 2020. gadam un pavadošos likumprojektus otrajā lasījumā, kopumā tika izskatīti 585 priekšlikumi. Tika izskatīti 109 priekšlikumi 2018. gada valsts budžetam un 86 priekšlikumi – vidēja termiņa budžeta ietvaram 2018., 2019. un 2020. gadam.

Lai ar 2018. gadu varētu uzsākt nodokļu politikas reformas īstenošanu, 2017. gadā Saeima pieņēma divus jaunus likumus un izdarīja grozījumus deviņos nodokļus regulējošajos likumos. Nodokļu politikas reforma paredz būtiskas izmaiņas attiecībā uz iedzīvotāju ienākuma nodokli un sociālās apdrošināšanas iemaksām, jaunu nodokļa maksāšanas režīmu uzņēmumiem un izmaiņas mikrouzņēmumu nodokļa maksātājiem, kā arī lielākus atvieglojumus ģimenēm ar bērniem un iedzīvotājiem ar zemākiem ienākumiem, tāpat likumos tika iestrādāti kompensācijas mehānismi, kas vērsti uz ēnu ekonomikas apkarošanu un nodokļu administrēšanas uzlabošanu.

2017. gadā Saeimai kopumā iesniegti 302 likumprojekti. Saeimas Juridiskais birojs Saeimas komisijām sniedzis 224 atzinumus par iesniegtajiem likumprojektiem.

Likumprojektu sagatavošanas un izskatīšanas gaitā tika nodrošināta redakcionālo un korektūras labojumu ievadīšana tekstos, dokumentu noformēšana, to elektroniska pārsūtīšana attiecīgajām struktūrvienībām, kā arī pieņemto likumu noformēšana un sagatavošana publicēšanai (valsts valodas speciālistu darba apjoms 2017. gadā – 12 738 lpp., to skaitā likumprojektu rediģēšana – 4997 lpp.).

Pārskata gadā aktīvākie likumprojektu iesniedzēji bija Ministru kabinets, Saeimas komisijas un Saeimas deputāti.

Lai likumprojektu pilnveidotu, tā otrajam un trešajam lasījumam var iesniegt priekšlikumus. Arī 2017. gadā pieņemtajiem likumiem to sagatavošanas gaitā bija daudz priekšlikumu. Skatot iesniegtos likumprojektus otrajā un trešajā lasījumā, Saeimā kopumā vērtēti 4853 priekšlikumi, no tiem 1357 priekšlikumus izteicis Saeimas Juridiskais birojs.

Saeimas mājaslapas www.saeima.lv sadaļā *Deputāti* ir pieejama informācija par deputātu aktivitāti, apspriežot likumprojektus Saeimas sēdēs. Informācija tiek aktualizēta pēc katras sēdes. 2017. gadā Saeimas sēdēs visaktīvākie debatētāji bija Ivars Zariņš – runājis 123 reizes, Inguna Sudraba – 81 reizi, Valdis Kalnozols – 77 reizes, Artuss Kaimiņš – 67 reizes, Igors Pimenovs – 58 reizes (deputāti Ivars Zariņš, Inguna Sudraba un Artuss Kaimiņš arī 2016. gadā bija aktīvāko debatētāju skaitā). Par likumprojektiem visbiežāk ziņojuši deputāts Edvards Smiltēns – 68 reizes, Ojārs Ēriks Kalniņš – 41 reizi, Jānis Vucāns – 46 reizes, Edgars Putra – 43 reizes, Ingmārs Līdaka – 39 reizes, Gaidis Bērziņš – 38 reizes.

Likumprojekti, kuriem iesniegts visvairāk priekšlikumu 7. tabula

Likumprojekta nosaukums	Priekšlikumu skaits
Autortiesību kolektīvā pārvaldījuma likums (Nr. 763/Lp12)	132 (2. lasījums) 82 (3. lasījums)
Uzņēmumu ienākuma nodokļa likums (Nr. 981/Lp12)	112 (2. lasījums)
Psihologu likums (Nr. 133/Lp12)	116 (3. lasījums)
Par valsts budžetu 2018. gadam (Nr. 1068/Lp12)	109 (2. lasījums)
Grozījumi Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas likumā (Nr. 952/Lp12)	99 (2. lasījums) 66 (3. lasījums)
Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2018., 2019. un 2020. gadam (Nr. 1067/Lp12)	86 (2. lasījums)
Grozījumi Komerclikumā (Nr. 749/Lp12)	84 (2. lasījums)
Grozījumi Ieguldījumu pārvaldes sabiedrību likumā (Nr. 605/Lp12)	75 (2. lasījums)
Grozījumi likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" (Nr. 977/Lp12)	73 (2. lasījums)
Grozījumi Izglītības likumā (Nr. 1057/Lp12)	73 (2. lasījums)
Grozījumi Finanšu instrumentu tirgus likumā (Nr. 926/Lp12)	71 (2. lasījums)
Veselības aprūpes finansēšanas likums (Nr. 1030/Lp12)	69 (2. lasījums) 54 (3. lasījums)
Grozījumi Nacionālās drošības likumā (Nr. 849/Lp12)	65 (2. lasījums)

2.3. SAEIMAI IESNIEGTIE LĒMUMU PROJEKTI UN SAEIMAS PIEŅEMTIE PAZIŅOJUMI

Likumi nav vienīgie normatīvie akti, ko pieņem Saeima. Saeima pieņem arī lēmumu projektus, kas tiek izsludināti kā paziņojumi. Saeimai lēmumu projektus var iesniegt ne mazāk kā 10 deputāti, kā arī Saeimas komisijas.

2017. gadā Saeimai iesniegti 167 lēmumu projekti, no tiem 135 pieņemti kā Saeimas paziņojumi un publicēti oficiālajā izdevumā *Latvijas Vēstnesis*.

Saeima pārskata gadā pieņēma virkni būtisku lēmumu: 19. janvārī par valsts kontrolieri atkārtoti iecēla Elitu Krūmiņu; par Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes (NEPLP) locekļiem ievēlēja Ivaru Āboliņu, Ievu Beitiku, Patriku Grīvu un Guntu Līdaku; atbalstīja valdības lēmumu Āfrikas cūku mēra dēļ ārkārtējo situāciju izsludināt Ādažu, Krimuldas un Salaspils novados; 16. februārī par Valsts kontroles padomes locekli atkārtoti apstiprināja Ingu Vāravu; 27. aprīlī uzņēma Mihailu Barišņikovu Latvijas pilsonībā par īpašiem nopelniem Latvijas labā; 15. jūnijā par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšnieku iecēla Jēkabu Straumi; 7. septembrī atbalstīja valdības lēmumu par ārkārtējās situācijas izsludināšanu 29 novados Latgalē un Vidzemē saistībā ar lietavu un plūdu izraisītajām sekām u. c.

2.4. SAEIMAS SESIJAS UN SĒDES

Saeimas darbs tiek organizēts sesijās. Gadā ir trīs kārtējās sesijas: rudens, ziemas un pavasara sesija, bet kārtējo sesiju starplaikā var sasaukt ārkārtas sesiju. Saeimas kārtējās sesijas sasauc Prezidijs. Par Saeimas kārtējo sesiju sākšanu un slēgšanu lemj Saeima.

Saeimai iesniegtie lēmumu projekti 8. tabula

Iesniegtie lēmumu projekti	Skaits
Deputātu mandātu apstiprināšana	11
Deputātu ievēlēšana komisijās un atsaukšana no tām	45
Amatpersonu, to skaitā Saeimas amatpersonu, apstiprināšana un atsaukšana	7
Uzticības vai neuzticības izteikšana ministriem	–
Tiesnešu ievēlēšana, apstiprināšana vai atsaukšana	38
Parlamentāro delegāciju sastāva un tā izmaiņu apstiprināšana	–
Lēmumu projekti, ar kuriem tiek noteiktas parlamentārās uzraudzības funkcijas	2
Deputātu ētikas kodeksa pārkāpumi	1
Citi	63

Saeimas sēžu skaits 9. tabula

	Ziemas sesija (09.01.–10.04.)	Pavasara sesija (18.04.–23.06.)	Rudens sesija (04.09.–27.12.)	Ārkārtas sesijas (divas ārkārtas sesijas 13.07.; divas ārkārtas sesijas 21.07.; viena ārkārtas sesija 27.07. ar turpinājumu 28.07.)
Kārtējās sēdes	13	9	16	5
Ārkārtas sēdes	1	–	2	
Svinīgās sēdes	–	1	1	

Saeimas ārkārtas sesiju vai ārkārtas sēdi sasauc Prezidijs pēc sava ierosinājuma, kā arī pēc Valsts prezidenta, Ministru prezidenta vai ne mazāk kā vienas trešās daļas Saeimas deputātu prasības.

Pārskata gadā 12. Saeima sanāca uz piecām ārkārtas sesijām, kārtējo sesiju laikā – uz trim ārkārtas sēdēm, kā arī notika divas svinīgās sēdes (4. maijā un 18. novembrī).

Saeimas kārtējās sēdes notiek reizi nedēļā – ceturtdienās. Kārtējās sēdes darba kārtība izsludināma vismaz 48 stundas pirms sēdes atklāšanas.

2017. gadā sagatavota un aktualizēta:

- 38 Saeimas kārtējo sēžu darba kārtība;
- piecu ārkārtas sesiju, trīs ārkārtas sēžu un divu svinīgo sēžu darba kārtība;
- 33 jautājumu un atbilžu sēžu darba kārtība; jautājumu un atbilžu sēdēs deputāti uzdevuši ministriem 22 papildjautājumus.

Pārskata gadā notikušas 48 Saeimas sēdes; kopējais sēžu ilgums – 149 stundas. Saeimas sēžu stenogrammu apjoms – 4127 lpp.; jautājumu un atbilžu sēžu stenogrammu apjoms – 41 lpp. (stenogrammu kopējais apjoms 2017. gadā – 5906 lpp.).

Saeimas garākā sēde – 22. novembra ārkārtas sēde ar turpinājumu 23. novembrī – ilga 16 stundas un 13 minūtes (Saeima pieņēma likumu *Par valsts budžetu 2018. gadam* un to pavadošos likumus).

Deviņas minūtes ilga 21. jūlija otrās ārkārtas sesijas sēde (tās darba kārtībā bija viens jautājums – lēmuma projekts *Par parlamentārās izmeklēšanas komisijas izveidošanu par valsts nozagšanas pazīmēm un pirmstiesas izmeklēšanas kvalitāti kriminālprocesā Nr. 16870000911).*

2017. gadā Saeimas sēdēs izskatīti 1322 darba kārtības jautājumi (2016. gadā – 1249 darba kārtības jautājumi).

1 2 Saeimas svinīgā sēde 18. novembrī
3 2018. gada valsts budžeta projekta iesniegšana Saeimā
4 22. novembra ārkārtas sēde – 2018. gada valsts budžeta pieņemšana

2.5. SAEIMAS SĒŽU STENOGRAMMAS UN VIDEOTRANSLĀCIJA

Saeimas sēdes norisi fiksē audioierakstā, pēc kura tiek sagatavota stenogramma. Pastāvīgi tiek aktualizēta stenogrammu datubāze un uzlabota datu pieejamība, nodrošinot pēc iespējas drīzāku plašākas informācijas saņemšanu vienuviet: Saeimas mājaslapas lietotāji, atverot attiecīgo stenogrammu, var iegūt informāciju par Saeimas sēdes darba kārtību, izskatāmajiem dokumentiem, stenogrammas tekstu, tās satura rādītāju, deputātu balsojumiem un pārskatu par frakciju viedokļiem, kā arī atbildēm uz deputātu jautājumiem. Saeimas mājaslapā ikviens interesents var noskatīties Saeimas sēžu tiešraides; turpat ir pieejams Saeimas sēžu videoarhīvs.

Saeimas sēžu skaits un ilgums 5. attēls

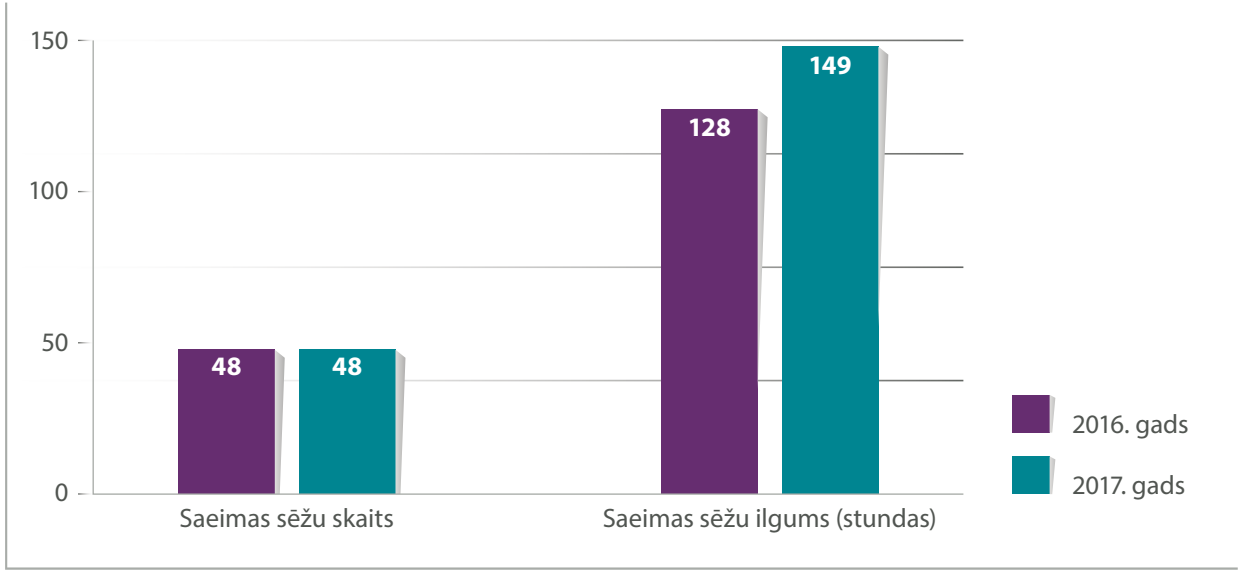

Saeimas sēdēs izskatīto jautājumu skaits 10. tabula

Saeimas sēdēs izskatītie jautājumi	Skaits
Likumdošanas iniciatīvas	302
Likumprojektu 1. lasījums	297
Likumprojektu 2. lasījums	271
Likumprojektu 3. lasījums	168
Lēmumu projekti, patstāvīgie priekšlikumi (ziņots par tiem) Patstāvīgie priekšlikumi (pieņemti)	167 –
Pieprasījumi	12
Pieprasījumu komisijas atzinumi	12
Atvaļinājuma piešķiršana deputātiem	53
Likumu otrreizēja caurlūkošana (nodošana komisijai) Likumu otrreizēja izskatīšana	6 5
Ziņojumi	5
Citi	11

3. PARLAMENTĀRĀ UZRAUDZĪBA

Viena no Saeimas pamatfunkcijām ir izpildvaras pārraudzība. Saeima to realizē dažādos veidos, no tiem būtiskākā ir parlamenta komisiju sistēma. Kontroles funkciju veic visas Saeimas komisijas. Tās izskata vēlētāju un organizāciju iesniegumus un sūdzības, uzklausa to viedokļus, kā arī atbildīgo izpildinstitūciju ziņojumus un viedokļus.

Uzraudzības funkciju īstenošanai tiek veidotas parlamentārās izmeklēšanas komisijas. Parlamentārās izmeklēšanas komisijām, pieaicinot lietpratējus, ir tiesības:

- pieprasīt savai darbībai vajadzīgās ziņas un paskaidrojumus no Ministru kabineta locekļiem un viņiem padotajām (viņu pakļautībā un pārraudzībā esošajām) iestādēm, kā arī pašvaldībām un citām publisku personu institūcijām;
- uzaicināt uz savām sēdēm paskaidrojumu sniegšanai ministriju un pašvaldību iestāžu, kā arī citu publisku personu institūciju atbildīgās amatpersonas;
- uzdot veikt revīziju valsts un pašvaldību iestādēs, aģentūrās un kapitālsabiedrībās, kā arī citos uzņēmumos (komercsabiedrībās), sabiedriskajās organizācijās un pie fiziskajām personām, ja to rīcībā vai glabāšanā ir valsts vai pašvaldību līdzekļi, tās tiek finansētas no valsts vai pašvaldības līdzekļiem vai to garantētajiem līdzekļiem vai tās pilda valsts vai pašvaldības iepirkumu vai piedalās valsts vai pašvaldību īpašuma privatizācijā.

Saskaņā ar *Parlamentārās izmeklēšanas komisiju likumu* pēc galaziņojuma publicēšanas oficiālajā izdevumā *Latvijas Vēstnesis* tajā minētos priekšlikumus konstatēto trūkumu novēršanai parlamentārās izmeklēšanas komisija nosūta izvērtēšanai Saeimas komisijām, Ministru kabinetam, ministrijām vai publiskas personas institūcijai, kuras kompetencē ietilpst attiecīgo priekšlikumu ieviešana.

Parlamentārās izmeklēšanas komisijas galaziņojumā norādītās institūcijas, kuru kompetencē ir attiecīgo trūkumu novēršana, vērtē galaziņojumā ietverto informāciju un lemj par galaziņojumā konstatēto trūkumu novēršanu.

21. jūlijā pēc 35 deputātu iesnieguma Saeima uz sešiem mēnešiem izveidoja *Parlamentārās izmeklēšanas komisiju par valsts nozagšanas pazīmēm un pirmstiesas izmeklēšanas kvalitāti kriminālprocesā Nr. 16870000911*. Parlamentārās izmeklēšanas komisija izveidota, lai izvērtētu kriminālprocesa Nr. 16870000911 lietā esošo informāciju par iespējamu valsts nozagšanu un faktorus, kas noveduši pie šīs krimināllietas izbeigšanas pirmstiesas izmeklēšanas stadijā; izvērtētu saistībā ar krimināllietu Nr. 16870000911 izskanējušo informāciju par iespējamu valsts drošības apdraudējumu un atsevišķu personu iespējamu darbību citu valstu interešu labā, tostarp iespējamu nelikumīgu uzturēšanās atļauju un citu dokumentu izsniegšanas ietekmēšanu, kā arī potenciālos riskus cilvēkiem un videi; izvērtētu informāciju, kas norāda uz iespējamiem Satversmes pārkāpumiem un, iespējams, prettiesisku manipulāciju ar sabiedrisko viedokli, izmantojot plašsaziņas līdzekļus.

3.1. DEPUTĀTU PIEPRASĪJUMI UN JAUTĀJUMI

Parlamentārā uzraudzība tiek veikta, arī iesniedzot deputātu pieprasījumus. Ja Saeimas deputāti nav apmierināti ar kādas nozares darbu, viņi valdībai var iesniegt pieprasījumu.

Pārskata gadā tika iesniegti 12 pieprasījumi:

- Ministru prezidentam Mārim Kučinskim – *Par Bērnu tiesību aizsardzības likuma 72. panta tiesību izpildi*;
- finanšu ministrei Danai Reizniecei-Ozolai – *Par kases aparātu reformu*;
- ekonomikas ministram Arvilam Ašeradenam – *Par valsts atbalsta koģenerācijas gāzes stacijām izvērtēšanu*;
- veselības ministrei Andai Čakšai – *Par pacientu līdzmaksājumu samazināšanu*;
- Ministru prezidentam Mārim Kučinskim – *Par valsts piešķirtās dotācijas finansējuma apmēru viena izglītojamā ēdināšanai, kāds tiek novirzīts pārtikas produktu iegādei*;
- Ministru prezidentam Mārim Kučinskim – *Par valsts bezdarbību, nepiemērojot pensijām iedzīvotāju ienākuma nodokļa papildu atvieglojumus par invaliditāti* (01.11.2017. pieprasījums tika atsaukts, jo tajā iekļautais jautājums bija atrisināts);
- Ministru prezidentam Mārim Kučinskim – *Par minimālās algas celšanu*;
- ekonomikas ministram Arvilam Ašeradenam – *Par Ekonomikas ministrijas nespēju vai izvairīšanos sniegt atbildes par savām veiktajām rīcībām attiecībā uz iespējamajām pretlikumīgajām darbībām saistībā ar subsidētās elektroenerģijas ražošanu un tās pārraudzību*;
- Ministru prezidentam Mārim Kučinskim – *Par LPSR Valsts drošības komitejas zinātniskās izpētes komisijas darbības rezultātiem*;
- ekonomikas ministram Arvilam Ašeradenam – *Par Ekonomikas ministrijas nespēju vai izvairīšanos sniegt atbildes par subsidētās elektroenerģijas ražošanas atļaujām un pieņemtajiem lēmumiem*;
- Ministru prezidentam Mārim Kučinskim – *Par ārlietu ministra izvairīšanos no normatīvajos aktos noteikto pienākumu pildīšanas nepilngadīgo Latvijas valstspiederīgo tiesību*

aizsardzībā Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotajā Karalistē un nepatiesu ziņu sniegšanu Saeimas deputātiem;

- Ministru prezidentam Mārim Kučinskim – *Par dienesta lietvedības kārtību valsts pārvaldes iestādē, saistībā ar Ekonomikas ministrijas dienesta pārbaudes laikā pazudušajiem dokumentiem.*

Parlamentārās uzraudzības funkcija tiek veikta, arī uzdodot deputātu jautājumus. Jautājumus konkrētām amatpersonām par problēmām attiecīgajā jomā var iesniegt rakstveidā ne mazāk kā pieci deputāti. Atbilžu sniegšanai uz deputātu jautājumiem tiek noteikts konkrēts laiks, kurā Ministru prezidents, Ministru kabineta locekļi vai Latvijas Bankas prezidents atbild uz iesniegtajiem jautājumiem un deputāti var uzdot papildjautājumus.

Pārskata gadā notikušas septiņas sēdes atbilžu sniegšanai uz deputātu jautājumiem. Saeimas mājaslapā pieejamas šo sēžu stenogrammas.

2017. gadā iesniegti 145 deputātu jautājumi. Visbiežāk uzdotie jautājumi skāra elektroenerģijas iepirkumu un ar to saistītos jautājumus (32 jautājumi); veselības jomu (24 jautājumi); valsts budžetu un nodokļus (20 jautājumi); izglītības jomas aktualitātes (10 jautājumi).

Deputātu pieprasījumu un jautājumu skaits 6. attēls

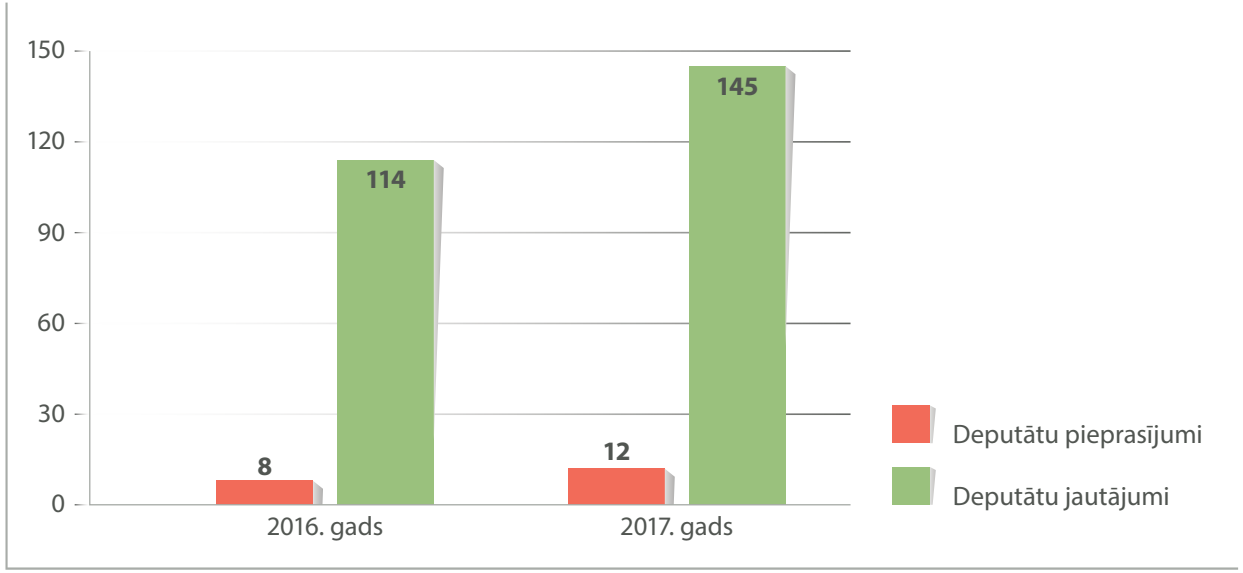

3.2. MINISTRU KABINETA LOCEKĻU UN TIESĪBSARGA ZIŅOJUMI

Valdība kopumā un katrs ministrs atsevišķi ir politiski atbildīgi Saeimas priekšā, un ik gadu izpildvara Saeimai sniedz ziņojumus par savu darbību.

Ārlietu debates tiek rīkotas Latvijas Republikas starptautiskās *de iure* atzīšanas dienai (26. janvārim) tuvākajā Saeimas sēdē, un 2017. gadā tās notika jau septīto reizi. Noklausīties ārlietu debates klātienē tika aicināti Latvijā akreditēto diplomātisko misiju vadītāji, bet tiešraidē Saeimas mājaslapā www.saeima.lv tās varēja vērot ikviens interesents.

Saskaņā ar Saeimas kārtības ruļļa 118.[3] (1) pantu ārlietu ministrs ne vēlāk kā 16. janvārī iesniedz Saeimai ar Ministru prezidentu saskaņotu ikgadējo ziņojumu par paveikto un iecerēto darbību valsts ārpolitikā, ietverot šajā ziņojumā arī informāciju par paveikto un iecerēto turpmāko darbību ES jautājumos.

Par paveikto un iecerēto darbību valsts ārpolitikā un ES jautājumos Saeimas 26. janvāra sēdē ziņoja ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs.

Pēc ārlietu ministra ziņojuma debatēs runāja 28 deputāti, ārlietu ministrs, aizsardzības ministrs Raimonds Bergmanis, ekonomikas ministrs Arvils Ašeradens, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas parlamentārais sekretārs Jānis Eglīts.

Saskaņā ar Saeimas kārtības ruļļa 118.[1] (1) pantu Ministru prezidents ne vēlāk kā 1. martā rakstveidā iesniedz Saeimai ikgadējo ziņojumu par Ministru kabineta paveikto un iecerēto darbību.

Ministru prezidenta Māra Kučinska ikgadējais ziņojums par Ministru kabineta paveikto un iecerēto darbību tika izskatīts Saeimas 15. marta ārkārtas sēdē. Debatēs piedalījās 23 deputāti, veselības ministre Anda Čakša, ekonomikas ministrs Arvils Ašeradens, tieslietu ministrs Dzintars Rasnačs, Satiksmes ministrijas parlamentārais sekretārs Edgars Tavars.

Saskaņā ar Saeimas kārtības rulli arī tiesībsargs reizi gadā ziņo par Tiesībsarga biroja darbu. Latvijas Republikas tiesībsarga ziņojums par 2016. gadu izskatīts Saeimas 2017. gada 30. marta sēdē. Debatēs piedalījās četri deputāti.

4. ĀRPOLITISKĀ DARBĪBA

1 Ukrainas prezidenta Petro Porošenko vizīte
2 Azerbaidžānas Valsts prezidenta Ilhama Alijeva vizīte
3 Visķīnas Tautas kongresa priekšsēdētāja Džana Dedzjana vizīte
4 Rumānijas parlamenta Senāta prezidenta Kelina Popesku-Teričana vizīte
5 Vjetnamas Sociālistiskās Republikas viceprezidentes Danas Thingokthiņas vizīte
6 Luksemburgas Lielhercogistes Deputātu palātas prezidenta Marsa di Bartolomeo vizīte
7 Kanādas parlamenta Senāta spīkera Džordža Fērija vizīte
8 Polijas Seima priekšsēdētāja Mareka Kuhciņska vizīte

4.1. VALSTS, OFICIĀLĀS UN DARBA VIZĪTES

Pārskata gadā sadarbībā ar Latvijā akreditētajām ārvalstu vēstniecībām un Latvijas vēstniecībām ārvalstīs tika organizētas un nodrošinātas ārvalstu vizītes. Valsts, oficiālajās un darba vizītēs Saeimā viesojās ārvalstu augstākās amatpersonas, vēstnieki, parlamentu delegācijas, starptautisko organizāciju pārstāvji.

Saeimas priekšsēdētāja Ināra Mūrniece 4. aprīlī tikās ar Ukrainas prezidentu Petro Porošenko viņa oficiālās vizītes laikā, 17. jūlijā – ar Azerbaidžānas Valsts prezidentu Ilhamu Alijevu viņa oficiālās vizītes laikā un 20. oktobrī – ar Vjetnamas Sociālistiskās Republikas viceprezidenti Danu Thingokthiņu viņas darba vizītes laikā.

Ministru prezidentu un ārlietu ministru līmeņa vizītēs Saeimu apmeklēja astoņas delegācijas, tika organizētas 17 dažādu līmeņu ārvalsts parlamentu delegāciju vizītes Latvijā, tika sarīkotas aptuveni 140 dažādu rangu ārvalstu viesu tikšanās ar Saeimas Prezidija, frakciju, komisiju, deputātu grupu locekļiem, kā arī Saeimas Administrācijas vadību.

Parlamentu vadītāju un vadītāju vietnieku līmenī 2017. gadā Saeimu apmeklēja 15 delegācijas, tostarp Polijas parlamenta – Seima – priekšsēdētājs Mareks Kuhciņskis, Slovēnijas Nacionālās asamblejas prezidents Milans Brglezs, Visķīnas Tautas kongresa priekšsēdētājs Džans Dedzjans, Uzbekistānas Republikas parlamenta – Olij Mažlis – Senāta priekšsēdētājs Nigmatills Juldaševs, Azerbaidžānas Republikas parlamenta – Milli Medžlisa – priekšsēdētājs Ogtajs Asadovs, Luksemburgas Lielhercogistes Deputātu palātas prezidents Marss di Bartolomeo, Lietuvas Seima priekšsēdētājs Viktors Pranckietis, Izraēlas Valsts Kneseta priekšsēdētājs Jūlijs Joels Ēdelšteins, Kanādas parlamenta Senāta spīkers Džordžs Fērijs, Rumānijas parlamenta Senāta prezidents Kelins

Popesku-Teričans, Moldovas Republikas parlamenta prezidents Andrians Kandu, Ukrainas parlamenta priekšsēdētājs Andrijs Parubijs, Baltkrievijas Republikas Nacionālās sapulces Republikas padomes priekšsēdētāja vietniece Marianna Ščotkina un Armēnijas Republikas Nacionālās asamblejas prezidenta vietnieks Eduards Šarmazanovs.

Parlamentu komisiju un sadarbības grupu līmenī Saeimā viesojās Kanādas parlamenta apakšpalātas, Igaunijas Republikas parlamenta, Ungārijas, Baltkrievijas Republikas, Polijas Republikas, Čehijas Republikas, Korejas Republikas, Tadžikistānas Republikas, kā arī Ukrainas parlamentu un Vācijas Federatīvās Republikas Bundestāga delegācijas.

2017. gadā organizētas astoņas Saeimas priekšsēdētājas Ināras Mūrnieces ārvalstu vizītes: Slovākijas Republikā, Amerikas Savienotajās Valstīs (ASV), Lietuvas Republikā, Ungārijā, Igaunijas Republikā, Gruzijā un Islandē, kā arī trīs Saeimas priekšsēdētājas biedra Gundara Daudzes ārvalstu vizītes: Itālijā, Polijas Republikā un Baltkrievijas Republikā:

- no 19. līdz 23. martam Saeimas priekšsēdētāja un pārējo Baltijas valstu un Ziemeļvalstu *(NB8)* parlamentu augstākās amatpersonas kopīgā vizītē apmeklēja Gruziju. Vizīte tika organizēta pēc Latvijas parlamenta priekšsēdētājas ierosinājuma;
- 23. un 24. aprīlī Saeimas priekšsēdētāja uzturējās Slovākijas Republikā, kur piedalījās ES dalībvalstu parlamentu priekšsēdētāju sanāksmē;
- no 24. aprīļa līdz 1. maijam Saeimas priekšsēdētāja, būdama darba vizītē ASV, tikās ar ASV Kongresa Pārstāvju palātas spīkeru Polu Raienu un citām amatpersonām. Vizītes ietvaros Saeimas priekšsēdētāja piedalījās Amerikas Baltiešu brīvības līgas *(BAFL)* ikgadējā svinīgā pasākumā, tikās ar latviešu

1 **Saeimas priekšsēdētāja Ināra Mūrniece tiekas ar Šveices Konfederācijas vēstnieku Markusu Niklausu Paulu Dutli**
2 **Saeimas priekšsēdētājas biedre Inese Lībiņa-Egnere tiekas ar Mali Republikas vēstnieku Tumani Džimē Djallo**
3 **Saeimas priekšsēdētājas biedrs Gundars Daudze tiekas ar Hondurasas Republikas vēstnieku Roberto Očoju Mardidu**
4 **Saeimas priekšsēdētāja Ināra Mūrniece tiekas ar Indijas Republikas vēstnieci Moniku Kapilu Mohtu**
5 **Saeimas sekretārs Andrejs Klementjevs tiekas ar Beļģijas Karalistes vēstnieci Fransīnu Šenaju**
6 **Saeimas priekšsēdētājas biedre Inese Lībiņa-Egnere tiekas ar Vjetnamas Sociālistiskās Republikas vēstnieci Zungu Duanu**
7 **Saeimas priekšsēdētāja Ināra Mūrniece tiekas ar Zviedrijas Karalistes vēstnieku Henriku Landerholmu**
8 **Saeimas priekšsēdētājas biedrs Gundars Daudze tiekas ar Pakistānas Islāma Republikas vēstnieku Šafkatu Ali Hanu**
9 **Saeimas sekretārs Andrejs Klementjevs tiekas ar Beninas Republikas vēstnieku Eusēbu Agbanglu**

① ③ **Saeimas priekšsēdētāja Ināra Mūrniece vizītē Gruzijā**
② **Saeimas priekšsēdētāja Ināra Mūrniece vizītē Lietuvas Republikā**
④ **Saeimas priekšsēdētāja Ināra Mūrniece vizītē Ungārijā**
⑤ **Saeimas priekšsēdētāja Ināra Mūrniece vizītē Amerikas Savienotajās Valstīs**
⑥ **Saeimas priekšsēdētājas biedrs Gundars Daudze vizītē Polijas Republikā**
⑦ **Saeimas priekšsēdētājas biedrs Gundars Daudze vizītē Baltkrievijas Republikā**

diasporas pārstāvjiem – Amerikas latviešu apvienības un Pasaules Brīvo latviešu apvienības vadību;

- 26. maijā Saeimas priekšsēdētāja bija darba vizītē Lietuvas Republikā, kur tikās ar Lietuvas Republikas parlamenta priekšsēdētāju Viktoru Pranckieti;
- no 14. līdz 16. jūnijam Saeimas priekšsēdētāja vizītē apmeklēja Ungāriju, kur tikās ar Ungārijas Nacionālās asamblejas spīkeru Lāslo Kevēru;
- 23. septembrī Saeimas priekšsēdētāja piedalījās Baltu vienības dienas pasākumos Palangā, Lietuvas Republikā;
- 9. un 10. novembrī Saeimas priekšsēdētāja piedalījās Baltijas Asamblejas 36. sesijā Tallinā, Igaunijas Republikā;
- no 27. līdz 30. novembrim Saeimas priekšsēdētāja piedalījās Pasaules sieviešu politisko līderu samitā Islandes galvaspilsētā Reikjavīkā;
- 17. martā Saeimas priekšsēdētājas biedrs Gundars Daudze bija darba vizītē Itālijas galvaspilsētā Romā, kur piedalījās ES valstu parlamentu priekšsēdētāju ārkārtas konferencē (tā tika veltīta Romas līguma parakstīšanas 60. gadadienai, un diskusiju galvenais temats bija aktuālā situācija Eiropas Savienībā un Eiropas nākotne);
- no 17. līdz 19. maijam Saeimas priekšsēdētājas biedrs bija vizītē Polijas Republikā, kur piedalījās Centrāleiropas un Austrumeiropas parlamentu spīkeru samitā;
- no 3. līdz 5. oktobrim Saeimas priekšsēdētājas biedrs uzturējās Baltkrievijas Republikā.

Deputātu grupu pārstāvji pārskata gadā devās ārvalstu vizītēs un piedalījās pasākumos Lietuvā, Ukrainā, Gruzijā, Ēģiptē un Irānā: deputātu grupas

sadarbībai ar Lietuvas parlamentu delegācija apmeklēja Lietuvu (22. maijā un 23. septembrī); deputātu grupas sadarbībai ar Ukrainas parlamentu vadītājs Ainārs Mežulis piedalījās Jaltas Eiropas stratēģijas konferencē Ukrainā (15.–16. oktobrī); deputātu grupas sadarbībai ar Ēģiptes parlamentu vadītājs Hosams Abu Meri vizītē apmeklēja Ēģipti, kur tikās ar Ēģiptes Ārlietu ministrijas amatpersonām un Ēģiptes parlamenta deputātiem (28.–30. oktobrī); deputātu grupas sadarbībai ar Irānas parlamentu vadītājs Mārtiņš Šics Teherānā piedalījās Irānas prezidenta inaugurācijas ceremonijā, kā arī tikās ar Irānas Islāma Republikas parlamentā izveidotās Irānas–Latvijas sadraudzības grupas vadītāju Ardešīru Nūriānu (5.–6. augustā).

Saeimu vizītēs apmeklēja deputātu grupas no Ukrainas, Izraēlas, Vācijas un Uzbekistānas: deputātu grupas sadarbībai ar Uzbekistānas parlamentu vadītāja vietnieks Armands Krauze un grupas deputāti tikās ar Uzbekistānas Republikas Olij Mažlis delegāciju (16. maijā); deputātu grupa sadarbībai ar Vācijas parlamentu tikās ar Vācijas Federatīvās Republikas Bundestāga delegāciju (9. oktobrī); deputātu grupas sadarbībai ar Izraēlas parlamentu vadītājs Boriss Cilevičs un grupas deputāti tikās ar Izraēlas Valsts Kneseta Izraēlas–Latvijas parlamentu sadarbības grupas vadītāju Kseniju Svetlovu (20. jūnijā); Eiropas lietu komisijas deputāti un deputātu grupas sadarbībai ar Ukrainas parlamentu locekļi tikās ar Pasaules ukraiņu kongresa prezidentu Jevgenu Čoliju (4. decembrī).

Saeimas deputātu starptautiskās sadarbības ietvaros tika nodrošināta visu nepieciešamo dokumentu un materiālu rakstveida un mutvārdu tulkošana latviešu, angļu, franču un krievu valodā. Rakstveida tulkojumu apjoms 2017. gadā bija 1498 lpp. Apjomīgākie tulkojumi tika sagatavoti no angļu valodas latviešu valodā (730 lpp.). Tika nodrošināts sinhronais un secīgais tulkojums, deputātiem tiekoties laikā ar ārvalstu viesiem un ekspertiem, ārvalstu vēstniekiem, kā arī ārvalstu viesu oficiālo vizīšu laikā, Saeimas ikgadējās ārlietu debatēs u. c. pasākumos.

4.2. DELEGĀCIJAS STARPTAUTISKAJĀS ORGANIZĀCIJĀS

Saeima ir vairāku starpparlamentāro organizāciju dalībniece. 2017. gadā Saeimai bija delegācijas šādās starptautiskajās organizācijās: Baltijas Asamblejā (BA), Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas Parlamentārajā asamblejā (EDSO PA), Eiropas Padomes Parlamentārajā asamblejā (EP PA), Vidusjūras Savienības Parlamentārajā asamblejā (VS PA), NATO Parlamentārajā asamblejā (NATO PA), Starpparlamentu savienībā (SPS), kā arī Saeimas Prezidija apstiprināts pārstāvis sadarbībai ar Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas *(OECD)* globālo parlamentāro tīklu.

Darbojoties starptautiskajās organizācijās, Saeimas deputāti var iesaistīties kā reģionālu, tā arī globālu jautājumu risināšanā. Aktuāli bijuši ne tikai tādi jautājumi kā Baltijas valstu drošība un aizsardzība, visaptveroša pieeja enerģijas tirgum, transporta tīkla starpsavienojumu attīstīšana, inovācijām un pētniecībai labvēlīgas vides nodrošināšana, bet arī transatlantiskā drošība, pretterorisma spēju stiprināšana, informatīvā drošība, prasme atpazīt hibrīdkara elementus, Eiropas ziemeļu un dienvidu sadarbība migrācijas krīzes un integrācijas jautājumu risināšanā, cilvēktiesību pārkāpumu, ar tiem saistīto konfliktu savlaicīga apzināšana un risināšana, dzimumu līdztiesības jautājumi, ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšana, jaunatnes iesaistīšana politiskajos procesos.

Arvien aktīvāk deputāti iesaistās viedokļu apspriešanā, veidojot reģionālās koalīcijas starpparlamentārajās organizācijās, īpaši Baltijas valstu un Ziemeļvalstu (*NB8*) formātā. Šā procesa mērķis ir censties ietekmēt starpparlamentāro un starptautisko organizāciju lēmumus un citus dokumentus jau to tapšanas procesā.

Vērtējot deputātu darbību starpparlamentārajās organizācijās, īpaši jāuzsver deputātu iespējas aktualizēt Latvijai svarīgus jautājumus un sekmēt to pozitīvus risinājumus tādās jomās kā NATO atturēšanas spēku / kaujas grupu izvietošana Baltijas valstīs un Polijā, hibrīdkara draudu atpazīšana, izlūkdienestu informācijas apmaiņa Rīgā funkcionējošā NATO stratēģiskās komunikācijas izcilības centra darbības popularizēšana, Baltijas enerģētiskās drošības stiprināšana, efektīvi bēgļu un patvēruma meklētāju krīzes risinājumi Eiropā, atbalsts Austrumu partnerības valstīm, īpaši Ukrainai un Gruzijai.

BA ir starpparlamentāra organizācija, kas nodrošina Igaunijas Republikas, Latvijas Republikas un Lietuvas Republikas parlamentu sadarbību.

BA struktūrā ietilpst BA Prezidijs un piecas pastāvīgās komitejas:

- Ekonomikas, enerģētikas un inovācijas komiteja;
- Izglītības, zinātnes un kultūras komiteja;
- Veselības, labklājības un ģimenes lietu komiteja;
- Drošības un aizsardzības komiteja;
- Dabas resursu un vides komiteja.

Arī 2017. gadā tika pasniegtas BA balvas literatūrā, mākslā un zinātnē. Vērtējot BA balvas kandidātus, starptautiska žūrija nolēma 2017. gada balvu mākslā piešķirt mākslas zinātniecei un redaktorei Laimai Slavai par izcilo profesionālo ieguldījumu mākslas zinātnes teorijas attīstībā un

1 5 **Baltijas Asamblejas 36. sesija Tallinā**
2 **NATO ģenerālsekretāra Jensa Stoltenberga tikšanās ar Saeimas priekšsēdētāju Ināru Mūrnieci**
3 **NATO spēku virspavēlnieka Eiropā ģenerāļa Kērtisa Skaparoti tikšanās ar Saeimas priekšsēdētāju Ināru Mūrnieci**
4 **NATO PA Politiskās komitejas NATO partnerību apakškomitejas delegācijas vizīte**
6 **Saeimas priekšsēdētāja Ināra Mūrniece un Saeimas priekšsēdētājas biedrs, Starpparlamentu savienības Latvijas nacionālās grupas vadītājs Gundars Daudze tiekas ar Starpparlamentu savienības prezidentu Saveru Čoudhuri**
7 **Saeimas priekšsēdētāja Ināra Mūrniece piedalās Pasaules sieviešu politisko līderu samitā Islandē**
8 **Saeimas priekšsēdētāja Ināra Mūrniece piedalās *NB8* valstu parlamentu priekšsēdētāju sanāksmē Norvēģijā**

grāmatu izdevniecības jomā, veicinot Latvijas kultūras atpazīstamību starptautiskā līmenī. BA balvu literatūrā saņēma lietuviešu dzejnieks, esejists un tulkotājs Vlads Brazjūns par poētisko ieguldījumu, savos darbos pievēršoties baltiešu pasaules redzējumam un latviešu, lietuviešu un citu valodu lingvistiskajam mantojumam, kā arī par tulkojumiem un izciliem starptautiskajiem projektiem mūsdienu dzejas jomā. Savukārt balvu zinātnē piešķīra zinātniekam, pētniekam un Igaunijas Genoma centra dibinātājam Andresam Metspalu par novatorisko un plašo ieguldījumu gēnu tehnoloģiju un molekulārās diagnostikas jomā.

EDSO PA nodrošina saikni starp EDSO dalībvalstu valdībām un šo valstu vēlētajiem pārstāvjiem. Svarīgākie EDSO PA mērķi norādīti tās Procedūras noteikumos:

- dot vērtējumu par EDSO mērķu īstenošanas gaitu atsevišķās dalībvalstīs;
- apspriest jautājumus, kas ierosināti Ministru padomes sēdēs, kā arī valstu vadītāju vai valdību vadītāju līmeņa apspriedēs;
- izstrādāt konfliktu novēršanas un likvidācijas mehānismus un veicināt to realizēšanu;
- atbalstīt demokrātisku institūciju nostiprināšanos un konsolidāciju EDSO dalībvalstīs;
- novērot vēlēšanu norisi EDSO dalībvalstīs un sniegt atzinumus par vēlēšanu procesa pilnveidošanu;
- veicināt EDSO institucionālo struktūru attīstību, kā arī mijiedarbību un sadarbību ar esošajām EDSO institūcijām.

EP PA ir viena no Eiropas Padomes lielākajām un redzamākajām institūcijām, kas savās sesijās regulāri pulcē Eiropas Padomes dalībvalstu parlamentāriešus. Eiropas Padome šobrīd apvieno 47 Eiropas valstis. Padomes mērķis ir aizsargāt cil-

vēktiesības, parlamentāro demokrātiju un tiesiskumu, panākt dalībvalstu sociālo un tiesisko standartu vienotību, veicināt izpratni par Eiropas identitāti, tās vērtībām, aptverot dažādās Eiropas tautu kultūras. EP PA Latvijas delegāciju vada Saeimas priekšsēdētājas biedre Inese Lībiņa-Egnere.

EP PA delegācijas loceklis Boriss Cilevičs sagatavoja divus komiteju viedokļus par šādiem ziņojumiem: *Tehnoloģiju konverģence, mākslīgais intelekts un cilvēktiesības (Technological convergence, artificial intelligence and human rights)* un *Tiešsaistes plašsaziņas līdzekļi un žurnālistika: izaicinājumi un atbildība (Online media and journalism: challenges and accountability).*

Ņemot vērā tradīciju, proti, vienu sēdi organizēt valstī, kuru pārstāv pašreizējais EP PA komitejas priekšsēdētājs, sēde notika Saeimas Sarkanajā zālē 20. oktobrī.

NATO PA ir konsultatīva starpparlamentāra organizācija, kas nodrošina demokrātisku kontroli pār bruņotajiem spēkiem un veido informatīvo un skaidrojošo tiltu starp NATO un sabiedrību, tādējādi sekmējot sabiedrības atbalstu alianses politikai.

NATO PA sesijas laikā Bukarestē Ojārs Ēriks Kalniņš saglabāja Politiskās komitejas priekšsēdētāja amatu (tika pārvēlēts); Ivans Klementjevs tika ievēlēts par Ekonomikas un drošības komitejas priekšsēdētāju (divas no piecām NATO PA komitejām vada Saeimas deputāti). Saeimas deputāti pildīja arī Ukrainas–NATO Starpparlamentārās padomes locekļu pienākumus, šajā padomē Aleksandrs Kiršteins tika ievēlēts no Drošības civilās dimensijas komitejas un Ivans Klementjevs – no Ekonomikas un drošības komitejas. 2017. gadā notika divas šīs grupas sēdes – Kijevā (4.–6. aprīlī) un Briselē (27. un 28. novembrī).

No 14. līdz 16. martam Rīgā notika NATO PA Politiskās komitejas NATO partnerību apakškomitejas vizīte, savukārt 29. septembrī Saeimā viesojās NATO PA prezidents Paollo Alli.

VS PA ir konsultatīva starpparlamentāra organizācija, kas izveidota Barselonas procesa rezultātā, lai stiprinātu Eiropas un Vidusjūras valstu partnerības parlamentāro dimensiju, kā arī veicinātu dažādu kultūru, tautu un civilizāciju dialogu un savstarpējo sapratni. VS PA mērķis ir apturēt vardarbību, panākt mieru, drošību un stabilitāti reģionā, īstenot nepieciešamās politiskās, sociālās un ekonomiskās reformas, apkarot terorismu, fundamentālismu un organizēto noziedzību.

VS PA Latvijas delegācijas locekļi pārskata gadā piedalījās trijās VS PA komiteju sēdēs (Romā, Barselonā un Kairā), kā arī VS PA sesijā Romā (12. un 13. maijā). VS PA galvenie temati 2017. gadā bija cīņa pret terorismu un radikalizāciju; nodarbinātības un bezdarba jautājumi; ilgtspējīga attīstība un jaunas darba iespējas; Vidusjūras reģiona un Eiropas valstu sadarbība migrācijas krīzes, ekonomisko attiecību un politikas jautājumu risināšanā; reģionālā sadarbība Vidusjūras reģionā; vides piesārņojuma problēmas.

SPS ir lielākā starpparlamentārā organizācija pasaulē. Tās sastāvā 2017. gadā bija 173 dalībvalsts un 11 asociētie biedri. Latvijas nacionālās grupas locekļi 2017. gadā piedalījās divās – pavasara (no 1. līdz 5. aprīlim Dakā (Bangladeša)) un rudens (no 13. līdz 19. oktobrim Sanktpēterburgā (Krievija)) – SPS asamblejās.

SPS pavasara sesijas ietvaros Latvijas delegācijas vadītājs Gundars Daudze, piedaloties vispārējās debatēs (debašu temats: *Novēršot nevienlīdzību un īstenojot cieņu un labklājību visiem*), runāja par sieviešu līdztiesību, jauniešu iesaisti politikā, kā arī sociāli mazāk aizsargāto sabiedrības grupu aizstāvību. Pēc delegācijas vadītāja Gundara Daudzes uzrunas Latvija saņēma atzinīgus vārdus par tās stingro nostāju, neatzīstot obligāto kvotu noteikšanu sievietēm atsevišķos amatos vai institūcijās, kā arī par mūsu labās prakses piemēriem, ar kuriem delegāti iepazīstināti vispārējo debašu laikā.

Latvijas delegācijas vadītājs Gundars Daudze Dakā tikās ar SPS prezidentu Saberu Čoudhuri; Libānas delegāciju SPS; Gruzijas parlamenta Ārlietu komisijas priekšsēdētāju Sofiju Katsavaru; sniedza interviju Bangladešas Nacionālās ziņu aģentūras korespondentam.

Kopš Latvija kļuva par *OECD* 35. dalībvalsti (2016. gada 1. jūlijā), *OECD* globālā parlamentārā tīkla ietvaros tika intensificēti kontakti starp *OECD* un Saeimu. 2017. gada martā Saeimas Ārlietu komisija izvirzīja deputātu Rihardu Kolu par Saeimas pārstāvi sadarbībai ar *OECD*, un 2017. gada aprīlī Saeimas Prezidijs pieņēma lēmumu par kārtību, kādā Saeimā tiek organizēta informācijas apmaiņa ar *OECD* globālā parlamentārā tīkla ietvaros.

2017. gada oktobrī Saeimas pārstāvis sadarbībai ar *OECD* Rihards Kols nodeva *OECD* ģenerālsekretāram Anhelam Gurijam Saeimas priekšsēdētājas Ināras Mūrnieces vēstuli ar aicinājumu rīkot *OECD* globālā parlamentārā tīkla sanāksmi Rīgā 2021. gadā.

Deputātu darbība starptautiskajās organizācijās ir nozīmīga, jo:

- sekmējusi Latvijas tēla veidošanu un Latvijas popularizēšanu Eiropā un pasaulē;
- veicinājusi tādu Latvijas ārpolitisko mērķu īstenošanu kā aktīva līdzdalība ES, NATO, Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijā *(OECD)*, sabiedroto izpratne par iespējamiem Baltijas valstu apdraudējumiem;
- ļāvusi Latvijai nodot savu demokrātisko reformu pieredzi ES Austrumu partnerības valstīm kā divpusējās sadarbības formātos, tā

arī BA sadarbojoties ar Gruzijas, Ukrainas, Azerbaidžānas un Moldovas (GUAM) Parlamentāro asambleju (SPS delegāciju vadītāju divpusējās tikšanās 2016. gada rudens asamblejā Ženēvā devušas tādu rezultātu, ka 2017. gadā notika augsta līmeņa apmaiņas vizītes – Baltkrievijas parlamenta Republikas padomes priekšsēdētāja vietniece Marianna Ščotkina viesojās Rīgā (6. jūnijā) un Saeimas priekšsēdētājas biedrs Gundars Daudze ar delegāciju viesojās Minskā (3.–5. oktobrī);

- stiprinājusi Latvijas nozīmi starptautiskajā politikā (regulārs atbalsts Austrumu partnerības valstīm, īpaši Ukrainai un Gruzijai, aktīva deputātu darbība starpparlamentāro organizāciju ietvaros (vadošu amatu ieņemšana, skaidrošana, lobēšana, uzmanības pievēršana faktiem, iespējamo risinājumu piedāvāšana));
- Latvijai dod iespēju parādīt savus sasniegumus un izrādīt viesmīlību, uzņemot starpparlamentāro organizāciju vadītājus un deputātus (SPS un NATO PA prezidentu vizītes Saeimā, NATO PA un EP PA komiteju vizītes Latvijā, martā rīkotais BA seminārs par enerģētikas jautājumiem un jūnijā rīkotā konference par Austrumu partnerības jautājumiem);
- iezīmējusi arī nākotnes sadarbības projektus.

4.3. DEPUTĀTU GRUPAS SADARBĪBAI AR CITU VALSTU PARLAMENTIEM

Saskaņā ar Saeimas kārtības rulli ne mazāk kā trīs deputāti var izveidot deputātu grupu sadarbības veicināšanai ar citu valstu parlamentiem vai citu ar deputāta darbību saistītu interešu apmierināšanai.

Kontakti ar citu valstu parlamentiem ir veids, kādā Saeima realizē valsts reprezentācijas funkciju un veicina valstu sadarbību.

Deputātu grupas attīsta sakarus ar citu valstu parlamentu deputātiem. Deputātu grupas ir arī publiskās diplomātijas medijs, ar kura palīdzību Saeimas deputāti tikšanās laikā prezentē Latvijas nostāju, kā arī pauž savu, pārstāvētās komisijas vai frakcijas viedokli par dažādiem jautājumiem.

Sadarbības grupu dalībniekus aicina piedalīties arī valsts augstāko amatpersonu oficiālajās vizītēs: deputātu grupas sadarbībai ar Apvienoto Arābu Emirātu parlamentu loceklis Hosams Abu Meri piedalījās Latvijas Valsts prezidenta Raimonda Vējoņa oficiālajā vizītē Apvienotajos Arābu Emirātos no 25. līdz 28. februārim; deputātu grupas sadarbībai ar Gruzijas parlamentu vadītājs Dzintars Zaķis piedalījās Valsts prezidenta Raimonda Vējoņa valsts vizītē Gruzijā 27.–30. martā.

2017. gadā sadarbības grupu dalībnieki piedalījās Saeimas priekšsēdētājas ārvalstu vizītēs un sarunās ar ārvalstu augstākajām amatpersonām: deputātu grupas sadarbībai ar Rumānijas parlamentu vadītājs Atis Lejiņš piedalījās Saeimas priekšsēdētājas Ināras Mūrnieces sarunā ar Rumānijas parlamenta Senāta prezidentu Kelinu Popesku-Teričanu 24. oktobrī; deputātu grupas sadarbībai ar Kanādas parlamentu vadītājs Ojārs Ēriks Kalniņš piedalījās Saeimas priekšsēdētājas sarunā ar Kanādas parlamenta Senāta priekšsēdētāju Džordžu Fēriju 13. septembrī; deputātu grupas sadarbībai ar Izraēlas parlamentu vadītājs Boriss Cilevičs piedalījās Saeimas priekšsēdētājas sarunā ar Izraēlas Valsts Kneseta priekšsēdētāju Jūliju Joelu Ēdelšteinu 11. septembrī; deputātu grupas sadarbībai ar Azerbaidžānas parlamentu vadītāja vietnieks Romāns Naudiņš piedalījās Saeimas priekšsēdētājas sarunā ar Azerbaidžānas Republikas prezidentu Ilhamu Alijevu viņa oficiālās vizītes ietvaros 17. jūlijā.

Deputātu grupu sadarbības formāts tiek izmantots arī likumdošanas pieredzes iegūšanai, divpusējās un reģionālās sadarbības veicināšanai, kā arī interešu aizstāvībai starptautiskajās organizācijās nepieciešamo sabiedroto meklēšanai (22. maijā deputātu grupas sadarbībai ar Lietuvas parlamenta locekļi tikšanās laikā Žagarē (Lietuvā) pārrunāja aktuālos divpusējās sadarbības jautājumus enerģētikas, transporta un medicīnas jomā).

Deputātu grupu vadība un dalībnieki seko attiecīgās valsts aktualitātēm, īpaši politiskajiem procesiem un vēlēšanu rezultātiem, sūta vēstules valsts svētkos, kā arī saistībā ar citiem nozīmīgiem notikumiem (8. jūnijā deputātu grupas sadarbībai ar Irānas parlamentu vadītājs Mārtiņš Šics nosūtīja līdzjūtības vēstuli Irānas tautai saistībā ar teroristu uzbrukumiem Irānas parlamentam un islāma revolūcijas līdera Khomeini mauzolejam; 22. jūnijā 23 Saeimas deputāti parakstīja Eiropas Komisijai adresētu paziņojumu, kurā aicināja apturēt plānoto sankciju noteikšanu Ungārijai par patvēruma meklētāju neuzņemšanu, kamēr ES Tiesa nav pasludinājusi spriedumu lietā, kurā apstrīdēta pārvietošanas shēmas likumība. Deputātu grupas sadarbībai ar Ungārijas parlamentu deputāti bija aktīvi šīs iniciatīvas atbalstītāji).

Starptautiskās parlamentu stipendiju *(IPS)* programmas ietvaros no 4. līdz 29. septembrim Saeimā stažējās divi vācu studenti. Jaunieši iepazina deputātu darbu, iziedami praksi pie deputātu grupas sadarbībai ar Vācijas parlamentu vadītājas Solvitas Āboltiņas un šīs deputātu grupas locekļa Igora Pimenova.

2017. gadā Saeimas deputāti darbojās 70 deputātu grupās sadarbībai ar citu valstu parlamentiem. Skaitliski lielākās bija deputātu grupas sadarbībai ar Uzbekistānas parlamentu (56 deputāti), ar Gruzijas parlamentu (42 deputāti), Tadžikistānas parlamentu (40 deputāti) un Ķīnas parlamentu (35 deputāti).

5. SABIEDRISKI NOZĪMĪGI PASĀKUMI SAEIMĀ

Lai veicinātu parlamenta atvērtību, 2017. gadā Saeimā tika rīkotas vispusīgas konferences un diskusijas par aktuāliem tematiem, informatīvi izglītojoši pasākumi jauniešiem, kā arī virkne svinīgu un sociāli nozīmīgu pasākumu un akciju.

5.1. TEMATISKAS KONFERENCES UN DISKUSIJAS

27. janvārī notika Saeimas Eiropas lietu komisijas organizētā diskusija *Maksātnespējas režīms Latvijas tiesiskajā regulējumā – no ieguldījumu kavēkļa uz optimālu darbību*, kuras mērķis bija paraudzīties uz maksātnespējas režīma tiesisko regulējumu Latvijā no pārrobežu skatpunkta un spriest par tā pilnveidošanu. Diskusijas pirmajā sesijā konferences dalībnieki runāja par iespaidu, kādu uz Latvijas uzņēmējdarbības vidi atstāj spēkā esošais maksātnespējas režīms, un par ES Padomes ieteikumiem tā pilnveidošanai. Otrajā sesijā sprieda par nepieciešamajām maksātnespējas regulējuma izmaiņām.

Saeima sadarbībā ar Latvijas Centrālās padomes piemiņas fondu un Latvijas Kara muzeju 17. martā sarīkoja konferenci *Latvijas Centrālā padome nacionālās pretošanās kustības kontekstā*. Tas bija viens no Latvijas Centrālās padomes memoranda pieņemšanas 73. gadadienas atcerei veltītajiem pasākumiem.

28. martā diskusijā *Latvijas sabiedriskie mediji – stabili demokrātijas pīlāri* deputāti, žurnālisti un nozares eksperti analizēja iespējamo sabiedrisko raidorganizāciju pārvaldības modeli, uzsverot efektīva risinājuma nepieciešamību mediju vides stiprināšanai. Diskusiju organizēja Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisija.

31. martā notika starptautiska konference *Vai veselības apdrošināšana var glābt veselības aprūpi Latvijā?*, kurā veselības, apdrošināšanas un citu jomu lietpratēji meklēja Latvijas situācijai piemērotāko veselības nozares finansēšanas risinājumu. Viens no pasākuma mērķiem bija analizēt Lietuvas un Igaunijas pieredzi obligātās veselības apdrošināšanas jomā. Konferences ietvaros notika arī paneļdiskusija par turpmāko veselības apdrošināšanas attīstību Latvijā. Konferenci organizēja Saeimas Sociālo un darba lietu komisija.

Tajā pašā dienā parlamentā notika Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas, Neatkarīgās izglītības biedrības un biedrības *Līdere* organizētais seminārs *Kā jēgpilni īstenot projektu "Kompetenču pieeja mācību saturā"?*, kurā deputāti un eksperti diskutēja par iecerēto pāreju uz kompetenču pieeju mācību saturā.

Lai atskatītos uz Eiropas projekta vēsturi un diskutētu par tā nākotni, 3. aprīlī tika sarīkota augsta līmeņa starptautiska konference *Eiropas projekta 60. gadadiena*. To organizēja Saeimas Eiropas lietu komisija sadarbībā ar Latvijas Ārpolitikas institūtu un Eiropas Komisijas pārstāvniecību Latvijā.

26. maijā parlamentā risinājās vienpadsmitais Saeimas un nevalstisko organizāciju (NVO) forums *Valsts esam mēs!*. Foruma darbs notika trīs paralēlās sesijās. Pirmajā sesijā tika spriests par jauno nodokļu politiku un tās ietekmi uz sabiedrību, tostarp par nevalstisko organizāciju iesaisti jaunā regulējuma izstrādē; otrajā sesijā – par demokrātijas un drošības stiprināšanu Latvijā. Savukārt foruma trešā sesija bija veltīta sabiedrības līdzdalībai lēmumu pieņemšanā ES. Šajā sesijā dalībnieki pārrunāja arī NVO līdzdalību vietējo pašvaldību darbā.

Sociālo un darba lietu komisija sadarbībā ar Pasaules Veselības organizāciju (PVO), Labklājības ministriju un Veselības ministriju 31. maijā rīkoja augsta līmeņa politikas veidotāju diskusiju *Novērst vardarbību pret bērniem – kā īstenot labu un koordinētu sadarbību?*, lai analizētu situāciju Latvijā un apspriestu starptautisko ekspertu piedāvātos efektīvākos risinājumus, kas palīdzētu novērst vardarbību pret bērniem.

Lai diskutētu par iespējām efektīvi novērst un pārvarēt mūsdienu aktuālos drošības riskus un izaicinājumus, kā arī spriestu par ASV un Eiropas valstu sadarbību drošības stiprināšanā, pēc Saeimas Nacionālās drošības komisijas un Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas iniciatīvas 19. jūnijā bija sarīkots *8. Parlamentārais izlūkošanas un drošības forums*, kas pulcēja vairāk nekā 20 valstu parlamentu pārstāvjus, nozares profesionāļus un ekspertus. Forumā uzmanība tika pievērsta jautājumam par banku un finanšu sistēmu drošību, kā arī ārvalstu investīciju aizsardzību. Tāpat foruma dalībnieki sprieda par informācijas nozīmi mūsdienu drošības situācijā, par kiberdrošību, kā arī starptautisko normu piemērošanu izlūkošanas un drošības kontekstā.

Eiropas lietu komisija un Eiropas Latviešu apvienība 27. jūlijā sarīkoja *neformālu sadarbības forumu* ES un citās starptautiskajās organizācijās strādājošajiem latviešiem, kā arī Latvijas valsts pārvaldes iestāžu un nevalstisko organizāciju pārstāvjiem. Foruma mērķis bija veicināt zināšanu apmaiņu starp Latvijā strādājošajiem un latviešu diasporas profesionāļiem. Foruma pirmajā sesijā notika diskusija par diasporas profesionāļu sadarbību un iespējām pārstāvēt Latvijas intereses starptautiskajā līmenī. Otrā sesija bija veltīta diskusijai par kohēziju Latvijā un ES. Savukārt trešajā sesijā tika runāts par latviešu valodu kā ES oficiālo valodu, kas ir liels ieguvums Latvijai un latviešu valodas attīstībai.

Lai diskutētu par vispārējās vidējās izglītības satura reformu, 29. septembrī Saeimā bija sarīkota konference *Jaunais vidējās izglītības modelis – tilts uz mūžizglītību un ilgtspēju?*. To rīkoja Ilgtspējīgas attīstības komisija sadarbībā ar Valsts izglītības satura centru, Izglītības un zinātnes ministriju,

Augstākās izglītības padomi un Latvijas Pašvaldību savienību. Konferences mērķis bija apspriest jauno kompetenču pieejā balstīto vispārējās vidējās izglītības saturu, kā arī ar iesaistītajām pusēm panākt vienotu izpratni par optimālu izglītības modeli, lai jaunieši tiktu vispusīgi izglītoti un sagatavoti tālākajai izglītībai un darbam.

Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija, Valsts kanceleja, Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs un Valsts administrācijas skola 9. oktobrī rīkoja starptautisku konferenci *Trauksmes celšanas veicināšana un trauksmes cēlēju aizsardzība*, lai uzklausītu ekspertu viedokļus un veicinātu diskusiju par trauksmes celšanas (ziņošanas) mehānismiem, tostarp trauksmes cēlēju aizsardzību, kā arī labās prakses apmaiņu, sniedzot atbalstu aizsāktajam darbam vienota tiesiskā ietvara – Trauksmes cēlēju aizsardzības likuma – izstrādē.

Tajā pašā dienā parlamentā notika konference *Jaunais Veselības aprūpes finansēšanas likums: izaicinājumi un iespējas*, kurā veselības, apdrošināšanas un citu jomu lietpratēji runāja par plānotajām izmaiņām veselības nozares finansēšanā. Konferenci rīkoja Saeimas Sociālo un darba lietu komisija.

Atzīmējot Starptautisko dienu cilvēkiem ar invaliditāti, Sociālo un darba lietu komisija un Latvijas Cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizācija SUSTENTO 4. decembrī rīkoja diskusiju *Saeima cilvēkiem ar invaliditāti*. Tajā tika runāts par informācijas pieejamību cilvēkiem ar invaliditāti, viņu iespējām iesaistīties lēmumu pieņemšanas procesā dažādos līmeņos, kā arī iespējām piedalīties vēlēšanās un savu izvēli izdarīt neatkarīgi un apzināti.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija un Juridiskā komisija sadarbībā ar Satversmes tiesu 6. decembrī rīkoja diskusiju *Normatīvo aktu kvalitātes nodrošināšana*, lai dalītos normatīvo aktu izstrādes pieredzē.

1 **Starptautiska konference *Eiropas projekta 60. gadadiena***
2 **Nevalstisko organizāciju rīkotais forums *Valsts esam mēs!***
3 **Diskusija *Satversme – Latvijas konstitucionālās identitātes atspoguļojums***
4 **Diskusija *Novērst vardarbību pret bērniem – kā īstenot labu un koordinētu sadarbību?***
5 7 ***8. Parlamentārais izlūkošanas un drošības forums***
6 **Diskusija *Saeima cilvēkiem ar invaliditāti***

① ③ ④ ***7. Jauniešu Saeima***
② ***7. Jauniešu Saeimas*** **Prezidija locekļi 9. maijā tiekas ar Saeimas priekšsēdētāju Ināru Mūrnieci**
⑤ ***Ēnu dienas*** **dalībnieki**

Lai diskutētu par konstitucionālās tiesas kompetenci, izvērtējot valsts budžeta likuma atbilstību augstāka juridiskā spēka tiesību normām un analizējot kompetences robežas, 8. decembrī Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija un Juridiskā komisija sadarbībā ar Satversmes tiesu rīkoja starptautisku konferenci *Valsts budžeta konstitucionālā kontrole*. Konferencē tika aplūkota arī metodoloģija, pēc kuras vērtē valsts budžeta izstrādāšanas procesa tiesiskumu un valsts finanšu līdzekļu piešķiršanas atbilstību konstitūcijai.

Šajā pašā dienā Ilgtspējīgas attīstības komisija sadarbībā ar Augstākās izglītības padomi, Izglītības un zinātnes ministriju, Valsts izglītības satura centru un Latvijas Pašvaldību savienību rīkoja konferenci *Mūžizglītība – tilts no formālās izglītības uz indivīda, tautsaimniecības un valsts mērķu īstenošanu*, lai diskutētu par mūžizglītības attīstības tendencēm un nākotni.

5.2. INFORMATĪVI IZGLĪTOJOŠI PASĀKUMI JAUNIEŠIEM

15. februārī parlamentā norisinājās ikgadējais karjeras izglītības pasākums *Ēnu diena*, un tajā piedalījās teju 180 jauniešu. *Ēnu dienā* jaunieši izzināja parlamenta darba ikdienu, kā arī piedalījās svinīgajos pasākumos par godu 1922. gada 15. februārī pieņemtās Latvijas Republikas Satversmes 95. gadadienai. *Ēnu dienas* apmeklētājus Sēžu zālē uzrunāja Saeimas priekšsēdētāja Ināra Mūrniece, un pēc tam notika *Ēnu dienas* dalībnieku kopīgā fotografēšanās. Tāpat *Ēnu dienas* dalībnieki varēja apmeklēt komisiju sēdes un citus parlamenta plānotos pasākumus, kā arī apskatīt Saeimas nama reprezentācijas telpas. Saeima *Ēnu dienā* piedalījās jau devīto reizi.

Lai informētu pēc iespējas vairāk jauniešu par parlamenta projektu *Jauniešu Saeima*, no 24. līdz 26. februārim parlamenta pārstāvji kopā ar *Jauniešu Saeimas* vēstnešiem piedalījās izstādē *Skola 2017*. *Jauniešu Saeimas* stendā bija iespējams uzzināt vairāk par projektu, kā arī satikt *Jauniešu Saeimas* vēstnešus – bijušos projekta dalībniekus, kas dalījās savā pieredzē.

21. aprīlī parlamentā sanāca *7. Jauniešu Saeima*. Šī gada *Jauniešu Saeimas* centrālais temats bija izglītība, un jaunieši tika aicināti iesniegt idejas formālās un neformālās izglītības pilnveidei Latvijā. *Jauniešu Saeimas* deputāti tika ievēlēti publiskā balsojumā projekta mājaslapā www.jauniesusaeima.lv, un no ievēlētajiem 100 deputātiem Saeimas namā *7. Jauniešu Saeimā* pulcējās 93 jaunieši. Viņiem šajā dienā bija iespēja iepazīt parlamenta ikdienas darbu – likumu izstrādes procesu komisijās un Saeimas sēdēs. Jaunie parlamentārieši deva deputāta svinīgo solījumu un apstiprināja deputātu mandātus, kā arī izveidoja nozaru komisijas, kurās izstrādāja četru deklarāciju

projektu galīgo redakciju. Komisiju sēžu noslēgumā tika ievēlēti arī nākotnes politiķa titula ieguvēji, kuri, strādājot nozaru komisijās, izrādīja īpašu aktivitāti jauniešu parlamenta deklarāciju projektu apspriešanā un pilnveidošanā. *Jauniešu Saeimas* otrajā sēdē tika apspriesti sagatavotie deklarāciju projekti, debatēts un lemts par to apstiprināšanu. *Jauniešu Saeimas* sēdes vadīja Saeimas priekšsēdētāja Ināra Mūrniece un četri jaunieši, kuru pieteiktās idejas *7. Jauniešu Saeimas* vēlēšanās bija guvušas lielāko atbalstu. *Jauniešu Saeimas* sēdēm ikviens varēja sekot līdzi tiešsaistē parlamenta mājaslapā www.saeima.lv. *7. Jauniešu Saeima* pieņēma četru nozaru komisijās izstrādātās deklarācijas: par patriotisma un valstiskuma apziņas veicināšanu, drošību internetā, izglītības kvalitātes, kā arī studiju veicināšanas iespējām. Deklarācijas parakstīja Saeimas priekšsēdētāja, un tās tika nodotas 12. Saeimas atbildīgajām komisijām, Saeimas frakcijām un pie frakcijām nepiederošiem deputātiem, lai deputāti varētu iepazīties ar deklarāciju saturu un apsvērt iespēju tajās paustās idejas aktualizēt Saeimas komisiju darbā. *7. Jauniešu Saeimā* pieņemtās deklarācijas tika publicētas arī projekta mājaslapā.

Atzīmējot 25. gadskārtu kopš BA un ZP sadarbības pirmsākumiem, jaunieši projekta *Jauniešu Saeima* ietvaros tika aicināti piedalīties eseju konkursā *Esmu ziemeļnieks – baltietis! Ko man nozīmē Baltijas valstu un Ziemeļvalstu sadarbība*?. Divu labāko darbu autoriem bija iespēja doties uz Helsinkiem, lai piedalītos Ziemeļu Padomes 69. sesijā. Konkursu rīkoja Saeima un BA Latvijas delegācija, un tā mērķis bija motivēt jauniešus aktīvi līdzdarboties Latvijas un pasaules politiskajos, ekonomiskajos un sociālajos procesos, veicināt interesi par Baltijas valstu un Ziemeļvalstu sadarbību, kopīgajām vērtībām, kultūras mantojumu un Baltijas jūras reģiona attīstību, kā arī veicināt BA atpazīstamību.

1 **Pavasara talka Jāņa Čakstes dzimtas mājās *Auči***
2 3 ***Muzeju nakts***
4 ***Atvērto durvju diena***
5 **Gaismas festivāls *Staro Rīga***
6 **Jāņa Tomaševska grāmatas *Neatkarības čuksti: latviešu pagaidu nacionālās padomes vēsture* atvēršana**

① ② **Svinīgais pasākums par godu 95. gadadienai kopš pirmās Saeimas sanākšanas**
③ **Ziemassvētku labdarības akcijas radošā darbnīca**
④ **Fotokonkursa *Mūsu karogs* uzvarētāji**
⑤ ***Eiropas dienai* veltītā radošā darbnīca**
⑥ **Lāčplēša dienai veltītā skolēnu fotokonkursa *Mūsu karogs* izstādes atklāšana**

9. maijā *7. Jauniešu Saeimas* Prezidija locekļi tikās ar Saeimas priekšsēdētāju Ināru Mūrnieci, lai pārrunātu jaunatnes politiskās līdzdalības iespējas un diskutētu par projekta *Jauniešu Saeima* nozīmi tās veicināšanā, kā arī Rīgas pilī tikās ar Valsts prezidentu Raimondu Vējoni, lai diskutētu par izglītības kvalitāti un pārrunātu Latvijā aktuālos notikumus.

Lai klātienē iepazītu Saeimas deputātu un reportieru darbu parlamentā, Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātes žurnālistikas studenti studiju kursā *Reportiera darbnīca – reportiera darbs Saeimā* 11. maijā apmeklēja parlamentu. Studentiem bija iespēja sekot līdzi parlamenta sēdei, izmēģināt spēkus deputātu intervēšanā, kā arī vērot parlamentā strādājošo reportieru darbu. Tāpat jaunieši varēja noklausīties lekciju un uzdot jautājumus par Saeimu, likumdošanu, dialogu ar sabiedrību un mediju darbu parlamentā. Žurnālistikas studenti parlamentu apmeklēja jau sesto reizi.

2017. gadā vairāk nekā 500 skolēnu no 17 Latvijas skolām skolu programmas *Iepazīsti Saeimu* ietvaros izzināja parlamenta darbu. Saeimas pārstāvji viesojās Latvijas skolās, lasīja lekcijas, kā arī uzņēma skolēnus parlamentā, apvienojot lekciju ar Saeimas apskati, lai jauniešiem interaktīvā veidā pastāstītu, kā likumdošanas akti ietekmē viņu dzīvi un kā viņi paši var ietekmēt Saeimas darbu. Skolu programmas mērķis ir ieinteresēt jauniešus par politiskajiem procesiem, Saeimu, likumdošanu, deputātu darbu, kā arī plašāk informēt par demokrātiju un sabiedrības līdzdalību.

5.3. AKCIJAS, PASĀKUMI UN IZSTĀDES

23. martā Saeimas namā tika atklāta Romas līguma 60. gadadienai veltīta ceļojošā izstāde *Arvien ciešāka savienība. Romas līgumu mantojums mūs-*

dienu Eiropai. Izstādē atspoguļota Eiropas Ekonomikas kopienas veidošanās un pārtapšana par ES, kādu to pazīstam tagad. Izstāde parlamentā tika izveidota pēc Saeimas Eiropas lietu komisijas un Eiropas Komisijas pārstāvniecības Latvijā rosinājuma.

25. martā Saeima jau devīto reizi piedalījās gadskārtējā *akcijā Zemes stunda*, uz vienu stundu izslēdzot parlamenta ēku fasāžu apgaismojumu un tādējādi simboliski apliecinot videi draudzīgu domāšanu, kā arī aktualizējot resursu taupīšanas nepieciešamību.

6. aprīlī pie Saeimas nama risinājās pasākums *Asinsdonoru diena* un Saeimas deputāti un darbinieki, atzīmējot Pasaules veselības dienu, piedalījās asins ziedošanas akcijā. Ziedot asinis bija aicināts ikviens interesents.

Atzīmējot *Eiropas dienu*, 9. maijā pie Saeimas nama bija atvērta radošā darbnīca, kurā piedalīties īpaši tika aicināti jaunieši, kā arī ikviens interesents. Darbnīca piedāvāja dažādas radošās aktivitātes saistībā ar Eiropas Savienības dzimšanas dienu un Latvijas dalību Eiropas Savienībā, tostarp apmeklētāji varēja pārbaudīt savas zināšanas par ES un nofotografēties īpašā fotostūrītī.

12. maijā Saeimas deputāti, darbinieki, kā arī *7. Jauniešu Saeimas* dalībnieki tradicionālās pavasara talkas *Dāvana Latvijai* ietvaros pie Satversmes sapulces prezidenta Jāņa Čakstes dzimtas mājām *Auči* atjaunoja zālienu, sakopa parka teritoriju, stādīja ziedus. Talkas laikā topošās Jāņa Čakstes muzeja ēkas pamatos svinīgi tika ierakta laika kapsula.

20. maijā – *Muzeju naktī* – parlamenta apmeklētāji digitāli ierakstīja Latvijas karogā savu vārdu. Šajā vakarā tapa sarkanbaltsarkanā karoga digitālā versija, un tajā varēja savu vārdu ierakstīt ne vien pasākuma laikā, bet arī attālināti no ikvienas vietas pasaulē mājaslapā www.musukarogs.lv. Pasākums *Muzeju nakts* Saeimā risinājās Latvijas valsts simtgades programmas ietvaros, un šogad tas bija veltīts Latvijas karoga stāstam. Apmeklētāji saņēma arī īpašas pastkartītes, kas vēsta par digitālo karogu. Izmantojot tam veltīto mājaslapu, ikviens savu vārdu Latvijas karogā varēs ieaust līdz pat valsts simtajai dzimšanas dienai. Ekspozīcijā *Mūsu Latvijas karogs* varēja aplūkot pērn mākslas performancē tapušo valsts simtgadei veltīto karogu, kas tika radīts, ar roku ierakstot savu vārdu uz īpaši sagatavota audekla. Apmeklētāji Saeimas namā varēja aplūkot arī gleznā *Tautas veidots karogs* pārvērsto stilizēto karogu, kas pagājušā gada novembrī kā dāvana Latvijai nozīmīgajā jubilejā tika izveidots festivāla *Staro Rīga* laikā. Tāpat varēja apskatīt no tautas veidotā karoga fragmenta izveidotus suvenīrus. Kopumā no tā tapuši 18 darbi, kas simboliski vēsta par mūsu valsts dzimšanas dienu – 1918. gada 18. novembri. Tāpat interesenti varēja izzināt karoga vēsturi un uzzināt, kā likumdevējs nostiprina valsts simbolu – Latvijas valsts karogu. Apmeklētājiem bija iespēja aplūkot Satversmes sapulces komisijas protokolu grāmatas un Latvijas karoga un ģerboņa likuma oriģinālus, kā arī citas vēstures liecības. Vēl *Muzeju nakts* apmeklētāji tika iepazīstināti ar valsts simtgadei veltīto ceļojošo karogu, kas tapis sadarbībā ar Latvijas valsts simtgades jauniešu rīcības komiteju *Svētku rota*. Papildus ekspozīcijas apskatei ikviens apmeklētājs īpašā maršrutā iepazinās ar Saeimas namu, apskatot parlamenta telpas, tostarp Sēžu zāli. *Muzeju nakts* ir starptautisks pasākums, kas katru gadu notiek vienlaikus visā Eiropā. Saeimas nams *Muzeju naktī* apmeklētājiem durvis vēra jau astoto gadu pēc kārtas.

1. jūnijā tika atklāta ceļojošā fotoizstāde *Pieejamība jeb tiesības uz cieņpilnu dzīvi/AcessAbility*, kas vēstīja par cilvēkiem ar invaliditāti un viņu dzīvi – par iekļaušanos sabiedrībā, sapņiem un cerībām, bēdām un prieku, darbu, viņu ģimenēm un mīļajiem. Fotogrāfijās attēloti 28 cilvēku – latviešu un zviedru – stāsti, kas bija papildināti ar intervijām.

Saeima jau desmito gadu pēc kārtas vēra durvis apmeklētājiem arī 29. septembrī. Turpinot *Muzeju naktī* iesākto stāstu, ikvienam *Atvērto durvju dienas* dalībniekam par godu gaidāmajai valsts simtgadei bija dota iespēja iepazīt mūsu valsts karoga vēsturi. Īpaši kuplā skaitā Saeimu šogad apmeklēja skolu jaunieši. Parlamenta viesiem par valsts simbolu – karogu – stāstīja īpaši šim pasākumam veidota animācija, vēstot par sarkanbaltsarkano karogu kopš tā pirmsākumiem līdz mūsdienām, par tā nozīmi latviešu tautas nacionālās apziņas veidošanā un par tā juridiskā statusa nostiprināšanu. Saeimas viesi tāpat kā *Muzeju naktī* varēja aplūkot gleznu *Tautas veidots Latvijas karogs* un ierakstīt savu vārdu mūsu sarkanbaltsarkanā karoga digitālajā versijā, izmantojot mājaslapu www.musukarogs.lv. Apmeklētāji varēja iepazīt arī Saeimas namam veltītās izstādes *Saeimas ēkai – 150* ekspozīciju. Tajā apkopotie vēsturiskie materiāli, dokumentu oriģināli un fotogrāfijas stāstīja par ēkas pārtapšanu no Vidzemes bruņniecības nama par parlamentu. Kā ik gadu, arī šoreiz parlamenta viesi varēja apskatīt Sēžu zāli, kur katru ceturtdienu deputāti sanāk uz sēdēm, Sarkano zāli, Dzelteno zāli, Balsošanas zāli, Viesu zāli un Balto zāli. Apskatot parlamenta reprezentācijas telpas, apmeklētājiem bija iespēja klātienē vērot oficiālo fotografēšanos, Saeimas priekšsēdētājas biedrei Inesei Lībiņai-Egnerei tiekoties ar NATO PA prezidentu un Eiropas Komisijas viceprezidentu. Turklāt interesenti varēja aplūkot arī citas reprezentācijas telpas, kuras ikdienas parlamenta ekskursiju laikā nav pieejamas. Parlamenta apmeklētāji aktīvi izmantoja iespēju piedalīties erudīcijas konkursā un saviem tuvajiem uz jebkuru vietu Latvijā bez maksas nosūtīt valsts karogam veltītu pastkarti.

① ② **1991. gada barikāžu piemiņas pāsākumi**
③ ④ ⑤ **4. maijs – Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošanas dienas svinīgie pasākumi**
⑥ **18. novembris – Latvijas Republikas proklamēšanas 99. gadadiena**
⑦ **12. Saeimas deputāti 4. maijā**

Turpinot informatīvi izglītojošos projektus, skolu jauniešiem tika sniegta informācija par parlamenta īstenotajiem projektiem, kas paredzēti jauniešiem, tostarp par skolu programmu *Iepazīsti Saeimu* un projektu *Jauniešu Saeima*.

Atzīmējot Lāčplēša dienu, 9. novembrī Saeimas namā tika atklāta jauniešu fotokonkursa *Mūsu karogs* uzvarētāju darbu izstāde, tika sveikti fotodarbu autori, kā arī skolotāji, kuri mudinājuši savus audzēkņus piedalīties konkursā. Jaunieši devās ekskursijā pa parlamentu, kā arī apmeklēja Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisiju. Pēc viesošanās parlamentā konkursa uzvarētāji devās braucienā ar Jūras spēku patruļkuģi. Kopumā konkursam 88 autori bija iesūtījuši 158 darbus. Fotokonkursu, gatavojoties Lāčplēša dienai un Latvijas simtgadei, kā arī veicinot jauniešu patriotismu un nacionālo apziņu, organizēja Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisija sadarbībā ar Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem un Jaunsardzes un informācijas centru. Fotokonkursā varēja piedalīties jaunieši vecumā no 15 līdz 20 gadiem. Tam varēja iesūtīt pašu uzņemtas fotogrāfijas, kurās attēlotas Latvijas karoga lietošanas tradīcijas ģimenē, skolā, pagastā, pilsētā, svinīgos pasākumos un valsts svētkos.

Gaismas festivāla *Staro Rīga* 2017 laikā no 17. līdz 20. novembrim ikviens tika aicināts apmeklēt gaismas objektu *Brīvības zvaigznes*. Vairāk nekā trīs metrus augstais gaismas objekts bija veidots kā Brīvības pieminekļa tēla siluets. Apmeklētāji uz mirkli varēja iejusties pieminekļa tēlā – pieskarties zvaigznēm, kas simbolizē Latvijas kultūrvēsturiskos novadus. Gaismas objekts tapa, Saeimai sadarbojoties ar Latvijas Mākslas akadēmiju. Arī Saeimas nams tradicionāli bija tērpts svētku rotā – izgaismots Latvijas valsts karoga krāsās. Latvijas parlaments festivālā *Staro Rīga* piedalījās jau septīto gadu pēc kārtas. Desmitais gaismas festivāls *Staro*

Rīga iezīmēja gaismas ceļu uz Latvijas simtgadi, un šī gada temats bija *Uz zvaigznēm*.

7. decembrī tika atklāta izstāde *Saeima bērna acīm*, ko veidojuši Baldones Mākslas skolas audzēkņi. Darbi bija tapuši skolas audzēkņu plenērā Saeimā pārskata gada maijā.

Lai dāvātu Ziemassvētku prieku bērniem, kuri ārstējas Bērnu klīniskajā universitātes slimnīcā, ikviens interesents 21. decembrī bija aicināts līdzdarboties *Ziemassvētku radošajā darbnīcā* pie Saeimas nama. Saeimas deputāti un darbinieki kopā ar Jaņa Rozentāla Mākslas skolas audzēkņiem šefpavāra Raimonda Zommera vadībā darbnīcā apgleznoja piparkūku sirdis. Tāpat ikviens varēja veidot apsveikuma kartītes un tajās ierakstīt svētku novēlējumus, sūtot gaišas un siltas domas Bērnu klīniskās universitātes slimnīcas mazajiem pacientiem.

5.4. SVINĪGIE PASĀKUMI

Svinīgā pasākumā 6. janvārī, klātesot Saeimas priekšsēdētājai Inārai Mūrniecei, Saeimas namā atklāja par godu gaidāmajai Latvijas simtgadei tautas veidoto valsts karogu. Festivāla *Staro Rīga* ietvaros veidotais mākslas objekts pārtapa Latvijas valsts karogā, tā vidū atsedzot balto joslu. Karoga atklāšanas pasākumā piedalījās arī Latvijas Mākslas akadēmijas rektors profesors Aleksejs Naumovs un prorektors profesors Kristaps Zariņš. 2016. gada 18. novembrī, Latvijas valsts dzimšanas dienā, pie Saeimas nama īpašā performancē festivāla *Staro Rīga* apmeklētāji ierakstīja savu vārdu mākslas objektā – stilizētā valsts karogā –, lai dāvinātu Latvijai gaismu, kuru ikviens no mums nes sevī – domās, vārdos un darbos. Mākslas performance bija viens no Latvijas simtgades svinību ieskandināšanas pasākumiem.

Atzīmējot 1991. gada barikāžu atceres 26. gadadienu, 20. janvārī vairākos pasākumos tika pieminēti mūsu tautas neatkarības cīnītāji. Pie Saeimas nama iedegtā ugunskura dalīties atmiņās par 1991. gada notikumiem bija aicināti barikāžu dalībnieki, tālaika politiskie darbinieki un žurnālisti. Saeimas namā notika izdevuma *Janvāra hronika. Latvijas Republikas Augstākās padomes barikāžu laika preses relīzes* papildinātā izdevuma elektroniskās versijas atvēršana; uz tikšanos ar Saeimas priekšsēdētāju bija aicināti vairāk nekā 170 barikāžu laika mediju pārstāvji, kuri 1991. gadā atspoguļoja vēsturiskos notikumus.

26. janvārī Saeimas priekšsēdētāja Ināra Mūrniece aicināja Valsts prezidentu Raimondu Vējoni un ārlietu ministru Edgaru Rinkēviču uz piemiņas brīdi un svinīgu fotografēšanos pie Zigfrīda Annas Meierovica portreta Saeimas namā pirms ikgadējām Saeimas ārlietu debatēm, tādējādi godinot Latvijas pirmā ārlietu ministra ieguldījumu mūsu valsts izveidē un attīstībā.

15. februārī parlamentā ar svinīgiem pasākumiem tika atzīmēta 95. gadadiena kopš Satversmes pieņemšanas: Saeimas Sēžu zālē atklāja sienas plāksnes ar mūsu valsts pamatlikuma pirmajiem diviem pantiem; tika atvērts Satversmes suvenīrizdevums latviešu un angļu valodā, kā arī atklāta izstāde, kas vēstīja par Satversmi no tās pirmsākumiem līdz pat mūsdienām; notika diskusija *Satversme – Latvijas konstitucionālās identitātes atspoguļojums*, lai apspriestu virkni jautājumu, kas skar Satversmes un tajā ietverto Latvijas valsts pamatvērtību dzīvotspēju cauri laikiem. Diskusija tika organizēta Latvijas simtgades parlamentārās dimensijas ietvaros.

Saeimas Prezidija locekļi un deputāti 4. un 5. maijā, piedaloties Latvijas valsts simtgades atklāšanas svinīgajos pasākumos Rīgā un Rēzeknē, atzīmēja Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanas 27. gadadienu. 4. maijā Saeimas namā notika svinīgā sēde par godu Neatkarības atjaunošanas dienai, uzrunu teica Saeimas priekšsēdētāja Ināra Mūrniece. Sēdē piedalīties bija aicinātas arī valsts augstākās amatpersonas, Augstākās padomes deputāti, kuri balsoja par Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanu, ārvalstu diplomātiskais korpuss un starptautisko organizāciju pārstāvniecību Latvijā vadītāji. Pēc svinīgās sēdes pie Saeimas nama notika tradicionālā deputātu kopīgā fotografēšanās. Tāpat šajā dienā Saeimas namā atzīmēja Baltā galdauta svētkus, un uz tiem bija aicināti Augstākās padomes deputāti, kuri 1990. gada 4. maijā balsoja par Neatkarības deklarācijas pieņemšanu.

4. maija vakarā Neatkarības atjaunošanas dienas svinības turpinājās Rēzeknē, kur pirms 100 gadiem notika Latgales latviešu kongress. Latgales vēstniecībā GORS notika Saeimas rīkotais un Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošanas dienai un Latgales kongresa simtgadei veltītais svētku koncerts. Tāpat Rēzeknē tika prezentēta Latgales kongresam īpaši veltīta monēta, kuru Latvijas Bankas prezidents Ilmārs Rimšēvičs pasniedza Saeimas priekšsēdētājai Inārai Mūrniecei, kā arī dzejniecei, publicistei un aktīvai Latgales sabiedriskajai darbiniecei Annai Rancānei. 5. maijā par godu Latgales kongresa simtgadei Rēzeknes Vissvētākās Jēzus sirds katedrālē notika ekumeniskais dievkalpojums un pēc tā – svētku gājiens. Tā dalībnieki no katedrāles devās uz laukumu Atbrīvošanas alejā 61, kur atklāja Latgales kongresa simtgadei veltīto piemineklī. Latgales vēstniecībā GORS valsts augstākās amatpersonas atklāja Latgales kongresa simtgadei īpaši veltītu sēdi, kurā klātesošos uzrunāja arī Saeimas priekšsēdētāja.

13. jūnijā Saeimas priekšsēdētāja parlamentā sveica mācībās sekmīgākos VEF Latvijas Jaunatnes basketbola līgas basketbolistus, labākos trenerus un tiesnešus.

12. oktobrī svinīgā pasākumā tika atvērta Jāņa Tomaševska grāmata *Neatkarības čuksti: Latviešu pagaidu nacionālās padomes vēsture*. Grāmata stāsta par notikumiem un cilvēkiem, kas radīja pamatu Latviešu pagaidu nacionālās padomes veidošanai, kas uzskatāma par pirmo nopietno soli uz neatkarīgas Latvijas dibināšanu.

Atzīmējot 95. gadadienu kopš pirmās Saeimas sanākšanas, Saeimas priekšsēdētāja parlamentā atklāja izstādi *Pirmajai Saeimai – 95*. Izstāde stāstīja par pirmās Saeimas ievēlēšanu, tās sastāvu, darba īpatnībām, kā arī ieguldījumu Latvijas kā demokrātiskas valsts veidošanā, un tajā bija apkopoti arhīva un bibliotēku materiāli, tostarp pirmās Saeimas sēžu stenogrammas, Saeimai adresētie iedzīvotāju lūgumi, Saeimas rēķini un tālaika deputātu algu saraksti. Izstādē bija apskatāma vēsturiska kinohronika, kurā fiksēta Pirmās Saeimas sanākšana 1922. gada 7. novembrī, kā arī Saeimas sanākšanas 95. gadskārtai veltīta videoanimācija – stāsts par pirmo Saeimas sasaukumu. Uz parlamentu tika aicināti visi atjaunotās Latvijas Republikas Saeimas priekšsēdētāji, kā arī Satversmes tiesas tiesneši, Satversmes komentētāji un zinātniskā redkolēģija. Pasākumā piedalījās arī Saeimas Prezidija locekļi un deputāti. Tajā pašā dienā Saeimā uz darba diskusiju pulcējās arī Satversmes komentētāji – tiesībzinātņu lietpratēji, kuri zinātniska projekta ietvaros skaidroja mūsu valsts pamatlikuma lakoniskos pantus. Patlaban tiek gatavots beidzamais komentāru izdevums, kas attiecas uz Satversmes otro nodaļu. Pirmo reizi Latvijā tiks publicēta grāmata, kas skaidro likumdevēja darba konstitucionālo ietvaru.

Par godu Latvijas Republikas proklamēšanas 99. gadadienai Saeima 18. novembrī sanāca uz svinīgo sēdi. Svinīgajā sēdē uzrunu teica Saeimas priekšsēdētāja Ināra Mūrniece, un tajā tradicionāli bija aicināts piedalīties Valsts prezidents, kā arī Ministru kabineta locekļi un bijušie Augstākās padomes deputāti, ārvalstu diplomātiskā korpusa pārstāvji.

6. DIALOGS AR SABIEDRĪBU

Komunikācija ar sabiedrību ir parlamenta darba būtiska sastāvdaļa – dialogs ar sabiedrību tiek uzturēts, to informējot par Saeimas darbu, nodrošinot sadarbību ar plašsaziņas līdzekļiem, kā arī veicinot iedzīvotāju līdzdalību parlamenta darbā.

6.1. SAEIMAS DARBA ATSPOGUĻOJUMS

Pārskata periodā sagatavotas 842 preses relīzes. Tajās sniegta informācija par Saeimas un Saeimas Prezidija darbu, komisiju, apakškomisiju un parlamentārās izmeklēšanas komisiju aktualitātēm, par tikšanos ar ārvalstu amatpersonām un vizītēm ārvalstīs, kā arī par parlamenta organizētajām diskusijām, konferencēm un citiem pasākumiem. Tāpat preses relīzes tika gatavotas pirms Saeimas sēdēm par aktuāliem to darba kārtības jautājumiem.

Paziņojumi presei tiek publicēti Saeimas mājaslapā www.saeima.lv, kā arī nosūtīti nacionālajiem un reģionālajiem plašsaziņas līdzekļiem, pašvaldībām un nevalstiskajām organizācijām. Daļa preses relīžu tiek tulkotas un publicētas Saeimas mājaslapas angļu un franču versijā.

2017. gadā Saeimā pastāvīgi bija akreditēti 277 plašsaziņas līdzekļu pārstāvji, kuri regulāri atspoguļo Saeimas darbu. Preses dienests mediju pārstāvjiem nodrošināja iespēju saņemt arī vienas dienas akreditāciju, terminēto vai speciālo akreditāciju. 2017. gadā Saeimā notikušas vairākas preses konferences.

Sava darba atspoguļošanai Saeima izmanto sociālās platformas *Twitter, Facebook, Flickr, YouTube* un *Instagram*. Komunikācija sociālajos tīklos – Saeimai tā ir iespēja uzrunāt to sabiedrības daļu, kura mazāk izmanto tradicionālos plašsaziņas līdzekļus, un pavēstīt par jaunāko, svarīgāko un aktuālāko, savukārt interesentiem tā ir iespēja uzdot jautājumus, sniegt komentārus un ieteikumus, tādējādi iesaistoties dialogā ar likumdevēju.

Mikroblogu vietnē *Twitter* Saeimas kontā publicēto paziņojumu adresē www.twitter.com/jekaba11 sekotāju skaits 2017. gadā sasniedzis 16 tūkstošus. Sekotāju vidū ir gan žurnālisti, gan valsts un pašvaldību iestādes, gan nevalstiskās organizācijas un citi interesenti. *Twitter* kontā ceturtdienās no Saeimas Sēžu zāles operatīvi tiek publicēti ziņojumi par Saeimas sēdes darba kārtības jautājumiem.

Parlamenta *Facebook* konts, kas vēsta par notikumiem un aktualitātēm Saeimā, kā arī par parlamentārismu un tā vēsturi Latvijā, izveidots 2017. gada septembrī. Dažu mēnešu laikā parlamenta *Facebook* lapa piesaistījusi vairāk nekā 1800 sekotāju.

Komunikācija *Facebook* lapā ļauj uzrunāt plašāku auditoriju, nepastarpināti vēstot par jaunākajiem, svarīgākajiem un aktuālākajiem notikumiem Saeimā, kā arī palīdz nodrošināt atgriezenisko saikni ar *Facebook* lietotājiem. Fotogrāfijās un videomateriālos Saeimas darbs tiek atspoguļots, izmantojot tīmekļvietnes *Flickr* un *YouTube*. Saeimas *Flickr* kontā www.flickr.com/saeima kopumā publicēti teju 38 tūkstoši fotogrāfiju. Tie ir fotomirkļi no Saeimas un tās komisiju sēdēm, diplomātiskajām vizītēm un citiem pasākumiem. Šeit pieejamas arī 9., 10., 11. un 12. Saeimas deputātu un visu atjaunotās Latvijas parlamenta sasaukumu priekšsēdētāju fotogrāfijas, kā arī Saeimas ēku un interjera attēli.

YouTube Saeimas videokanālā www.youtube.com/SaeimaSAB 2017. gadā publicēti teju 150 videosižeti par to, kā Saeimas amatpersonas tiekas ar ārvalstu viesiem, kā arī par citiem ar parlamenta darbu saistītiem notikumiem un pasākumiem. Kopumā *YouTube* kanālā augšupielādēti turpat 1500 videosižeti.

Parlamenta ikdienas darba aizkulisēs, ko atspoguļo fotogrāfijas, interesenti var ieskatīties, izmantojot Saeimas *Instagram* profilu https://instagram.com/jekaba11/, un tā sekotāju skaits 2017. gadā sasniedzis teju 1600. Šo iespēju galvenokārt izmanto jaunieši, lai piedalītos dažādos tematiskos konkursos, kā arī paustu savu viedokli par parlamenta aktualitātēm. *Instagram* profilā kopumā publicēts vairāk nekā 3500 fotogrāfiju.

Fotogrāfijas un videosižeti tiek publicēti arī Saeimas mājaslapā, bet jaunākie fotoattēli, kas ataino Saeimas darbu, regulāri tiek eksponēti monitorā Saeimas nama vestibilā.

2017. gadā, pārskatot iepriekš parlamentā sagatavotos informatīvos materiālus, tika aktualizēta faktu lapās un infografikās ietvertā informācija.

Ceturtdienās pēc Saeimas kārtējās sēdes tiek organizēts radioraidījums *Frakciju viedokļi*, kurā Saeimas frakciju deputāti tiešraidē Latvijas Radio stāsta par parlamentā skatītajiem jautājumiem, pieņemtajiem lēmumiem un citām aktualitātēm.

6.2. SAEIMAS APMEKLĒTĀJU SKAITA DINAMIKA

Būtiska nozīme Saeimas dialogā ar sabiedrību ir Saeimas Apmeklētāju un informācijas centram (turpmāk – Centrs), kas ikvienam iedzīvotājam sniedz iespēju klātienē un bez caurlaides iegūt informāciju par Saeimas darbu, iesniegt iesniegumus Saeimai, tikties ar deputātiem un amatpersonām, kā arī iepazīties ar dažādiem informatīviem materiāliem par Saeimu.

2017. gadā Centru apmeklējis 1571 cilvēks un saņemts 981 zvans pa Saeimas informatīvo tālruni 67087321.

Uzziņas un kontaktinformāciju par Saeimu Centra darbinieki snieguši 446 reizes, (2016. gadā – 719 reizes), informāciju par Saeimas darbu – 319 interesentiem (2016. gadā – 245 interesentiem).

Saeimas deputāti un amatpersonas 2017. gadā tikās ar 989 apmeklētājiem, bet 2016. gadā – ar 923 apmeklētājiem.

6.3. SAŅEMTIE IESNIEGUMI

Iesniegumi ir būtisks informācijas avots, ko Saeimas deputāti, komisijas un frakcijas izmanto savā ikdienas darbā, un tādējādi arī iesniedzēji reāli piedalās likumdošanas procesā. Saskaņā ar Latvijas Republikas Satversmi ikvienam ir tiesības vērsties Saeimā ar iesniegumu. Iesniegumi Saeimā tiek pieņemti un izskatīti atbilstoši Saeimas kārtības rullim, Iesniegumu likumam, Valsts valodas likumam un citiem normatīvajiem aktiem, kā arī labas pārvaldības principiem.

2017. gadā nevalstiskās organizācijas un iedzīvotāji iesnieguši 4620 iesniegumus, tostarp saņemti arī seši kolektīvie iesniegumi, un katru no tiem parakstījuši vairāk nekā 10 tūkstoši iedzīvotāju. Lielāko daļu iesniegumu iedzīvotāji parlamentam sūtījuši pa pastu, teju 1000 iesniegumu saņemti elektroniski, bet 47 iesniegumi iesniegti, izmantojot portālu www.latvija.lv.

Visbiežāk iesniegumos izteikti priekšlikumi likumdošanas jautājumos – par sociālās un veselības aizsardzības, budžeta, nodokļu, juridiskajiem, tautsaimniecības, valsts pārvaldes un pašvaldību jautājumiem. Iedzīvotāji citstarp aicinājuši pārskatīt plānotās nodokļu izmaiņas. Daudzos iesniegumos pausts aicinājums izdarīt grozījumus likumprojektā *Veselības aprūpes finansēšanas likums*, nosakot, ka veselības aprūpes finansējums no valsts budžeta ar

Apmeklētāju un informācijas centra apmeklētāju un saņemto zvanu skaits pa mēnešiem 7. attēls

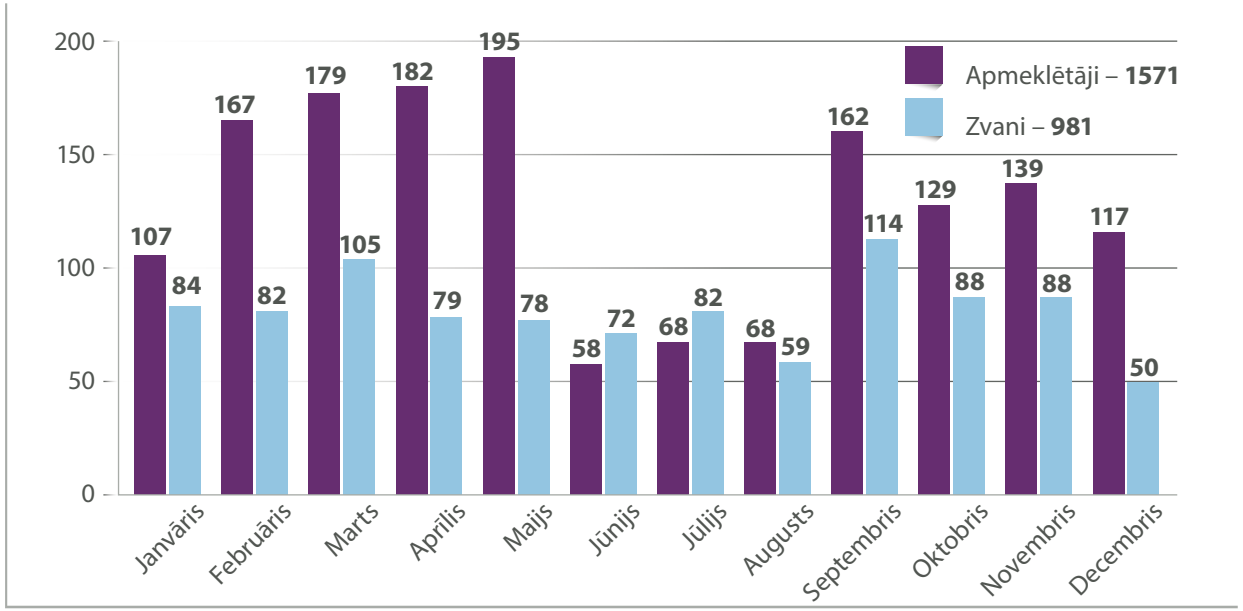

Apmeklētāju un informācijas centra sniegto uzziņu skaits, kontaktinformācija un informācija par Saeimas darbu 8. attēls

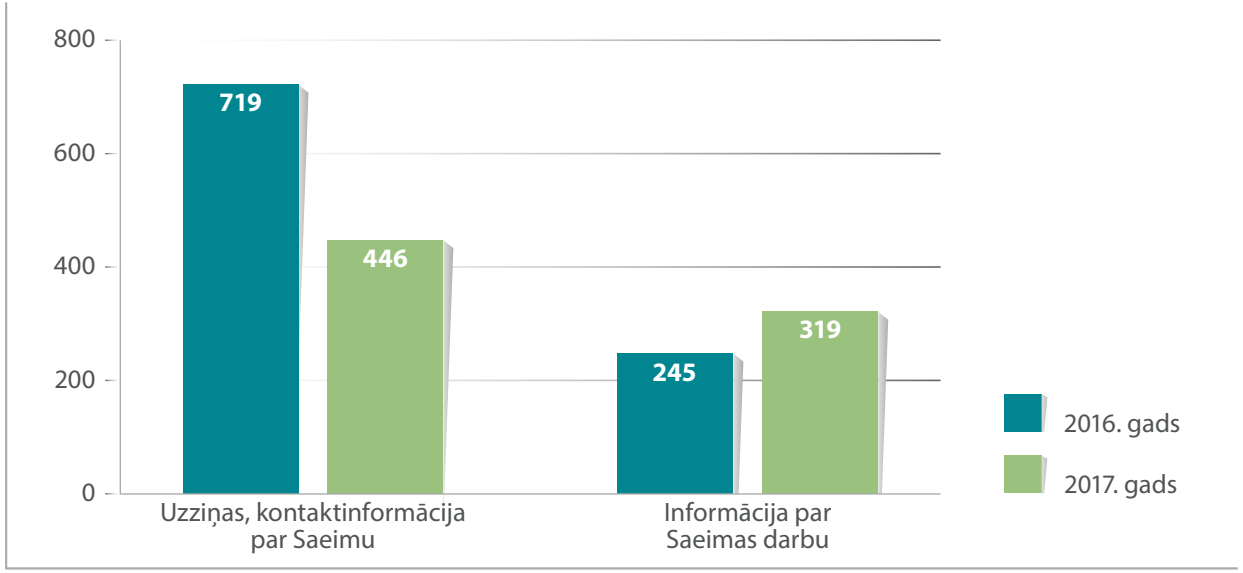

katru gadu tiek kāpināts. Tāpat iedzīvotāji pauduši ievērojami lielu atbalstu likumprojektam *Grozījumi Dzīvnieku aizsardzības likumā*, kas aizliedz savvaļas dzīvnieku izmantošanu cirkā. Daudzas organizācijas paudušas viedokli par likumprojektu *Grozījumi Tabakas izstrādājumu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču un to šķidrumu aprites likumā*, norādot, ka neatbalsta aizliegumu mazumtirdzniecības vietās publiskai redzamībai izvietot tabakas izstrādājumus, augu smēķēšanas produktus, elektroniskās smēķēšanas ierīces, elektronisko smēķēšanas ierīču uzpildes tvertnes un to preču zīmes.

Iedzīvotāji pauduši viedokļus par aktuāliem notikumiem valstī, kā arī vērsušies Saeimā ar sūdzībām par valsts, pašvaldību un tiesībaizsardzības iestāžu darbu. Daudzi Latvijas tiesu sistēmas darbinieki izteikuši viedokli par valsts budžeta projektā neiekļauto Tieslietu padomes apstiprināto reformu, kas paredz tiesu darbinieku algu pakāpenisku paaugstināšanu līdz 2019. gadam, lai tās sasniegtu maksimālo atalgojumu atbilstošajām amatu grupām, un aicinājuši turpināt tiesu darbinieku algu reformas.

Izmantojot ar likumu doto iespēju iesniegt parlamentam kolektīvo iesniegumu, pērn privātpersonas aicinājušas Saeimu lemt par PET pudeļu un citu dzērienu iepakojumu depozīta sistēmas izveidi Latvijā. Tāpat lūgts atcelt 2016. gada 1. augustā Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas apstiprinātos akciju sabiedrības *Sadales tīkls* sadales pakalpojumu tarifus daļā, kas attiecas uz maksājumu par elektroenerģijas pieslēguma nodrošinājumu, kas maksājams neatkarīgi no tā, vai elektroenerģija vispār tiek patērēta, un lūgts noteikt, ka jāmaksā tikai par patērēto elektroenerģiju. Lielu iedzīvotāju atbalstu guvusi privātpersonu iniciatīva izdarīt grozījumus Satversmes 36. pantā, kas noteic,

Apmeklētāju tikšanās ar Saeimas deputātiem un amatpersonām 9. attēls

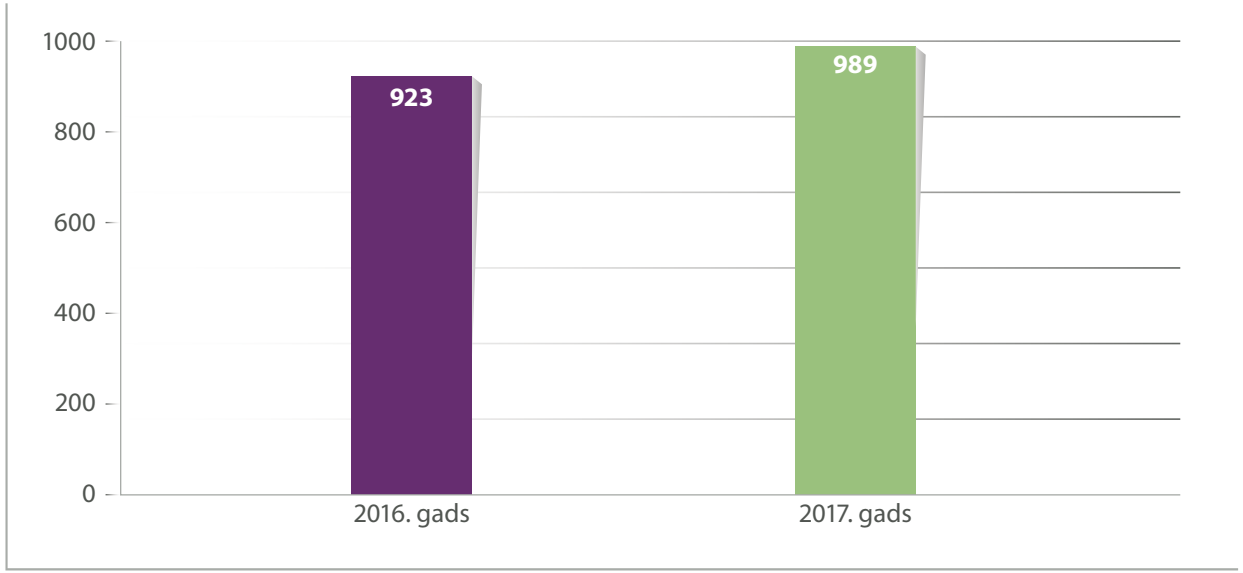

ka *Valsts Prezidentu ievēlē atklāti balsojot ar ne mazāk kā 51 Saeimas locekļu balsu vairākumu*, un liegt iespēju Saeimas deputātiem balsojumos atturēties. Tāpat pārskata gadā iedzīvotāji parakstījušies par iniciatīvu samazināt pievienotās vērtības nodokli ikdienā nepieciešamajiem veselīgajiem produktiem, bet palielināt kaitīgajiem produktiem. Informācija par kolektīvo iesniegumu virzību pieejama Saeimas Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijas mājaslapā mandati.saeima.lv/kolektīvie-iesniegumi.

Saeimas Sabiedrisko attiecību birojs katru mēnesi apkopo un sagatavo izskatīšanai Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijā pārskatu par parlamentā saņemtajiem privātpersonu un nevalstisko organizāciju iesniegumiem. Visi pārskati ir pieejami Mandātu komisijas mājaslapā. Tāpat birojs katru mēnesi sagatavo pārskatu par Saeimas Apmeklētāju un informācijas centra darbu. Arī šis pārskats pieejams Saeimas mājaslapā.

7. SAEIMAS DARBA NODROŠINĀŠANA

7.1. PERSONĀLA VADĪBA

Atbilstoši Saeimas Prezidija un Saeimas Administrācijas vadības noteiktajām vadlīnijām 2017. gadam Saeimas Administrācijā un citās Saeimas struktūrvienībās (turpmāk arī – Saeimas struktūrvienības) tika turpinātas 2015. gada nogalē uzsāktās strukturālās, organizatoriskās un saturiskās izmaiņas. To mērķis – nodrošināt pētniecisko un analītisko atbalstu Saeimas deputātiem likumdošanas procesā, stiprināt juridisko atbalstu Saeimas Administrācijas, Saeimas Prezidija un tam pakļauto struktūrvienību darbam, pārskatīt Saeimas Administrācijas vadības kompetences un to sadalījumu, kā arī ieviest saturiskus un organizatoriskus pilnveidojumus Saeimas struktūrvienību darbā.

Dinamisko pārmaiņu, tostarp būtisku Saeimas personāla sastāva izmaiņu, kontekstā vienlaikus prioritārs un nemainīgs uzdevums bija personāla vadības procesu (darbinieku atlīdzības un motivēšanas sistēma, personāla plānošana un atlase, darbinieku darba izpildes novērtēšana, personāla apmācība un attīstība, personāla dokumentu pārvaldība u. c.) kvalitatīva īstenošana un pilnveidošana, kā arī normatīvajiem aktiem atbilstoša darba tiesisko jautājumu risināšana Saeimas struktūrvienībās.

7.1.1. STRUKTURĀLĀS UN SATURISKĀS IZMAIŅAS SAEIMAS ADMINISTRĀCIJĀ

2017. gadā īstenotās strukturālās un saturiskās izmaiņas ietver virkni pasākumu (amatu funkciju izvērtēšana, iekšējo normatīvo aktu izstrāde un aktualizēšana, darba tiesisko jautājumu risināšana u. c.), kas vērsti uz Saeimas Prezidija un Saeimas Administrācijas vadības noteikto mērķu un uzdevumu izpildi, tostarp budžeta resursiem atbilstošas iespējami efektīvas Saeimas struktūras, kā arī personāla kvantitatīvā un kvalitatīvā sastāva izveidi Saeimas deputātu darba atbalstam.

Ņemot vērā citu Eiropas valstu parlamentu pieredzi un attiecīgās jomas ekspertu viedokļus, saskaņā ar Saeimas Prezidija 2017. gada 9. janvāra lēmumu *Par Analītiskā dienesta nolikuma apstiprināšanu*, kā arī Saeimas Prezidija 2017. gada 9. janvāra lēmumu *Grozījumi Saeimas Prezidija 2016. gada 19. decembra lēmumā "Saeimas Administrācijas un citu Saeimas struktūrvienību amatu (štatu) saraksts"* ar 2017. gada 1. martu likumdošanas procesā nepieciešamā pētnieciskā un analītiskā atbalsta nodrošināšanai Saeimā izveidota jauna Saeimas Prezidijam pakļauta struktūrvienība – Analītiskais dienests – un tā sastāvā iekļauta apakšstruktūrvienība – Bibliotēka.

Analītiskā dienesta izveides nodrošināšanai pārstrukturēts Eiropas lietu komisijas amatu sastāvs, izslēdzot no tā divas konsultanta amata vietas, kā arī mainīts Informācijas nodaļas amatu sastāvs, izslēdzot no šīs sadaļas Bibliotēku un tās funkcijas nododot Analītiskā dienesta Bibliotēkai.

Saskaņā ar Analītiskā dienesta nolikumu jaunizveidotās struktūrvienības mērķis citstarp ir aprakstošu un analītisku pētījumu veikšana, lai uzlabotu Saeimā izskatāmo likumprojektu kvalitāti, novērtētu Saeimā pieņemto likumu efektivitāti, kā arī sniegtu atbalstu likumdevējam lēmumu pieņemšanas procesā un izpildvaras kontrolē.

Lai stiprinātu juridisko atbalstu Saeimas Administrācijas vadībai un struktūrvienībām, kā arī Saeimas Prezidijam un tā tiešā pakļautībā esošajām struktūrvienībām jautājumos, kas nav saistīti ar likumdošanas funkciju, saskaņā ar Saeimas Prezidija 2017. gada 27. marta lēmumu *Par Saeimas Administrācijas nolikuma apstiprināšanu, kā arī 2017. gada 27. marta lēmumu Grozījumi Saeimas Prezidija 2016. gada 19. decembra lēmumā "Par Saeimas Administrācijas un citu Saeimas struktūrvienību amatu (štatu) sarakstu"*, izdarīti šādi grozījumi Saeimas Administrācijas struktūrā:

- Saeimas Administrācijas vadības amatu sastāvā ar 2017. gada 27. martu iekļauts Saeimas Administrācijas juridiskā direktora amats;
- ar 2017. gada 27. martu izveidota jauna struktūrvienība – Saeimas Administrācijas Juridiskā atbalsta nodaļa;
- reorganizēta Saeimas Administrācijas Publisko iepirkumu un juridiskā atbalsta nodaļa, ar 2017. gada 1. maiju nododot tās kompetencē esošo juridiskā atbalsta funkciju jaunizveidotajai Juridiskā atbalsta nodaļai, vienlaikus samazinot tās štatus par vienu noliktavas pārziņa amata vietu, kā arī vienu vecākā juriskonsulta amata vietu un tās līdzšinējo nosaukumu aizstājot ar nosaukumu "Publisko iepirkumu nodaļa";
- ar 2017. gada 1. maiju likvidēta viena Saeimas Administrācijas Personāla nodaļas konsultanta štata vieta.

Nolūkā efektivizēt Saeimas Administrācijas vadības funkciju un līdz ar to arī Saeimas Administrācijas darba organizāciju un pārraudzību, pārskatīts un ar 2017. gada 27. martu mainīts Saeimas Administrācijas vadības kompetenču sadalījums atbilstoši Saeimas Prezidija 2017. gada 27. marta lēmumā *Par Saeimas Administrācijas nolikuma apstiprināšanu noteiktajam (sk. 10. attēlu Saeimas organizatoriskās struktūras shēma).*

Vienlīdz būtiskas izmaiņas, pamatojoties uz Saeimas Prezidija 2016. gada 19. decembra lēmumu *Par Saeimas Administrācijas un citu Saeimas struktūrvienību amatu (štatu) sarakst*u, ar 2017. gada 1. janvāri veiktas citas izmaiņas Saeimas

Saeimas organizatoriskās struktūras shēma

10. attēls

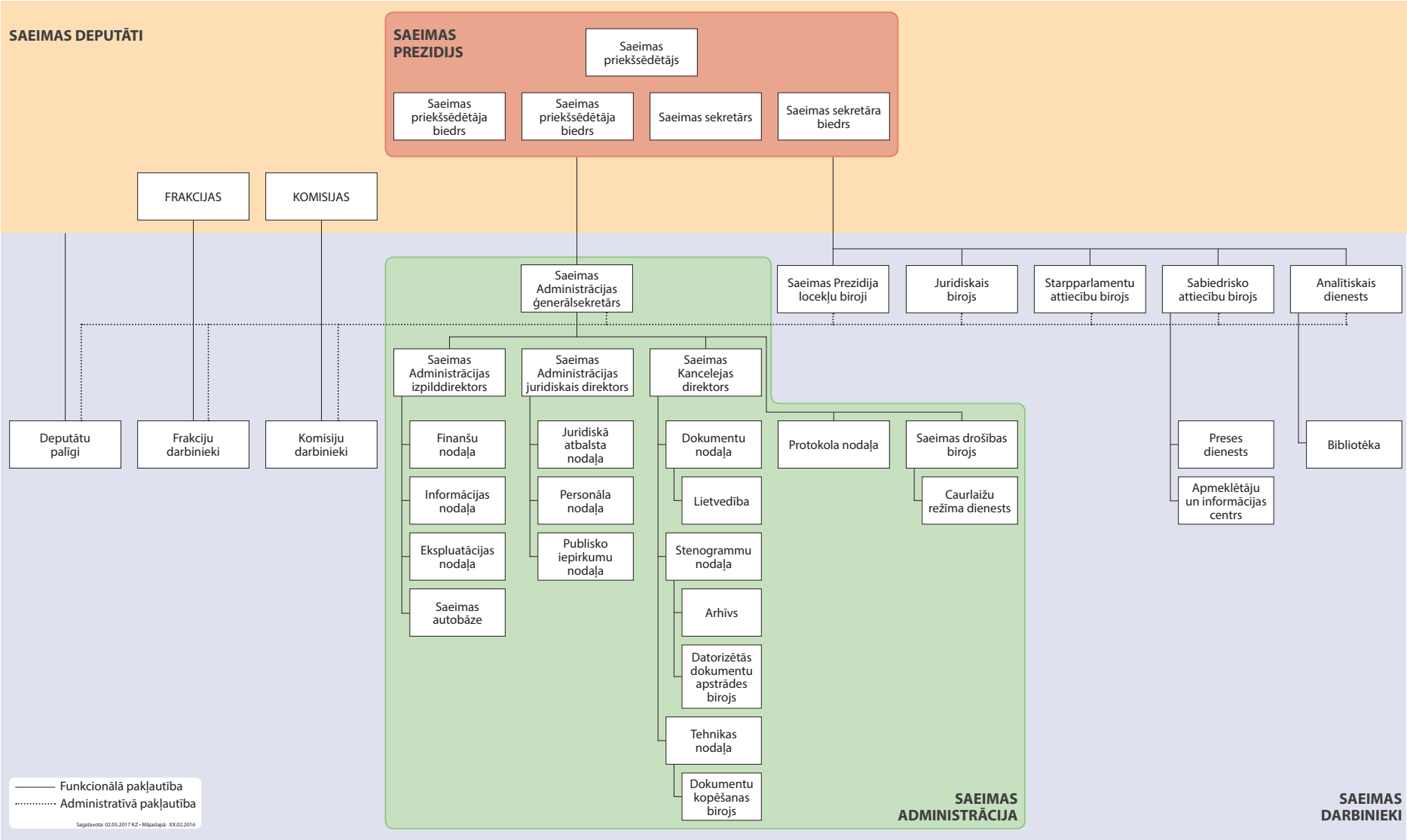

struktūrvienību amatu sastāvā un funkcijās, tostarp vairākiem amatiem mainīts nosaukums un paaugstināta noteiktā mēnešalgu grupa (tas attiecas, piemēram, uz Saeimas Prezidija locekļa biroja sekretāra, Sabiedrisko attiecību biroja Apmeklētāju un informācijas centra konsultanta un Preses dienesta konsultanta amatu, Saeimas drošības biroja vadītāja vietnieka un Caurlaižu režīma dienesta konsultanta amatu, Dokumentu nodaļas vecākā konsultanta amatu), struktūrvienībās samazināts amata vietu skaits (piemēram, likvidētas divas speciālista amata vienības Dokumentu nodaļā un viena vecākā speciālista amata vienība Sabiedrisko attiecību biroja Preses dienestā), bet papildus izveidota viena Stenogrammu nodaļas audioierakstu atšifrēšanas speciālista amata vieta.

Iepriekš minētās izmaiņas veiktas, lai nodrošinātu noteiktu, Saeimas deputātu darba atbalsta stiprināšanai nepieciešamu funkciju īstenošanu, tostarp Saeimas drošības biroja vadītāja pilnvērtīgu aizvietojamību, stenogrammu sagatavošanu, Saeimas dokumentu atbilstošu pārvaldību, audiovizuālo materiālu arhivēšanas sistēmas efektīvu uzturēšanu un pilnveidošanu, kā arī ārvalstu parlamentu un institūciju audiovizuālo materiālu pieprasījumu izpildi, noteiktu funkciju izpildi multimediju dizaina jomā, caurlaižu režīma nodrošināšanu u. c.

Iepriekš minētās strukturālās izmaiņas atspoguļotas Saeimas organizatoriskās struktūras shēmā, kas stājās spēkā 2017. gada 1. maijā.

7.1.2. DARBINIEKU ATLĪDZĪBAS UN MOTIVĒŠANAS SISTĒMAS ĪSTENOŠANA UN PILNVEIDOŠANA

Nolūkā stiprināt Saeimas kā darba devēja spēju konkurēt darba tirgū, tostarp spēju noturēt un piesaistīt profesionālus un kompetentus darbiniekus, 2017. gadā veikti pasākumi, lai Saeimas struktūrvienībās nodrošinātu ar Saeimas Prezidija 2015. gada 2. novembra lēmumu *Saeimas Administrācijas un citu Saeimas struktūrvienību atlīdzības noteikumi* un citiem normatīvajiem aktiem noteiktās atlīdzības un motivēšanas sistēmas efektīvu, normatīvajiem aktiem atbilstošu īstenošanu un turpinātu tās pilnveides darbu.

Tuvinot Saeimas darbinieku atlīdzības līmeni valsts tiešās pārvaldes un privātā sektora atlīdzības līmenim, ar 2017. gada 1. janvāri mainīts Saeimas struktūrvienību amatiem noteiktais mēnešalgu grupu diapazons – tā maksimālā robeža palielināta par 73,00 eiro. Tādējādi budžeta resursu ietvaros paplašinātas struktūrvienību vadītāju iespējas motivēt esošos darbiniekus un piesaistīt jaunus darbiniekus, piemērojot darba sniegumam atbilstošu atlīdzību. Papildus tam pārskatīts un pilnveidots papildu atlīdzības veidu piemērošanas process, lai nodrošinātu šim mērķim paredzēto budžeta līdzekļu lietderīgu, caurskatāmu un pamatotu izlietošanu, kā arī sasniegtu šā procesa mērķus, tostarp motivētu darbiniekus uzlabot darba sniegumu.

Saeimas Prezidija noteiktajā kārtībā nodrošināta papildu sociālā garantija – Saeimas darbinieku veselības apdrošināšana –, kas ir viens no darbinieku monetārās motivēšanas instrumentiem.

Turpinot īstenot noteikto mērķi – panākt Saeimas struktūrvienību darbinieku amatu funkciju efektīvu sadalījumu, kā arī nodrošināt atbilstošu personāla kvalitatīvo un kvantitatīvo sastāvu –, sadarbībā ar citām Saeimas struktūrvienībām pārskata gada laikā tika turpināta Saeimas Administrācijas un citu Saeimas struktūrvienību (Saeimas Administrācijas Dokumentu nodaļas, Informācijas nodaļas, Saeimas drošības biroja, Tehnikas nodaļas, Personāla nodaļas, Saeimas Prezidija locekļu biroju, Sabiedrisko attiecību biroja u. c.) amatu sastāva, amatiem noteiktās mēnešalgu grupas, amatu funkciju un to sadalījuma izvērtēšana, kā arī veikti nepieciešamie pasākumi un sagatavota dokumentācija nepieciešamo izmaiņu nodrošināšanai (Saeimas Prezidija 2016. gada 19. decembra lēmums *Par Saeimas Administrācijas un citu Saeimas struktūrvienību amatu (štatu) sarakstu, grozījumi Saeimas Prezidija lēmumā Par Saeimas Administrācijas un citu Saeimas struktūrvienību amatu katalogu, mēnešalgu grupām un mēnešalgu diapazonu*, amatu apraksti).

Pilnveidojot Saeimas struktūrvienību darba saturu, pārdalot amatu funkcijas un veicot strukturālās reformas, pārskata gadā grozīti un pilnveidoti 35 amatu apraksti (Juridiskās komisijas, Eiropas lietu komisijas, Sabiedrisko attiecību biroja, Personāla nodaļas, Stenogrammu nodaļas, Ekspluatācijas nodaļas, Tehnikas nodaļas u. c. struktūrvienību darbinieku amatu apraksti), kā arī sagatavoti un apstiprināti 15 jauni amatu apraksti (Saeimas Prezidija locekļa biroja, Analītiskā dienesta, Juridiskā atbalsta nodaļas, Publisko iepirkumu nodaļas, Dokumentu nodaļas u. c. struktūrvienību darbinieku amatu apraksti), precīzi nosakot un skaidri formulējot amata pienākumus, amata prasības, kompetences, tiesības un atbildību.

Ņemot vērā Saeimas darbinieku motivācijas sistēmas, tostarp darbinieku nemonetārās motivēšanas, aktualitāti kontekstā ierobežotajiem atalgojuma budžeta resursiem, 2017. gadā turpināta struktūrvienību vadītāju apmācība vadības prasmju attīstīšanai, tādējādi pilnveidojot pārmaiņu vadības, komandas vadības, darbinieku motivēšanas, laika plānošanas, stresa menedžmenta un citas vadītāju kompetences.

7.1.3. DARBINIEKU DARBA IZPILDES NOVĒRTĒŠANAS PROCESA ĪSTENOŠANA UN PILNVEIDOŠANA

Ievērojot Saeimas darbinieku darba izpildes novērtēšanas procesa nozīmi un sasaisti ar citām personāla vadības jomām, tostarp ar darbinieku mācību un attīstības vajadzību noteikšanu, viņu izaugsmes iespēju plānošanu, atlīdzības noteikšanu atbilstoši spēkā esošajai atlīdzības sistēmai, prioritārais mērķis pārskata gadā šajā jomā bija nodrošināt Saeimas Prezidija 2015. gada 2. novembra lēmuma *Saeimas Administrācijas un citu Saeimas struktūrvienību darbinieku darba izpildes novērtēšanas noteikumi* (turpmāk – Darba izpildes novērtēšanas noteikumi) sekmīgu izpildi. Tas panākts, sniedzot organizatorisko, koordinējošo un konsultatīvo atbalstu, kā arī atbalstu novērtēšanas procesa īstenošanai *IBM Lotus Notes* vidē – Darba izpildes novērtēšanas modulī, kas sniedz būtisku tehnoloģisko atbalstu šī procesa administrēšanai un īstenošanai.

2017. gadā Saeimas Administrācijas struktūrvienībā un citās Saeimas struktūrvienībās veikta 99,7 % darbinieku darba izpildes ikgadējā novērtēšana par 2016. gadu. Atbilstoši Darba izpildes novērtēšanas noteikumos paredzētajai kārtībai nodrošināta arī to darbinieku (kopā 56 darbinieku) darba izpildes novērtēšana, ar kuriem 2016. gada beigās un 2017. gada laikā nodibinātas darba tiesiskās attiecības un kuri atsākuši pildīt amata pienākumus pēc ilgstošas prombūtnes. Darba izpildes novērtējuma rezultāti attiecīgi ņemti vērā, īstenojot citus personāla vadības procesus – nosakot darbinieku mācību vajadzības, identificējot pilnveidojamās jomas, nosakot darbiniekiem atlīdzību u. c.

Darbinieku kvalifikācijas paaugstināšanas jomas 11. attēls

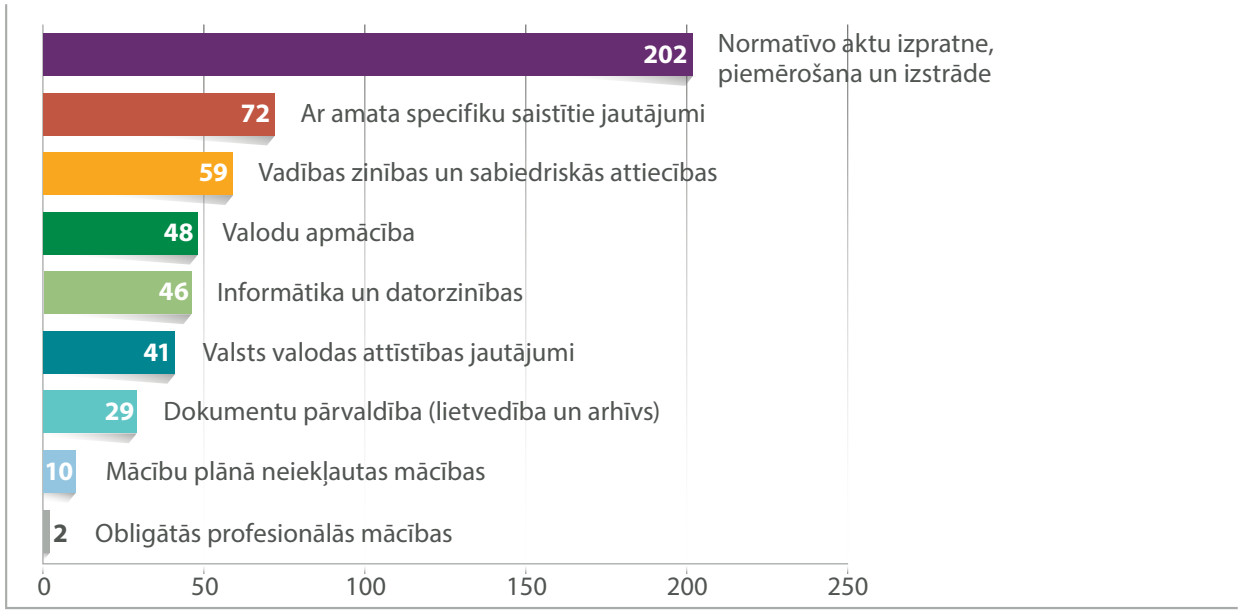

7.1.4. DARBINIEKU KVALIFIKĀCIJAS PAAUGSTINĀŠANAS PLĀNOŠANAS UN ORGANIZĒŠANAS PROCESA NODROŠINĀŠANA

Saeimas struktūrvienību darbinieku profesionālās kvalifikācijas – amata izpildei nepieciešamo prasmju un kompetenču – sistemātiska paaugstināšana, kā arī spēja pielāgoties mainīgās vides izaicinājumiem un aktualitātēm darba saturā ir viena no pastāvīgām Saeimas personāla vadības prioritātēm, kas tiek īstenota, Saeimas Prezidija noteiktajā kārtībā (Saeimas Prezidija 2015. gada 9. novembra lēmums *Saeimas Administrācijas un citu Saeimas struktūrvienību darbinieku kvalifikācijas paaugstināšanas noteikumi)* plānojot un organizējot darbinieku kvalifikācijas paaugstināšanu šim mērķim noteikto budžeta resursu ietvaros.

Saskaņā ar Saeimas Administrācijas Personāla nodaļas rīcībā esošo informāciju par Saeimas darbinieku izglītības līmeni pārskata perioda beigās augstākā izglītība bija 87 %, vidējā izglītība – 7 % un vidējā profesionālā izglītība – 6 % Saeimas Administrācijas un citu Saeimas struktūrvienību darbinieku, savukārt Saeimas deputātu palīgu iegūtās izglītības līmenis bija šāds: augstākā izglītība – 71 %, vidējā – 22 % un vidējā profesionālā izglītība – 7 % deputātu palīgu.

2017. gadā darbinieki turpināja paaugstināt savu profesionālo kvalifikāciju, citstarp piedaloties kvalifikācijas paaugstināšanas pasākumos. Saskaņā ar Saeimas Administrācijas un citu Saeimas struktūrvienību darbinieku kvalifikācijas paaugstināšanas noteikumiem, kā arī Saeimas Administrācijas ģenerālsekretāres apstiprināto mācību plānojumu 2017. gadā piešķirto budžeta resursu ietvaros

kvalifikāciju paaugstināja 335 Saeimas darbinieki, apmeklējot 509 kvalifikācijas paaugstināšanas pasākumus (tostarp darbinieku grupu apmācība Saeimā), ko organizēja 39 dažādi apmācības pakalpojumu sniedzēji.

Sadarbībā ar Saeimas drošības biroju papildus tika nodrošināta darbinieku apmācība par klasificētās informācijas aizsardzību, šim mērķim nepiesaistot budžeta līdzekļus.

Darbinieku mainība 12. attēls

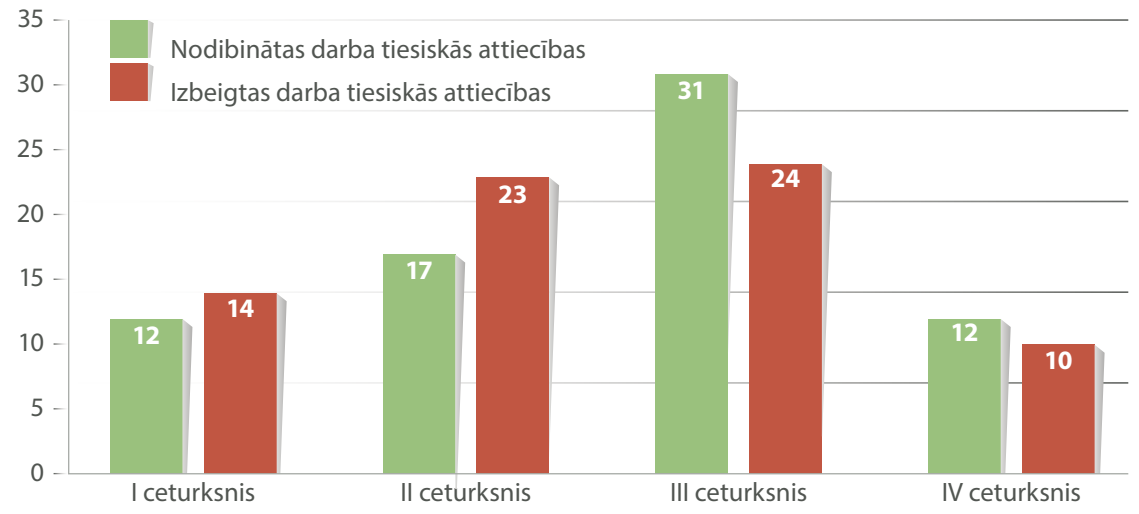

7.1.5. PERSONĀLA VADĪBAS OPERACIONĀLĀS UN PERSONĀLA DOKUMENTU PĀRVALDĪBAS FUNKCIJAS NODROŠINĀŠANA UN STATISTIKAS DATI PAR SAEIMAS DARBINIEKU MAINĪBU

Personāla vadības operacionālās un dokumentu pārvaldības funkcijas nodrošināšanai pārskata gadā veikti pasākumi, kas vērsti uz šīs jomas pilnveidi, – veikts personāla vadības procesu izvērtējums, atbilstoši pilnveidoti personāla dokumentu pārvaldības (aprites un noformēšanas) procesi, ieviestas strukturālajām izmaiņām, kā arī grozījumiem normatīvajos aktos atbilstošas tehniskas un saturiskas izmaiņas Personāla vadības sistēmā un tās moduļos, nodrošināts metodiskais un konsultatīvais atbalsts Saeimas darbiniekiem darba tiesisko attiecību jomās, kā arī nodrošināta darba tiesisko attiecību risināšana, citstarp sakarā ar būtiskajām strukturālajām reformām.

Sadarbībā ar citām Saeimas struktūrvienībām aktualizēti, pilnveidoti un izstrādāti iekšējie normatīvie akti strukturālo saturisko izmaiņu nodrošināšanas, kā arī personāla vadības procesu pilnveidošanas nolūkā, tostarp:

- sagatavots normatīvais regulējums iepriekš minēto strukturālo izmaiņu nodrošināšanai;
- pārskatīts un sagatavots normatīvais regulējums Valsts valodas likuma izpildes nodrošināšanai (Saeimas Administrācijas ģenerālsekretāres 2017. gada 3. februāra rīkojums Nr. 17/12-3-711.12 *Par Saeimas Administrācijas un citu Saeimas struktūrvienību darbiniekiem profesionālo un amata pienākumu veikšanai nepieciešamo valsts valodas prasmes līmeni un pakāpi)*;
- personāla dokumentu pārvaldības pilnveidošanai apstiprināts Saeimas Administrācijas ģenerālsekretāres 2017. gada 26. maija rīkojums Nr. 711.12-35-12/17 *Par Saeimas Administrācijas Personāla nodaļā saņemto dokumentu pārvaldību;*
- veselības apdrošināšanas procesa pilnveidošanai izstrādāti un ar Saeimas Prezidija 2017. gada 21. septembra lēmumu apstiprināti grozījumi Saeimas Prezidija 2014. gada 15. septembra lēmumā *Saeimas darbinieku veselības un nelaimes gadījumu apdrošināšanas noteikumi;*
- drošības pasākumu stiprināšanas nolūkā izstrādāts un apstiprināts Saeimas Administrācijas ģenerālsekretāres 2017. gada 23. novembra rīkojums Nr. 711.12-64-12/17 *Par Saeimas darbinieka darba apliecības tehnisko aprakstu, tās izgatavošanas un izsniegšanas kārtības apstiprināšanu;*
- izglītības iestādēs izglītojamo mācību prakses Saeimā efektīvai nodrošināšanai sagatavots un apstiprināts iekšējais tiesiskais regulējums – Saeimas Prezidija 2017. gada 6. novembra lēmums *Par Latvijas Republikas akadēmisko un profesionālo izglītības iestāžu izglītojamo prakses nodrošināšanu*

Saeimā un Saeimas Administrācijas ģenerālsekretāres 2017. gada 21. decembra rīkojums Nr. 711.12-66-12/17 *Par Latvijas Republikas akadēmisko un profesionālo izglītības iestāžu izglītojamo prakses nodrošināšanas kārtības Saeimā apstiprināšanu,* u. c. dokumenti.

Pārskata gadā nodrošināta darba tiesisko attiecību jautājumu risināšana Saeimas Administrācijā un citās Saeimas struktūrvienībās, tostarp veikti 162 darba līgumu noteikumu grozījumi: 66 darbiniekiem mainīts amats; 14 darbiniekiem pagarināts darba līguma termiņš; 20 darbiniekiem mainīts darba laiks, savukārt ar 62 darbiniekiem noslēgto darba līgumu noteikumos izdarīti citi grozījumi (tostarp noteikta cita mēnešalga, precizēts profesijas (amata) kods atbilstoši grozījumiem Profesiju klasifikatorā u. c.).

2017. gadā noslēgti 72 darba līgumi (to skaitā – 38 darba līgumi ar deputātu palīgiem). Darba tiesiskās attiecības izbeigtas ar 71 darbinieku, tai skaitā ar 38 deputātu palīgiem. No visiem darba tiesisko attiecību izbeigšanas gadījumiem darba līguma izbeigšanās pamats bija šāds: darbinieka uzteikums – 22 (31 %); darba devēja un darbinieka vienošanās – 26 (37 %); darba līguma termiņa izbeigšanās – 15 (21%); darba devēja uzteikums – septiņos (10 %) gadījumos un citi darba tiesisko attiecību izbeigšanās iemesli – vienā (1 %) gadījumā.

Saskaņā ar Personāla nodaļas statistikas datiem pārskata perioda beigās (2017. gada 31. decembrī) Saeimā strādāja 482 darbinieki (436 štata vienības).

7.2. JURIDISKĀ ATBALSTA NODROŠINĀŠANA

Tika nodrošināts juridiskais atbalsts Saeimas Administrācijas vadībai un struktūrvienībām, Saeimas Prezidijam un tā tiešā pakļautībā esošajām struktūrvienībām jautājumos, kas nav saistīti ar Saeimas likumdošanas funkciju.

Izstrādāti Saeimas Prezidija lēmumu un citu iekšējo normatīvo aktu projekti, tostarp:

- *Par Aizsargjoslu likumā noteikto darbību saskaņošanu*;
- *Par nekustamo īpašumu datu aktualizāciju*;
- *Par Saeimas ierobežotas pieejamības informācijas un ierobežotas pieejamības informāciju saturošu dokumentu saraksta apstiprināšanu*.

Izstrādāti un precizēti Saeimas Administrācijas rīkojumu un citu iekšējo normatīvo aktu projekti, tostarp:

- *Grozījumi Saeimas komisijas sēžu audioierakstu veikšanas un glabāšanas kārtībā*;
- *Par Saeimas Prezidija 2017. gada 20. jūlija lēmuma "Par Aizsargjoslu likumā noteikto darbību saskaņošanu" īstenošanu*;
- *Latvijas Republikas akadēmisko un profesionālo izglītības iestāžu izglītojamo mācību prakses nodrošināšanas kārtība Saeimā*;
- *Par Saeimas organizētā pasākuma atbildīgajām personām*.

Nodrošināta Saeimas aktuālo tiesvedību stratēģiju un nepieciešamo procesuālo dokumentu izstrāde, pārstāvības nodrošināšana trijos civilprocesos; administratīvo aktu izstrādāšana par saskaņojamām darbībām Saeimas aizsargjoslā; Saeimas nekustamo īpašumu datu aktualizēšana publiskajos reģistros; Saeimas informācijas sistēmu tiesību piederības izpēte.

Saeimas Sabiedrisko attiecību biroja konsultēšana un juridiskā atbalsta nodrošināšana ietvēra šādas darbības:

- administratīvā procesa pilnveide plašsaziņas līdzekļu pārstāvju akreditācijai darbam Saeimā 2018. gadā;
- Saeimas mājaslapā publicētās autortiesību atrunas precizēšana;
- atļauju sagatavošana autoru darbu izmantošanai;
- piekrišanu sagatavošana personu datu apstrādei;
- Saeimas fotoarhīvā iekļauto fotogrāfiju autora mantisko tiesību nodošanas Saeimai līgumsaistību dokumentācijas izstrādāšana.

Nodrošināta klasificētas informācijas aprites un citu ar Saeimas drošību saistītu jautājumu iekšējā normatīvā regulējuma izpēte un nepieciešamo grozījumu identificēšana; pilnvaru sagatavošana pēc pieprasījuma; Saeimas Administrācijas vēstuļu sagatavošana atbilstoši struktūrvienības kompetencei, kā arī dažādu juridisku problēmjautājumu izpēte un konsultācijas.

7.3. VEIKTIE UN PLĀNOTIE PĒTĪJUMI

2017. gadā izstrādāts pilotpētījums par tematu *Lauksaimniecībā izmantojamās zemes tirdzniecības ierobežojumi Eiropā un tirgus situācija Latvijā*, kuru pieteica Saeimas Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija. Pētījums publicēts Saeimas mājaslapas sadaļā *Publikācijas un pētījumi*.

2017. gada nogalē tika apstiprināts Saeimas Analītiskā dienesta veicamo analītisko pētījumu plāns viena kalendāra gada periodam, ietverot tajā šādus analītiskos pētījumus:

- padziļinātu pētījumu pēc Sociālo un darba lietu komisijas pieteikuma *Pabalstu, kas saistīti ar bērna ienākšanu ģimenē un audzināšanu, saņēmēju raksturojums un dinamika laika periodā no 2005. gada līdz 2017. gadam, ietverot salīdzinājumu periodiem no 2005. gada*

līdz 2013. gadam un no 2014. gada līdz 2017. gadam un pētījumu pēc Ilgtspējīgas attīstības komisijas pieteikuma *Pabalstu par bērniem korelācija ar dzimstības līmeni trūcīgās un nelabvēlīgās ģimenēs;*

- sintēzes ziņojumu pēc Nacionālās apvienības "Visu Latvijai!"–"Tēvzemei un Brīvībai/LNNK" Saeimas frakcijas un Saeimas frakcijas VIENOTĪBA pieteikuma *Krievijas ietekme Latvijas informatīvajā telpā*;
- sintēzes ziņojumu pēc Ilgtspējīgas attīstības komisijas pieteikuma *Darbaspēka nodrošinājums tautsaimniecībai*;
- sintēzes ziņojumu pēc Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas pieteikuma *Atbalsta sistēma reģionālā tūrisma attīstībai*;
- padziļinātu pētījumu pēc Sociālo un darba lietu komisijas pieteikuma *Izdienas pensijas pieprasīšanas vecums un tās piešķiršanas profesijas un kritēriji*.

7.4. PĀRSKATA GADA JAUNIE PROJEKTI

Parlamenta tīmekļa vietne tiek regulāri papildināta – Saeimas mājaslapā tiek aktualizēta informācija par deputātu aktivitāti Saeimas sēdēs; izveidots reģistrs par katra deputāta aktivitāti, ziņojot un debatējot par izskatāmajiem jautājumiem; sastādīts Saeimā izskatāmo (arī noraidīto) likumprojektu, pieņemto likumu un lēmumu alfabētiski tematiskais rādītājs; aktualizēti informatīvie materiāli par Saeimas darbu (faktu lapas, infografikas u. c.).

2017. gada 20. janvārī Saeima elektroniskā versijā laida klajā papildinātu grāmatas *Janvāra hronika* izdevumu (grāmatā apkopotas Latvijas toreizējā likumdevēja – Augstākās padomes – preses relīzes, ko barikāžu laikā izplatīja ārvalstu medijiem, kā arī publicēti dažādi tālaika dokumenti). Elektroniskais izdevums ikvienam interesentam ir pieejams Saeimas mājaslapā.

Turpinājās Saeimas sēžu alfabētiski tematiskā satura rādītāja pilnveidošana – likumprojekti un lēmumu projekti ir klasificēti atbilstoši jau noteiktajam sadalījumam, uzreiz pievienojot saites uz izskatāmajiem dokumentiem, un alfabētiski tematiskā satura rādītājs tiek ievietots Saeimas mājaslapā. Periodiski aktualizēti dati par likumprojektu tālākvirzību un atbilžu sniegšanu uz deputātu jautājumiem, alfabētiskajā satura rādītājā pievienotas saites uz atbildes dokumentiem.

2017. gadā turpināts darbs, lai paātrinātu nerediģēto stenogrammu fragmentu teksta failu publiskošanas procesu Saeimas mājaslapā (pilnveidota programma, kas operatīvi ievieto šo teksta failu jaunākās versijas Saeimas mājaslapā, ja konkrētajā teksta failā veikti labojumi).

Tika pabeigta Saeimas elektronisko dokumentu arhivēšanas sistēmas izstrādes un testēšanas pirmā kārta, kā arī izstrādāts elektronisko dokumentu arhivācijas modulis.

Atbalstot audioierakstu atšifrēšanas speciālistu darbu, izstrādāta un ieviesta deputātu, ministru, ministriju parlamentāro sekretāru uzvārdu automātiska pārbaude teksta failos. Šis papildinājums ir īpaši būtisks periodos, kad notiek izmaiņas frakciju sastāvos un izmaiņas valdībā, lai Saeimas mājaslapā netiktu publicēti stenogrammu teksta faili ar neprecīzu informāciju par personālijām.

Uzlabota programmatūra stenogrammu tekstu fragmentu sagatavošanai un pievienošanai konkrētajam likumprojektam, lēmuma projektam, pieprasījumam vai jautājumam LIVS datubāzē. Atbilstošie stenogrammu fragmenti redzami arī Saeimas deputātu parlamentārās darbības kartītēs, kas sniedz viegli pārskatāmu informāciju par deputāta izteikšanos Saeimas sēdēs.

Pārskata gadā pilnveidota Saeimas Sēžu zāles informatīvā sistēma (SSZIS), kas ļauj gan sēdes vadītājam, gan Saeimas mājaslapas lietotājiem iegūt papildu informāciju par izskatāmo sēdes darba kārtības jautājumu.

7.5. DOKUMENTU PLŪSMAS NODROŠINĀŠANA

Saeimā saņemtās, nosūtāmās un iekšējās korespondences apstrāde, reģistrācija un aprite notiek saskaņā ar *Saeimas korespondences aprites kārtību*. Saeimas korespondence tiek reģistrēta, uzskaitīta un sistematizēta Elektronisko dokumentu informatīvajā sistēmā (ELDIS).

ELDIS nodrošina arī elektroniski parakstītu dokumentu saņemšanu, pārbaudi, apstrādi un nosūtīšanu, kā arī to elektronisko dokumentu saņemšanu un apstrādi, kuri saņemti tiešsaistes režīmā, izmantojot Dokumentu aprites un uzdevumu kontroles sistēmu (DAUKS) Ministru kabineta sēdēs izskatīto, pieņemto un atbalstīto dokumentu saņemšanai. Sistēma nodrošina tiešsaisti starp Saeimu, Valsts prezidenta kanceleju un oficiālo izdevumu *Latvijas Vēstnesis* likumu un citu likumdošanas dokumentu un ar tiem saistīto paziņojumu savstarpējai apmaiņai.

2017. gadā saņemti 13 607 Saeimai, tās struktūrvienībām un deputātiem adresēti dokumenti, to skaitā:

- likumdošanas dokumenti (likumdošanas iniciatīvas, ar tām saistītie dokumenti) – 330;
- iestāžu dokumenti (iestāžu un valsts amatpersonu iesniegumi, priekšlikumi) – 4032;

- privātpersonu dokumenti (privātpersonu, tai skaitā sabiedrisko un citu organizāciju iesniegumi, sūdzības, priekšlikumi, arī tie, kuri attiecas uz likumdošanas jautājumiem) – 4620;
- saimnieciskie dokumenti (iestāžu, valsts amatpersonu un privāto tiesību juridisko personu saimnieciska rakstura iesniegumi) – 1430;
- nereģistrējamā korespondence (ielūgumi, korespondence ar atzīmi *Personīgi*, informatīvie materiāli u. tml.) – 3195.

Salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu saņemto dokumentu skaits palielinājies par 2,43 %.

Pārskata gadā elektroniski saņemti 3286 dokumenti, to skaitā 1689 dokumenti ar drošu elektronisko parakstu; 24 % no kopējā saņemto dokumentu skaita saņemti elektroniski. Salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu par 22 % palielinājies elektroniski saņemto dokumentu skaits, savukārt to dokumentu skaits, kuri parakstīti ar drošu elektronisko parakstu, ir palielinājies par 28,54 %.

Analizējot datus par elektroniski saņemto dokumentu kanāliem, secināts, ka 2851 elektroniskais dokuments sūtīts uz Saeimas oficiālo e-pasta adresi saeima@saeima.lv; izmantojot tiešsaistes kanālus, saņemti 395 dokumenti; no portāla www.latvija.lv saņemti 40 dokumenti.

Pārskata gadā tālākai virzībai nodoti 4609 iekšējās aprites dokumenti (par 10 % vairāk nekā iepriekšējā gadā).

2017. gadā nosūtīti 10 114 dokumenti, izmantojot:

- VAS *Latvijas Pasts* – 7195;
- Saeimas kurjeru – 1559;
- tiešsaistes kanālus – 489;
- elektronisko pastu – 680;
- nododot adresātam personīgi – 171;
- faksimilu – 17;
- portālu www.latvija.lv – 3.

Nosūtāmo dokumentu skaits salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu samazinājies aptuveni par 8 %.

Intensificējoties elektronisko dokumentu apritei, ir samazinājies Saeimas sēdēm pavairojamo dokumentu apjoms. No papīra formāta dokumentu kopijām atteikušies 78 Saeimas deputāti.

Tā kā iepazīšanās ar dokumentiem un to apstrāde elektroniski kļūst arvien populārāka, ir palielinājies skenēto dokumentu apjoms.

Pārskata gadā saņemti un izpildīti 269 iesniegumi par arhīva dokumentu izmantošanu; ieskenēti un pieprasītājam elektroniski nosūtīti dokumenti uz 1668 lpp.; izsniegtas 188 audiodokumentu kopijas.

Turpināta 11. Saeimas Arhīva elektroniskās datubāzes veidošana. Ievadīta informācija par 1030 lietām; pabeigts 11. Saeimas komisiju sēžu audioierakstu aprakstīšanas darbs – arhivētas 894 glabājamās vienības.

2017. gadā salīdzinājumā ar 2016. gadu pieaudzis no Saeimas struktūrvienībām un tiesām saņemto pieprasījumu skaits, savukārt privātpersonu interese par Saeimas arhīva dokumentiem ir mazinājusies.

7.6. INFORMATĪVAIS UN TEHNISKAIS NODROŠINĀJUMS

Pārskata gadā veikta ELDIS izmaiņu nepieciešamības analīze un organizatoriskie darbi, lai nodrošinātu Saeimas informācijas sistēmas (IS) pievienošanu Dokumentu integrācijas videi (DIV) un sagatavotu tehnisko risinājumu e-adreses likumā noteikto prasību izpildei 2018. gadā.

Atbilstoši *Saeimas vienotās informācijas sistēmas attīstības un pārvaldības stratēģijai (2015–2018)* pabeigta pilnās meklēšanas izstrāde Saeimas IS *IBM Notes* datubāzēs. Meklēšanas rīks ieviests izmantošanai Saeimas iekštīklā. Saeimas mājaslapas izstrādātājiem 2017. gadā pasūtīti uzlabojumi, lai meklēšanu *IBM Notes* datubāzēs Saeimas mājaslapā varētu ieviest 2018. gada pirmajā ceturksnī. Saeimas mājaslapas uzlabojumu izstrādes procesā nodrošināta izstrādāto jauninājumu testēšana un neprecizitāšu pieteikšana izstrādātājiem.

2017. gadā nodrošināta Parlamentārās izmeklēšanas komisijas par valsts nozagšanas pazīmēm un pirmstiesas izmeklēšanas kvalitāti kriminālprocesā Nr. 16870000911 mājaslapas izveidošana un izvietošana uz Saeimas IS resursiem, kā arī veikta mājaslapas programmatūras testēšana.

Pārskata gada nogalē iegādāts centralizētais e-pasta paraksta risinājums un uzsākta tā ieviešana, nodrošinot videi draudzīgā aicinājuma pievienošanu visam izsūtāmajam e-pastam.

Pilnveidojot Saeimas IS pārraudzības nodrošināšanu, atjaunota serveru notikumu krāšanas un apstrādes programmatūra. Ieviestais risinājums nodrošina iespēju droši nosūtīt liela apjoma informāciju, ko parastie e-pasta risinājumi ierobežo (adresāts saņem informāciju par liela apjoma pielikumu Saeimas izsūtītajā e-pastā kopā ar norādi (saiti) uz konkrēto pielikumu. Izmantojot norādīto saiti, adresāts 10 dienu laikā var lejupielādēt viņam adresēto pielikumu).

Plānveidīgi turpināta failu serveru darbības nodrošināšana un attīstīšana.

2017. gadā *IBM Notes* vidē izstrādāta Saeimas noslēgto līgumu uzskaites datubāze, kā arī pēc struktūrvienību pieprasījuma pilnveidoti vairāki Saeimas darba nodrošināšanai nepieciešamie risinājumi – Saeimas Prezidija sēžu darba kārtību datubāze un Saeimas iekšējo dokumentu un veidlapu reģistrs; Žurnālistu akreditāciju uzskaites

① ② **Atzīmējot Satversmes 95. gadadienu, Saeimas Sēžu zālē svinīgi atklātas sienas plāksnes ar Satversmes pirmajiem diviem pantiem**

③ ④ **Saeimas nama Viesu zāles restaurācija**

⑤ **Saeimas nama Viesu zāles restaurācijas laikā atklātais sienas gleznojums**

⑥ **Saeimas nama Brūnā zāle pēc restaurācijas**

⑦ **Saeimas nama Brūnās zāles restaurācijas laikā atklātais spoguļa rāmja zeltījums**

datubāze; Personāliju datubāze un Apmeklējumu un uzziņu uzskaites datubāze; Pieteikumi precēm un pakalpojumiem; Saeimas reprezentācijas dāvanu un suvenīru datubāze, kā arī Saeimas IS informācijas pārvaldībai nepieciešamās datubāzes.

Mērķtiecīgi turpināta jau iepriekšējos gados uzsāktā ugunsmūra risinājuma pilnveidošana un uzturēšana.

2017. gadā plānveidīgi pilnveidots virtualizācijas platformas tehniskais nodrošinājums, palielinot iespējas veidot jaunus virtuālos serverus.

Modernizēta un uzturēta Saeimas IS lietotājiem nepieciešamā datortehnika, veidojot drošu un atbilstoši jaunākajām programmatūras versijām aktualizētu darba vidi.

Līdz ar jauno tehnoloģiju, digitālo audiosignāla apstrādes iekārtu ieviešanu Saeimas Sēžu zālē, Sarkanajā zālē un ēkas Jēkaba ielas 6/8 zālēs tika apzinātas jaunas prasības un sadarbībā ar iekārtu uzstādītājiem/ražotājiem tika veiktas korekcijas apskaņošanas kvalitātes uzlabošanai.

Saeimas komisiju sēžu un apspriežu telpu apskaņošanas un audioierakstu sistēmu modernizācijas ietvaros Juridiskās komisijas telpā analogā diskusiju sistēma tika nomainīta pret jaunu, modernu digitālu diskusiju un audioierakstu sistēmu (tā nodrošina kvalitatīvāku komisijas sēžu telpas apskaņošanu, audio ierakstīšanu un arhivēšanu).

7.7. PUBLISKIE IEPIRKUMI UN SAIMNIECISKĀ DARBĪBA

Pārskata gadā nodrošināta Saeimas saimniecisko līgumu (piegādes un pakalpojumu līgumi ar līgumcenu līdz 10 000 eiro bez PVN), sadarbības u. c. līgumu projektu (kopumā aptuveni 90), līgumu grozījumu, pakalpojumu pieņemšanas – nodošanas

aktu sagatavošana, kā arī Saeimas Administrācijas Publisko iepirkumu nodaļas sagatavoto iepirkumu līgumu projektu izskatīšana.

2017. gadā saskaņā ar Saeimas budžetā piešķirto finansējumu veikti preču, pakalpojumu un būvdarbu iepirkumi atbilstoši *Publisko iepirkumu likum*ā un *Aizsardzības un drošības jomas iepirkumu likumā* noteiktajiem līgumcenu sliekšņiem un iepirkumu metodēm. Pārskata gadā veikti 25 iepirkumi, to skaitā: atklāti konkursi – četri, iepirkumi *Publisko iepirkumu likuma* 8.[2] panta kārtībā (*Publisko iepirkumu likuma* regulējums līdz 28.02.2017.) – trīs, iepirkumi *Publisko iepirkumu likuma* 9. panta kārtībā (*Publisko iepirkumu likuma* regulējums no 01.03.2017.) – 15, sarunu procedūra atbilstoši *Publisko iepirkumu likuma* 8. panta pirmās daļas 6. punkta noteikumiem (*Publisko iepirkumu likuma* regulējums no 01.03.2017.) – viena, iepirkums atbilstoši *Aizsardzības un drošības jomas iepirkumu likuma* 6. panta devītās daļas noteikumiem – viens un sarunu procedūra atbilstoši *Aizsardzības un drošības jomas iepirkumu likuma* 6. panta trešās daļas 2. punkta noteikumiem – viena. 2018. gadā turpinās divu 2017. gadā izsludinātu iepirkumu process. Iepirkumu rezultātā sagatavoti un noslēgti 17 līgumi un piecas vienošanās par grozījumiem iepirkumu līgumos.

Elektronisko iepirkumu sistēmā (EIS) Saeimā kopumā veikti iepirkumi par kopējo summu 451 955,88 eiro (ar PVN).

Atbilstoši *Publisko iepirkumu likum*ā un *Aizsardzības un drošības jomas iepirkumu likumā* noteiktajai kārtībai Saeimas mājaslapā tiek publicēta informācija par izsludinātajiem publiskajiem iepirkumiem, iepirkuma komisijas lēmumiem, kā arī noslēgtajiem līgumiem. Tāpat atbilstoši *Publisko iepirkumu likuma* 18. panta pirmajai daļai mēneša laikā no gadskārtējā budžeta pieņemšanas dienas tika sagatavots un publicēts EIS Saeimas iepirkumu plāns 2018. gadam.

2017. gadā tika nodrošināta Saeimas ēku un tām piegulošo teritoriju tehniskā uzturēšana, Saeimas ēku inženiertehnisko komunikāciju, sistēmu un iekārtu nepārtraukta darbība, veikta to profilaktiskā apkope, remonts un modernizācija.

Viens no nozīmīgākajiem remontdarbiem – reprezentācijas telpu restaurācija Jēkaba ielā 11.

Lai nodrošinātu vides pieejamību personām ar pārvietošanās grūtībām, tika veikta divu ratiņkrēslu pacēlāju nomaiņa Jēkaba ielā 11. Tāpat ēkā tika ierīkots jauns pasažieru lifts ar lielāku kabīni un celtspēju, tādējādi nodrošinot ērtāku pārvietošanos personām ratiņkrēslā.

8. SAEIMAS FINANSĒJUMS UN TĀ IZLIETOJUMS

8.1. SAEIMAS BUDŽETS

Saskaņā ar Latvijas Republikas Satversmi Saeima ir finansiāli patstāvīga. Tās budžeta pieprasījums pēc izskatīšanas un apstiprināšanas Saeimas Prezidijā iesniedzams finanšu ministram iekļaušanai bez grozījumiem valsts budžeta likuma projektā. Par Saeimas saimniecību lemj Prezidijs. Finanšu rīkotājs ir Prezidijs vai tā iecelta Saeimas amatpersona. Saeimas grāmatvedību, izdevumu lietderību, likumību un gada pārskatus pārbauda Publisko izdevumu un revīzijas komisija.

Saeimas budžeta izdevumu tāme sagatavota, ņemot vērā struktūrvienību priekšlikumus un Saeimas Prezidija norādījumus. 2017. gadā tika sagatavots ikgadējais konsolidētais budžeta projekts un finanšu gada pārskats, nodrošināta iestādes saimnieciskās un finansiālās darbības grāmatvedības uzskaite.

Saeimai piešķirtā finansējuma ietvaros Saeimas Administrācija nodrošināja Saeimas darbību un pamatfunkciju izpildi, veicot kopējā budžeta finanšu administrēšanu divu budžeta programmu izpildē, atbilstoši 2017. gadam apstiprinātajam valsts budžetam. Pārskatā sniegtā informācija ir divu iestāžu – Saeimas un Saeimas autobāzes – pārskatu kopsavilkums. Tas ietver divas programmas:

- *Saeimas darbības nodrošināšana*;
- *Iemaksas starptautiskajās organizācijās*.

8.2. BUDŽETA LĪDZEKĻU IZLIETOJUMS

2017. gadā Latvijas Republikas Saeimas kopējie budžeta izdevumi apstiprināti 20 413 339 eiro apmērā, no tiem 20 015 709 eiro ir valsts budžeta dotācija, bet pārējie līdzekļi ir ieņēmumi no maksas pakalpojumiem.

Saeimas finansējums un tā izlietojums 11. tabula

Finansiālie rādītāji	2016. gada izpilde	2017. gadā	
		Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde
Saeimas izdevumu kopsavilkums			
Resursi izdevumu segšanai	**22 071 867**	**20 413 339**	**18 788 813**
Ieņēmumi no maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi	**416 821**	**397 630**	**459 404**
Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	**21 655 046**	**20 015 709**	**18 329 409**
Izdevumi – kopā	**22 843 296**	**20 413 339**	**18 630 910**
Uzturēšanas izdevumi	**17 242 584**	**19 754 539**	**18 003 855**
Kārtējie izdevumi	**17 107 325**	**19 609 994**	**17 874 881**
Atlīdzība	**14 239 104**	**16 270 289**	**15 038 344**
Atalgojums	10 822 032		11 427 069
Mēnešalga	10 339 239		10 952 805
Piemaksas, prēmijas un naudas balvas	431 482		431 489
Atalgojums fiziskajām personām uz tiesiskās attiecības regulējošu dokumentu pamata	51 311		42 775

Finansiālie rādītāji	2016. gada izpilde	2017. gadā	
		Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde
Darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, pabalsti un kompensācijas	3 417 072		3 611 275
Darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	2 594 109		2 723 075
Darba devēja pabalsti, kompensācijas un citi maksājumi	822 963		888 200
Preces un pakalpojumi	**2 868 221**	**3 339 705**	**2 836 537**
Mācību, darba un dienesta komandējumi, darba braucieni	437 293		438 970
Pakalpojumi	1 797 291		1 770 377
Pasta, telefona un citu sakaru pakalpojumi	123 021		129 152
Izdevumi par komunālajiem pakalpojumiem	412 012		444 746
Iestādes administratīvie izdevumi un ar iestādes darbības nodrošināšanu saistītie izdevumi	472 250		402 288
Remontdarbi un iestāžu uzturēšanas pakalpojumi (izņemot kapitālo remontu)	496 555		525 140
Informācijas tehnoloģijas pakalpojumi	271 765		236 303
Īre un noma	21 688		32 748
Krājumi, materiāli, energoresursi, preces, biroja preces un inventārs, kurus neuzskaita kodā 5000	484 572		460 492
Izdevumi par precēm iestādes darbības nodrošināšanai	229 113		192 755
Kurināmais un enerģētiskie materiāli	99 455		121 105
Kārtējā remonta un iestāžu uzturēšanas materiāli	156 004		146 632
Izdevumi periodikas iegādei	15 632		17 305
Budžeta iestāžu nodokļu, nodevu un naudas sodu maksājumi	133 433		149 393
Subsīdijas un dotācijas biedrībām un nodibinājumiem	**6 000**		
Kārtējie maksājumi Eiropas Savienības budžetā un starptautiskā sadarbība	**129 094**	**144 356**	**128 787**
Uzturēšanas izdevumu transferti, pašu resursu maksājumi, starptautiskā sadarbība	**165**	**189**	**187**
Kapitālie izdevumi	**5 600 712**	**658 800**	**627 055**
Pamatkapitāla veidošana	**5 600 712**	**658 800**	**627 055**
Nemateriālie ieguldījumi	172 100	252 432	249 742
Licences, koncesijas un patenti, preču zīmes un līdzīgas tiesības	172 100		249 742
Pamatlīdzekļi	5 428 612	406 368	377 313

Finansiālie rādītāji	2016. gada izpilde	2017. gadā	
		Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde
Tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas	8 554		12 463
Pārējie pamatlīdzekļi	2 357 248		364 850
Kapitālais remonts un rekonstrukcija	3 062 810		
Programma "Saeimas darbības nodrošināšana"			
Resursi izdevumu segšanai	**21 942 773**	**20 268 983**	**18 660 026**
Ieņēmumi no maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi	**416 821**	**397 630**	**459 404**
Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	**21 525 952**	**19 871 353**	**18 200 622**
Izdevumi – kopā	**22 714 202**	**20 268 983**	**18 502 123**
Uzturēšanas izdevumi	**17 113 490**	**19 610 183**	**17 875 068**
Kārtējie izdevumi	**17 107 325**	**19 609 994**	**17 874 881**
Atlīdzība	**14 239 104**	**16 270 289**	**15 038 344**
Atalgojums	10 822 032		11 427 069
Mēnešalga	10 339 239		10 952 805
Piemaksas, prēmijas un naudas balvas	431 482		431 489
Atalgojums fiziskajām personām uz tiesiskās attiecības regulējošu dokumentu pamata	51 311		42 775
Darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, pabalsti un kompensācijas	3 417 072		3 611 275
Darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	2 594 109		2 723 075
Darba devēja pabalsti, kompensācijas un citi maksājumi	822 963		888 200
Preces un pakalpojumi	**2 868 221**	**3 339 705**	**2 836 537**
Mācību, darba un dienesta komandējumi, darba braucieni	437 293		438 970
Pakalpojumi	1 797 291		1 770 377
Pasta, telefona un citu sakaru pakalpojumi	123 021		129 152
Izdevumi par komunālajiem pakalpojumiem	412 012		444 746
Iestādes administratīvie izdevumi un ar iestādes darbības nodrošināšanu saistītie izdevumi	472 250		402 288
Remontdarbi un iestāžu uzturēšanas pakalpojumi (izņemot kapitālo remontu)	496 555		525 140

Finansiālie rādītāji	2016. gada izpilde	2017. gadā	
		Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde
Informācijas tehnoloģijas pakalpojumi	271 765		236 303
Īre un noma	21 688		32 748
Krājumi, materiāli, energoresursi, preces, biroja preces un inventārs, kurus neuzskaita kodā 5000	484 572		460 492
Izdevumi par precēm iestādes darbības nodrošināšanai	229 113		192 755
Kurināmais un enerģētiskie materiāli	99 455		121 105
Kārtējā remonta un iestāžu uzturēšanas materiāli	156 004		146 632
Izdevumi periodikas iegādei	15 632		17 305
Budžeta iestāžu nodokļu, nodevu un naudas sodu maksājumi	133 433		149 393
Subsīdijas un dotācijas biedrībām un nodibinājumiem	**6 000**		
Uzturēšanas izdevumu transferti, pašu resursu maksājumi, starptautiskā sadarbība	**165**	**189**	**187**
Kapitālie izdevumi	**5 600 712**	**658 800**	**627 055**
Pamatkapitāla veidošana	**5 600 712**	**658 800**	**627 055**
Nemateriālie ieguldījumi	172 100	252 432	249 742
Licences, koncesijas un patenti, preču zīmes un līdzīgas tiesības	172 100		249 742
Pamatlīdzekļi	5 428 612	406 368	377 313
Tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas	8 554		12 463
Pārējie pamatlīdzekļi	2 357 248		364 850
Kapitālais remonts un rekonstrukcija	3 062 810		
Programma "Iemaksas starptautiskajās organizācijās"			
Resursi izdevumu segšanai	**129 094**	**144 356**	**128 787**
Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	**129 094**	**144 356**	**128 787**
Izdevumi – kopā	**129 094**	**144 356**	**128 787**
Uzturēšanas izdevumi	**129 094**	**144 356**	**128 787**
Kārtējie maksājumi Eiropas Savienības budžetā un starptautiskā sadarbība	**129 094**	**144 356**	**128 787**

jekaba11 Saeima SaeimaSAB jekaba11 Jekaba11

LATVIJAS REPUBLIKAS SAEIMA

Jēkaba iela 11, Rīga LV-1811 • www.saeima.lv
Tālrunis: 6708 7191 • Fakss: 6708 7100 • E-pasts: info@saeima.lv

© Saeimas Administrācija, 2018 • Foto: Ernests Dinka, Reinis Inkēns, Ieva Ābele, Saeima